

Genç Birikim'den...

Değerli Genç Birikim Okurları,

Geçen ay 18. Yılımıza girmiştik. Zamanın hızla akıp gittiğini ve yaşadığımız bu hayatın geri gelmeyeceğini hepimiz yaşayarak görüyor ve idrak ediyoruz. Bu nedenle ileride pişmanlık duymamak ve geri dönüşü olmayan ahirette "keşke" dememek için günümüz, yaşadığımız anı en iyi şekilde değerlendirmeli, defterlerimizi salih amellerle doldurmaya gayret etmeliyiz.

"Gerçekten Biz sizi yakın bir azab ile uyardık. Kişinin kendi ellerinin önceden takdim ettiklerine bakacağı gün, kâfir olan da: "Ah, keşke ben bir toprak oluverseydim" diyecek. (Nebe Sûresi, 40)

"Suçlu günahkârları, Rableri huzurunda başları öne eğilmiş olarak: "Rabbimiz, gördük ve işittik; şimdi bizi (bir kere daha dünyaya) geri çevir, salih bir amelde bulunalım, artık biz gerçekten kesin bilgiyle inananlarız" (diye yalvaracakları zamanı) bir görsen." (Secde Sûresi, 12)

Rabbimiz bizi ayetlerde açıkça ikaz ediyor.

Rabbimizin bu ikazlarını dinleyen ve gereğince amel eden çokça yiğit Müslüman var hamdolsun. Onlar Müslümanlara en güzel örnekliği yaptılar ve yapmağa devam edecekler. Geçen ay İskilipli Atıf Hoca'nın hayatını,

mücadelesini ve şehadetini gündem yapmıştık. Bu ay da bildiğiniz üzere Ümmetin onurlu sesi Filistin İslâmi Direniş Hareketi HAMAS'ın Kurucusu ve Manevi Lideri Şeyh Ahmed Yasin'in şehadetinin 11. Yılı. Kendisinin elleri ve ayakları tutmayan birisi olmasına rağmen verdiği mücadele bütün insanlığa ve Müslümanlara örnek olacak cinstendi. Onun bu mücadelesi Siyonist İsrail'i çok rahatsız ediyordu ve nihayet 22 Mart 2004 günü O'nu şehid etti. Rabbimizin verdiği ömür elbette bir gün son bulacak. O halde bu hayat ve ölüm neden Allah (c.c.) için olmasın.

Daha önceleri de ifade etmiştik. Sorularımızı Rabbimize sormalı, sorunlarımızı O'na havale etmeli, verilen cevapları ve çözüm önerilerini yerine getirmeliyiz. Bugün güneydoğu ve Kürtçülük sorunu noktasında "çözüm süreci" denilen bu süreçte İslam dışında reçeteler aranıyor. Siz hangi çözüm önerisini (demokrasi, özgürlük vs...) getirirseniz getirin bir süre sonra çözümsüzlüğün içine düştüğünüzü göreceksiniz. Çözüm Rabbimizin reçetesinde. Çözüm İslam kardeşliğinde. Herkesi, Türkü, Kürdü, Zazayı, Lazı, Çerkezi, Arnavutu, Boşnakı vs. kardeş yapacak olan tek şey İslam kardeşliğidir. Rabbim onlara gerçekleri görmeyi nasibetsin.

Bu duygu ve düşüncelerle sizleri dergimizle başbaşa bırakıyor ve Allah'a emanet ediyoruz.

Yıl: 18 Sayı: 190

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
İbrahim Hakkı Toprak

Genel Yayın Yönetmeni
Ali Kaçar

Yazışma Adresi
İlkiz Sokak No: 22/B
Sıhhiye - ANKARA

Yayın Türü
Yerel, Süreli

Yönetim Yeri

İlkiz Sokak No: 22/B
Sıhhiye - ANKARA
Tel : (0312) 229 67 18
Fax: (0312) 229 67 19

Dizgi & Tasarım
Genç Birikim

Baskı
Sistem Ofset
Strazburg Cd. No: 31/17
Sıhhiye - ANKARA
Tel: (0312) 229 18 81

Baskı Tarihi:
12.03.2015

genc
BİRİKİM

web : <http://www.gencbirikim.net>
e-mail : gencbirikimdergisi@gmail.com

Abone Şartları:

Yurtiçi abonelik için 1 yıllık abonelik ücreti olan 50 TL'yi Yurt dışı abonelik için 1 yıllık abonelik ücreti olan 75 TL'yi HAYRETTİN BİCAN - IBAN NO:TR36 0006 7010 0000 0069 4054 72 veya ADNAN BOZAN - IBAN NO:TR60 0020 3000 0075 4150 0000 02 no'lu hesaba veya Ramazan DEMİRHAN 6157119 no'lu posta çeki hesabına yatırmanız ve Posta Çeki alındı belgesinin fotokopisini ve adresinizi İlkiz Sokak No: 22/B Sıhhiye /ANKARA adresine göndermeniz yeterlidir.

Bu sayımızda...

- 3 **Halifelîğın Kaldırılması ve TBMM**
Ali KAÇAR
- 10 **Demokrasi ve Özgürlük Tuzakları**
Süleyman ARSLANTAŞ
- 12 **Allah'ı Zikretmenin / Allah'ı Anmanın Fazileti**
İsa ARI
- 15 **Kendi Gündemi Olmayanın Geleceğı de Olmaz**
Erdal BAYRAKTAR
- 18 **İstimdâd, Tevessül ve Rabıta Konularında Doğru Tavr - IV**
Muhammed İMAMOĞLU
- 26 **Çocuklar Söz Dinlemez Oldu**
Ahmed Muhammed MÜNİR
- 31 **Şehâdetinin 11. Yıldönümünde Şeyh Ahmed Yâsin'i Rahmetle Anıyoruz**
Ubeydullah TOPRAK
- 38 **Hadisler Hadiselerimizi Çözer Hep**
Fatih PALA
- 41 **Evlilik ve Evliliğın Endişesi Üzerine**
Mehmet ADIGÜZEL
- 43 **Dua'nın Fazileti**
Yusuf AKÇAY
- 46 **Müslüman Güvenilir İnsandır**
Abdullatif ACAR
- 51 **Çalkantılarımız**
Hanne Meryem BULUT
- 52 **Müslümanlara da Sirayet Eden Sonuç Odaklı Okumalar**
Mehmet ŞAHİN
- 54 **Nübüvvet Kervanı: Habil ile Kabil**
Soner ARSLAN
- 58 **Koca Bir Vedanın Ardından**
Fatih PALA
- 59 **Hayatın Döngüsü Çok Hızlı**
Rumeysa ACAR
- 60 **Hakka Sûresi'nde Hakk'a Yolculuk**
Bilal HADİD
- 63 **Ölümü Gagasında Taşydılar**
Mehmet ADIGÜZEL
- 64 **Gel Ya Resulullah (sas)**
Ahmet Salih YİĞİTOĞLU

Halifeliğin Kaldırılması ve TBMM

Ali KAÇAR
kacarali@hotmail.com

Milli Mücadelenin başlangıcından ve özellikle de Mustafa Kemal'in Samsun'a gittiği günden itibaren yaptığı konuşmalarda, çektiği telgraflarda ve yayınladığı tamimlerde gündeme getirdiği tek ve en önemli konu, Hilafet merkezini ve Saltanatı kurtarmaktı. Bu, 27 Ekim 1922'de İngilizler tarafından hem İstanbul, hem de Ankara hükümeti görüşmeler için Lozan'a çağırılmasına kadar devam etmiştir. Bu şekilde çağırılmayı fırsat bilen Mustafa Kemal, 1 Kasım 1922'de Meclis'te saltanatın İslam'da olmadığına dair tam bir din âlimi gibi uzun bir konuşma yaparak saltanata karşı tavrını açıkça göstermiştir. Bu konuşmada, İslam'da saltanatın olmadığını dört halife dönemindeki uygulamaları anlatarak ispata ve milletvekillerini ikna etmeye çalışmıştır. Neticede saltanat, hilafetten ayrılarak 1 Kasım 1922'de kaldırılmış ve Vahideddin Efendi 17 Kasım 1922'de ülkeden ayrılmış, 18 Kasım'da ise Abdülmecid Efendi Halife olarak seçilmiştir. Halife seçiminden sonra Mustafa Kemal yurt içinde, İsmet İnönü de Lozan görüşmeleri dolayısıyla gittiği Lozan'da Halifeliği övmeye, kanlarının sonuna kadar Hilafet makamı-

nı korumaya ve bu makamın Osmanoğullarına ait olduğuna ilişkin açıklamalarda bulunmaktaydı. Ancak bu konuşmaların ve Saltanatın kaldırılmasının üzerinden de çok geçmeden bu sefer Halifeliğin aleyhinde aynı tür konuşmalar yapılmaya başlanmıştır. Aslında İnönü, Kazım Karabekir gibi isimlere göre Mustafa Kemal kendisi Halife olmak istiyordu. İktisat Kongresi için İzmir'e giderken uğradığı her şehirde buna ilişkin konuşmalar yapmaktaydı. Ancak Mustafa Kemal'in bu tavrı, İngiltere'nin Lozan görüşmelerinde Halifeliğin kaldırılmasını şart koşturmayaya kadar devam etmiştir.

HİLAFETİN KALDIRILMASI!..

Aslında İnönü, Kazım Karabekir gibi isimlere göre Mustafa Kemal kendisi Halife olmak istiyordu. İktisat Kongresi için İzmir'e giderken uğradığı her şehirde buna ilişkin konuşmalar yapmaktaydı. Ancak Mustafa Kemal'in bu tavrı, İngiltere'nin Lozan görüşmelerinde Halifeliğin kaldırılmasını şart koşturmayaya kadar devam etmiştir.

TBMM'deki halife seçilmesinden kısa bir süre sonra Mustafa Kemal'de Halifelikle ilgili bir takım değişikliklerin olduğu görülmeye başlanmıştır. Bu nedenle kimi milletvekilleri Halifelğe sahip çıkmak için bir takım girişimlerde bulunmaya başlamışlardı. Bunların başında da Afyonkarahisar mebusu İsmail Şükrü Hoca gelmekte idi. İsmail Şükrü Hoca 15 Ocak 1923 tarihinde, önceden bastırılmış olan bir risaleyi meclis üyelerine dağıtarak açıkça hareke-

te geçmişti. Risalenin adı "Hilafeti İslamiyye ve Büyük Millet Meclisi"dir.¹ Medrese öğrenimi yapmış vaiz olan Karahisar-ı Sahip (Afyonkarahisar) mebusu olan Hoca İsmail Şükrü (Çelikalay), (1876–1950) 46 yaşında mebus seçilmiş, ailecek hoca ve müderris yapısına sahipti.²

Şükrü Hoca³, Halifenin varlığından bahisle "onun tanınmasının şer'an vacib olduğunu" Meclisin halifeyi hemen hemen ittifakla seçtiğini ve bu maksatla hilafet aynı zamanda hükümdettir. Hilafetin hukuk ve vezaifini iptal etmek hiç kimsenin, hiçbir meclisin elinde değildir" görüşünü savunmuştur.

Şükrü Hoca risalesinin başında, "Bazı ulemayı kıram arkadaşlarımızla birlikte, düşündüklerimizi, kütüb-ü şer'iyeye'de mevcut, muayyen ve müstakar (değişmez) İslam buyruklarını neşrederek... ne yazık ki yanılığa sürüklendiği, aldatıldığı görülen Müslüman kamuoyunu tenvir etmeyi kaçınılmaz bir vecibe telakki ettik" diyerek Müslüman kamuoyuna "Halife meclisindir, meclis halifenindir" demişti.

Bu risale mecliste milletvekillerine dağıtıldığı anda Mustafa Kemal Eskişehir'de bulunuyordu. Gezi anında meclisteki gelişmeleri duyan Mustafa Kemal, Şükrü Hoca'nın dağıttığı, "Hilafet-i İslamiye ve BMM" adlı risaleyi gezinin ikinci durağı olan İzmit'e acilen istetmişti. Meclisteki beklenmedik bu gelişmeler ve yeniden halifeliliği gerçek anlamında görmek isteyenlerin tavrı Mustafa Kemal'i çok sinirlendirmişti. Mustafa Kemal, meclis içerisindeki bu hareketi düpedüz irtica hareketi olarak yorumluyor ve Şükrü Hoca'nın taraftarlarına ateş püskürüyordu. (...) ⁴

1 Sebülürreşat başyazarı Eşref Edip Fergan tarihçi Kadir Mısıroğlu'na bu risaleyi kendisinin yazdığını, fakat yasama dokunulmazlığından yararlanmak için Hoca Şükrü Efendi'nin adıyla yayımlandığını söyler. Kadir Mısıroğlu, Geçmiş ve Geleceği ile Hilafet, Sebül Yayınları, İstanbul, 1993, s.295, dipnot 295; ayrıca bkz; <http://www.tevhidhaber.com/halifeligin-kaldirilmasi-2813h.htm>

2 Mete Tunçay, Tek Parti Yönetiminin Kurulması, s.64, Yurt Yayınları, Ankara-1981

3 Hoca Şükrü Efendi "Milli Mücadele'ye katılanların katli vaciptir" şeklindeki Şeyhülislam Dürrizade Es Seyyid Abdullah'ın fetvasına karşı çıkarılan ve fetvayı veren Rifat Börekçi'nin adından dolayı Börekçi Fetvası diye bilinen fetvaya imza veren Anadolu'lu hocalardan biridir. Meclisin en faal üyelerinden biri olduğu halde mebusların da savaşa gitmeleri kararı verildiğinde İslamköy yakınlarında kurulan ve gösterdiği kahramanlık yüzünden daha sonra Çelik Alay diye anılan alayla savaşa katılan ve daha sonra Çelikalay soyadını alan Hoca Şükrü Efendi'nin yayınladığı risale yüzünden gördüğü tepki gayet ironiktir. Daha geniş bilgi için bkz; <http://www.tarihtarih.com/?Syf=26&Syz=353592>

4 Naşit Hakkı Uluğ, Halifeliliğin Sonu, İş Bankası Yayınları, tarihsiz, s.101-102

Bu risale, sahibi olduğu matbaada basan da İkinci Grubun önde gelen mensuplarından Trabzon mebusu Ali Şükrü Bey'dir. Deniz yüzbaşısı iken askerlikten istifa ederek siyasete atılan Ali Şükrü Bey sadece dini konularda değil, siyasi konularda da Mustafa Kemal'le sürekli çatışan biriydi. Lozan görüşmeleri sırasında İsmet İnönü'nün hariciyecili olmamasını eleştiren Ali Şükrü, bu dönemde meclis çalışmalarını engelleyerek Mustafa Kemal'in tepesini iyice attırmış, hatta Mustafa Kemal'le birbirlerinin üzerine yürümüşlerdir.⁵

Hoca Şükrü Efendi'nin risalesine karşı, Saltanatın kaldırılmasında da ilk adımı atan Antalya mebusu Rasih Kaplan, Muş mebusu Elhac İlyas Sami ve Siirt mebusu Halil Hulki adlı üç "sarıklı" tarafından değişik halifelik yorumlarına karşı "Milli Hâkimiyet" kavramını savunan ve "İslamiyet'te ruhani ve cismani farkı yoktur. Böyle bir farka delalet edecek şekilde bulunmak kâfiri taklittir" diye bir başka risale yazmışlardır. Bu üç hoca, Hoca Şükrü Efendi'nin risalesinde Saltanatla Hilafetin ayrılığının geçici olduğunu söylemesine itiraz ederek "Hayır efendim! Vaziyet muvakkat değildir. Hal-i tabii ve asli budur!" diyerek resmi görüşü adeta ilan etmişlerdir.⁶

5 Ali Şükrü Bey, son olarak 26/27 Mart akşamı, Karaoğlan Çarşısı'ndaki Kuyulu Kahve'de dostlarıyla sohbet edip ve nargile içtikten sonra Mustafa Kemal'in muhafızlığını yapan Topal Osman'ın adamlarından Mustafa Kaptan'la kol kola yürürken görülmüştür. Kayboluşunun üçüncü günü kardeşi Şevket Bey, Başbakan Rauf (Orbay) Bey'e başvurur. İkinci Grup üyeleri tarafından Meclis gündemine taşınan konu, vekillerce ateşli biçimde tartışılır, "kaybolan tavuk değildir, bir milletvekilidir! Meclis derhal harekete geçmelidir" çağrısı üzerine Ankara Valisi Abdülkadir Bey'in emriyle tüm polis ve jandarma teşkilatı seferber edilir.

Topal Osman'ın yardımcısı Mustafa Kaptan'ın itiraf ettiğine göre, Mustafa Kaptan tarafından, yemek bahanesiyle Topal Osman'ın Saman Pazarı'ndaki evine götürülen Ali Şükrü Bey, burada Topal Osman ve sekiz adamı tarafından kementle boğulmuştur.

Ali şükrü Bey'i kim, niçin öldürdü? Bu konuda birçok iddia bulunmaktadır. Mahmut Goloğlu, Topal Osman tarafından şahsi husumetten dolayı öldürüldü, o dönemde TBMM zabıt kâtibi olan Mahir İz, Galiba 'bir başla iki kuş vurulsun' diye Ali Şükrü Bey'in vücudunun ortadan kaldırılması Topal Osman'a havale edildi" der. Rıza Nur ise, Topal Osman'ın öldürülmesi emrini bizzat Mustafa Kemal vermiştir. Topal Osman cinayetten sonra Mustafa Kemal tarafından teselli edilmiş, Mustafa Kemal'in evinde saklanmıştır. Yine Rıza Nur'a göre etrafları sarılan Topal Osman ve sekiz adamı mukavemet etmeden Muhafız Alayı Kumandanı İsmail Hakkı Bey'e teslim olmuşlar, İsmail Hakkı Bey bu dokuz kişiyi tabanca ile öldürmüştür. Daha geniş bilgi için bkz; <http://yakintarihimiz.org/milli-mucadele-kahramanitolal-osman-ve-ali-sukru-bey-mustafa-kemalin-emriyle-oldurulmustur-bir-tasla-iki-kus-vurulsun-diye.html>; ayrıca bkz; Falih Rifki Atay, Çankaya, İstanbul, 1969, s.339

6 Ayşe Hür, Toplumsal Tarih Dergisi, S. 148, Nisan 2006, s.14-23

Hoca Şükrü Efendi'nin risalesi Mustafa Kemal'e, İzmit'te ulaşmıştır. İzmit'te bu risale kadar önemli olan bir başka olay ise İzmit Kasrı'nda yapılan basın toplantısıdır. Toplantıya davet edilen gazeteciler sırasıyla Vakıf'ten Ahmet Emin (Yalman), Tevhid-i Efkâr'dan Velit Ebuşşâz, İleri'den Suphi Nuri (İleri), Tanin'den İsmail Müştak (Mayakon), Akşam'dan Faliş Rıfıkı (Atay), İktidâr'dan Yakup Kadri (Karaosmanoğlu), İzmit İleri'den Kılıçzade İsmail Hakkı olup, üç de izleyici vardır: Ankara Hükûmeti'nin İstanbul'daki temsilcisi Dr. Adnan (Adivar) Bey ile eşi Halide Edip Hanım İstanbul'a gelene kadar aynı görevi yapmış olan İstanbul Kızılayı'nın başkanı Hamid Bey. Toplantı TBMM'nin yeminli dört kâatibi tarafından zabıt altına alınmış, ancak konuşmaların yayınlanmaması kararlaştırılmıştır. Yine de bazı gazeteciler dönüşlerinde toplantıdan genel olarak söz eden yazılar kaleme alırlar. Toplantı boyunca 60'dan fazla konu başlığı üzerine durulduğu halde, Mustafa Kemal'in gazetecilerle en çok konuşmak istediği konunun Hilafet olduğu, sorduğu sorulardan gayet rahat anlaşılır.⁷

Peki, ne olmuştur da, daha üç ay önce Saltanat'ın kaldırılması sırasında muhafaza edilmesine Mustafa Kemal'in bile itiraz etmediği hatta savunduğu Halifelik böylesine rahatsızlık yaratır olmuştur? Bu rahatsızlığın görünürdeki nedenlerinden ilki, yeni Halife Abdülmecit Efendi'nin biat törenini takiben, teşekkür telgrafını TBMM Başkanlığı yerine "Ankara'daki Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisi Müşir Gazi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine" diye çekmesi; imzasını da "Halifeyi Resullullah Hadimü'l-Haremeyni's-şerifeyn Abdülmecid bin Abdülaziz Han" diye atmış olmasıdır. Bilindiği gibi Halife Hazretlerine imzasını "Halife-i Müslimin" veya "Hadimü'l-Haremeyni's-şerifeyn" olarak atması, ayrıca "han" gibi hanedan çağrıştıran unvanlar kullanmaması gayet açık biçimde anlatılmıştır. Dahası, Halife olarak atanmasından sadece iki ay sonra Abdülmecit Efendi'nin sakallarını tam boy uzatıp, bütün nişanlarını takıp sağda solda gezmeye başlaması, ardından da Hilafet konusundaki olumlu görüşleri gayet iyi bilinen Doğu Trakya Komutanı ve İstanbul'daki geçici askeri kumandan Refet (Bele) Paşa'nın Abdülmecit Efendi'ye süslenip püslenmiş Konya adlı bir beyaz at hediye etmesi epey can sık-

7 Ayşe Hür, Toplumsal Tarih Dergisi, s. 148, Nisan 2006, s.14-23

Abdülmecid Efendi, Osmanlı Hanedanı'ndan olan son İslam Halifesidir.

miştir ki⁸ Abdülmecid Efendi Eyüp Camii'ndeki Cuma namazlarından birine Halifelik nişanları ile katılınca, bundan 2,5 ay önce cesaret edilemeyen adımın atılması için uygun atmosfer yakalanmıştır.

İşte böyle bir atmosferde 16-17 Ocak gecesi İzmit Kasrı'nda yapılan toplantının başında "İstanbul'da hilafet ve saltanat meselesi mevzubahis oluyor mu?" diyerek konuyu açan Mustafa Kemal gazetecilerin çekingen biçimde ve kısaca görüşlerini belirtmesinden sonra İstanbul'un coğrafi ve siyasi mevkiinden başlayan, nüfus, meclisteki durum, İkinci Grubun kurulması gibi konuları da kapsayan uzun bir açıklamaya girişir. Gazetecileri halifelik meselesine dair soru sormaları için teşvik eder ancak soruların kendi istediği gibi formüle edilmemesine tahammülü olmadığı da bellidir. Nitekim daha sonra belirttiği gibi İzmit İleri'den Kılıçzade İsmail Hakkı Bey'in "Yeni hükümetin dini olacak mı?" diye sorması kendisini çok rahatsız etmiştir. "Laik hükümet tabirinden dinsizlik manası çıkarmağa mütemayil olanlara fırsat vermemek maksadı" ile "o gün istemeden de olsa "Vardır efendim fakat İslam dini hürriyeti efkâra mani değildir" der. Hakkı Bey'in "Yani hükümet bir

din ile tedeyyün edecek mi?" şeklindeki ısrarı üzerine de "Edecek mi, etmeyecek mi bilmem. Bugün mevcut olan kanunlarda aksine bir şey yoktur. Millet dinsiz değildir, mütedeyyindir. Dini de din-i İslâm'dır. Dini reddedecek ortada bir sebep yoktur" demek zorunda kalır.⁹ Ancak o gün toplantıyı terk edenlerin büyük bir kısmı, Mustafa Kemal'in Hilafet ve laiklik konusunda radikal adımlar atacağını anlamış olmalıdır.

Mustafa Kemal halife olmak istiyordu!..

Ancak bütün bu yapılanlara rağmen ve yine 20 Ocak 1921 tarihli Anayasa'ya, 1 Kasım 1922'de kaldırılan Saltanat'a ve 29 Ekim 1923'de ilan edilen Cumhuriyet'e rağmen Halifelige ve Anayasa'daki: "Devletin dini İslâm'dır" maddesine dokunulmamıştı. Çünkü Kâzım Karabekir'e göre Mustafa Kemal sultan/halife olmayı düşünüyordu. Balıkesir Hutbesi'nde ve diğer konuşmalarında hiç yoktan sürekli Hilâfet'ten ve Saltanat'tan bahsedip çektiği sarıklı, cübbeli fotoğrafın altını "mefkure (ideal) hatırası" yazarak imzalaması bunun en bariz deliliydi. Onu halife/sultan olma fikrinden caydırmak için İnönü ve Karabekir çok uğraşmışlardı. Kâzım Karabekir, Mustafa Kemal'in halife/sultan olma çabalarını ve kendilerinin nasıl engel olmaya çalıştıklarının hikâyesini şu manidar sözlerle noktalar: "Hilâfet ve Saltanat'ı almak için koyu bir mü'min yüzüyle minberlere kadar çıkıp hutbeler okumak, başaramayınca bizzat medh'ü sena edilen mukaddeslere dil uzatmak ve bunları alt üst etmek üzere tek adamlığa çıkmak iki tehlikeli ifratın birinden diğerine atlamak herkesin yapabileceği bir iş değildi.¹⁰

1923 Şubatının ilk günlerinde (7 Şubat'ta) bir öğle namazını Balıkesir Paşa Camii'nde büyük bir kalabalıkla kıldıktan sonra minbere çıkan Mustafa Kemal, İslâm dininin yüceliğini, erdemini, Allah'ın birliğini, şanınin yüceliğini, peygamberin Allah tarafından insanlara dinin gerçeklerini telkin için gönderildiklerini, dinin temel kanunu olan yüce Kur'ân-ı Kerim'in değişmez kuralları bulunduğunu, İslâm'ın son ve mükemmel bir din olduğunu belirttikten sonra tarihe "Balıkesir Hutbesi" olarak geçen bir konuşmada bulunmuştur. Bu konuşmanın bir bölümü şöyledir:

9 <http://www.tevhidhaber.com/halifeligin-kaldirilmasi-28-13h.htm>

10 Mustafa İslâmoğlu, İslâmî Hareket Anadolu/III, Denge Yayinevi, İstanbul 1993, s. 227; Paşalar Kavgası, s.204

"Ey Cemaat! Bu dakikada, Tanrı'nın elinde, Tanrı'nın huzurunda bulunuyoruz. Peygamberimizin inanmış olanlarla toplandığı kutsal yerde bulunuyoruz. Ey Balıkesirliler! Camiler birbirimizin yüzüne bakmaksızın yatmak, sonra kalkıp gitmek için değildir. Camilerimiz din ve dünya işleriyle ilgili işlerde meşveret (birleşip/görüşme) içindir. Her şey ancak meşveret suretiyle en doğru yola sokulur. Dinimiz, dünyamız, milletimizin mutluluğu ve refahı, milli egemenliğimiz ve bağımsızlığımız için ne düşünüyorsak ortaya koyalım, dertleşelim. Ben yalnız kendi düşüncelerimi söylemek istemiyorum. Milli emanetler, milli irade yalnız bir şahsın düşünmesinden değil, bütün bir milletin arzularının, emellerinin sonucundan ibarettir."¹¹

Halifelik, İngiltere istemediği için kaldırılmıştır!..

Halife ve Hilafete bu kadar övgü ve medhü senâdan ve Balıkesir'deki hutbe iradından kısa bir süre sonra 3 Mart 1924 günü niçin Halifeliliğin kaldırılmasına karar verilmişti? Elbette Halifeliliğin kaldırılmasının bir perde arkası vardı ve bu Mustafa Kemal'in Hilafete yönelik düşüncelerinin değişmesine sebep olmuştu. Perde arkası olayların başında Lozan Konferansı ve bu konferansta İngiltere'nin alenileşen Hilafete karşı olan ezeli tavrı gösterilmektedir. Çünkü üzerinde güneş batmayan bir imparatorluk kuran İngiltere, bu asrın başlarında çok sayıda İslâm ülkesini sömürgesi altına almıştı. Fakat bütün İslâm dünyası manen İstanbul'daki halifeye bağlı olduğu için o topraklarda hâkimiyetini tam manasıyla kuramıyordu. Bu yüzden önün-

Üzerinde güneş batmayan bir imparatorluk kuran İngiltere, bu asrın başlarında çok sayıda İslâm ülkesini sömürgesi altına almıştı. Fakat bütün İslâm dünyası manen İstanbul'daki halifeye bağlı olduğu için o topraklarda hâkimiyetini tam manasıyla kuramıyordu. Bu yüzden önünde en büyük engel olarak Hilafeti görüyordu. Dolayısıyla İngiltere'nin çıkarları için Hilafetin son bulması gerekiyordu. Bu sebeple Lozan Konferansı, İngiltere için iyi bir fırsat oluşturmuştu. Bu fırsat çok iyi değerlendiren İngiltere, Türk delegelerine: "Ya Hilâfet kaldırılır ya da sizinle tekrar savaşılr" tehdidinde bulununca heyet başkanı İnönü, bu tehditten korkmuştu.

de en büyük engel olarak Hilafeti görüyordu.¹² Dolayısıyla İngiltere'nin çıkarları için Hilafetin son bulması gerekiyordu. Bu sebeple Lozan Konferansı, İngiltere için iyi bir fırsat oluşturmuştu. Bu fırsat çok iyi değerlendiren İngiltere, Türk delegelerine: "Ya Hilâfet kaldırılır ya da sizinle tekrar savaşılr" tehdidinde bulununca heyet başkanı İnönü, bu tehditten korkmuştu. Ancak, İnönü'nün yapacağı bir şey yoktu. Çünkü o tarihlerde Türkiye'de Mustafa Kemal tarafından Hilâfet konusunda övücü, medh edici konuşmalar, hutbeler irad ediliyordu. Nitekim Lozan Konferansı'nda bulunan Lord Curzon'a Türkiye'den ulaşan haberlere bakılırsa, Mustafa Kemal'in İnönü'ye paralel olarak Hilafeti göklere çıkardığı ve daha emin bir tabirle söylemek gerekirse Halife olmak iste-

diği anlaşılmakta idi. Böyle bir gelişmeyi kabul etmek istemeyen Lord Curzon İsmet İnönü'nün müşaviri sıfatını haiz bulunan İstanbul Haham başısı Hayim Naum Efendi'yi çağırarak daha önceki taahhütlere uygun olarak "Hilâfet ilga edilmediği takdirde sulhün gerçekleşmeyeceği"ni söylemiştir. Esasen bu mesele ile öteden beri meşgul bulunan Hayim Naum Efendi, İsmet İnönü ile Lord Curzon arasında bu mesele ile ilgili haberleri getirip götürmek suretiyle ciddi bir gayret sarf etmişti.¹³

Türk delegeleri ile Hilâfet konusundaki pazarlık bitirilemeyince Hayim Naum Efendi, İnönü'den evvel Türkiye'ye gelmiştir. Bu sırada toplanan İzmir İktisat Kongresi'ne katılmak üzere muhtelif şehir ve kasabalara uğraya uğraya seyahat eden Mustafa Kemal, her yerde Hilafeti methediyor ve bir 'halife namzedi' gibi

11 Kemal Zeki Gençosman, Altın Yıllar, Hür Yayın, İstanbul 1981, s. 55-56.

12 Yılmaz Altıparmak, İslâmiyet Açısından Atatürk ve İnkılâplar, 2. bsk, Timaş Yayınevi, İstanbul 1993, s. 279

13 Mısıroğlu, Lozan, c. I, s. 271-272.

konuşmalar yapıyordu.¹⁴ Sözelimi tam Lord Curzon'un Lozan'ı terk ettiği güne tesadüf eden 4 Şubat'ta Balıkesir'deki Zağnos Paşa Camii'nde yukarıda nakledilmiş olan hutbeyi okumuştur.¹⁵ Fakat İzmir'de kendisine mülâki olan Hayim Naum Efendi'den İngilizler'in Hilâfet hakkındaki kararlarını öğrenen Mustafa Kemal, takip etmekte olduğu "Hilâfet Siyaseti"nin politikasına uygun olmadığını anlayınca rota değiştirmiş ve ilk önce İzmir İktisat Kongresi'nde Hilafete hücum eden bir konuşma yaparak yeni siyasetinin ilk işaretini vermiştir.¹⁶ Ayrıca bu görüşmede "iddiaya göre Hayim Naum Efendi'ye Lord Curzon'a verilmek üzere "yazılı bir taahhüt"te de bulunulmuştur.¹⁷ Lozan Konferansı için yeniden davet edilen Türk delegeleriyle konferansın ikinci devresi başlamış ve bu devre gayet kısa sürmüştür. Burada varılan resmî neticelerin dışında ayrıca gizli bir anlaşma daha yapılmıştır ki, bu anlaşma başta "Hilâfet'in ilgası" olmak üzere bütün inkılâp hamlelerini içine almaktadır.¹⁸ Rauf Orbay'ın hatıralarında bu konuya şöyle yer verilmektedir: "İsmet Paşa, anlaşıldığına göre Lozan'da İngilizler'le bir nevi gizli arabuluculuk rolü oynayan Hayim Naum Efendi'nin telkinleriyle "Hilâfet'in artık ne şekilde olursa olsun Türkiye'de devamına müsaade edilmeyip derhal atılması lüzumu" fikrini tamamıyla benimsemiş bulunuyordu. Peki, ya dört-beş ay önceki Hilâfet'e bağlılık, hatta Hilâfet'in kuvvetlendirilmesi düşünce ve kanaati ve bu yoldaki kati ifadeler ve İslâm âlemine bunun duyurulması hususundaki telâş ve heyecan ne olmuştu?"¹⁹ Lozan Muahedesi'nden sonra İngiltere Avam Kamarası'nda "Türkler'in istiklâlini niçin tanıdınız?" diye yükselen itirazlara Lord Curzon'un verdiği cevap: "İşte asıl bundan sonra Türkler bir daha eski satvet ve şevketlerine kavuşamayacaklardır. Zira biz onları, maneviyat ve ruh cephelelerinden öldürmüş bulunuyoruz" idi. Bu çerçevede Mustafa Kemal ve İsmet Paşa'ların verdikleri karar, Türk milletini İslâmiyet ve din cihetinden öldürmek karardır. Artık bunun üzerinde her şey apaçık anlaşılıyor değil mi?"²⁰

14 Mısıroğlu, Lozan, c. I, s. 273

15 Mısıroğlu, Lozan, c. I, s. 273.

16 Gazi Paşa İzmir Yollarında, s. 102 vd.'den nakl: Mısıroğlu, Lozan, s. 273.

17 Mısıroğlu, Lozan, s. 274.

18 Mısıroğlu, Lozan, s. 276.

19 Mısıroğlu, Lozan, c. I, s. 276.

20 Yılmaz Altıparmak, İslâmiyet Açısından Atatürk ve İnkılâplar,

Ağustos'ta durum Hilafet yanlılarının aleyhine dönmeye başlayacaktır. Çünkü yeni seçimlerde sadece İkinci Grup üyeleri değil, eski İttihat ve Terakki mensuplarının da varlık göstermeleri önlenmiştir. Seçilenlerin ezici çoğunluğu Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Grubu üyelerindendir. 11 Ağustos'ta Meclis açılmış, iki gün sonra Meclis Başkanlığına Mustafa Kemal seçilmiş, aynı gün Lozan görüşmeleri sırasında İsmet Paşa ile ters düşen Rauf Bey başbakanlıktan çekilmiş ve yeni başbakan Fethi (Okyar) Bey döneminde 23 Ağustos'ta Lozan Barış Anlaşması Mecliste onaylanmış ve 29 Ekim 1923'de bir oldubittiyle Cumhuriyet ilan edilmiştir.²¹

2 Kasım 1923'de Hüseyin Cahid'in gazetesi Tanin "Çok Yaşa Cumhuriyet" başlığını atar, Vatan ve Tevhid-i Efkâr'da Cumhuriyet'in ilanına karşı olduğu bilinen Rauf Bey'in görüşleri yayınlanır. İstanbul Barosu başkanı ve Dersim mebusu Lütfi Fikri Bey ise Halife'nin kendiliğinden çekileceği dedikodularına karşı yazdığı "Huzûr-u Hazret-i Hilâfetpenâhî'ye açık arıza" başlıklı mektubunu Tanin gazetesinde yayınlatır. 10 Kasım 1923 tarihli mektupta, yazar Abdülmecid Efendi'nin halifelikten istifa edeceği dedikodularına değinerek, eğer Abdülmecid Efendi Halifelikten kendi rızasıyla ayrılırsa, İslam dünyasına büyük hizmetleri dokunan Osmanlılar üzerinde büyük dış baskıların meydana çıkacağından dem vurmakta, Halife Efendi'nin kesinlikle böyle bir şeye kalkışmaması için adeta yalvarılmaktadır. Lütfi Fikri Bey'e göre Halifelik "manevi hazine" olup "istifa bir intihar"dır.²² Aslında Mustafa Kemal'in Halifeliği kaldırmasından değil, Halifeliği üzerine almasından endişe ettiği hissedilen Hüseyin Cahit (Yalçın) ise Tanin'de "Şimdi de Hilafet Meselesi" başlıklı başyazısında Lütfi Bey'e destek vererek Halife'nin Türklerin gücünün kaynağı olduğunu, Halifeliği Türkiye sınırları dışına çıkarmanın intihardan farksız olduğunu söylemektedir. Hüseyin Cahid bu yayınlarını Kasım ayı boyunca da sürdürecektir.²³

Rauf Bey ise Cumhuriyet'in ilanı üzerine verdiği demeçle 15 Kasım 1923 arasında kendisi gibi düşünen Kazım Karabekir, Ali Fuat ve Refet paşalar ile Dr. Adnan Bey'i bir araya getirdiğini

2. Baskı, Timaş Yayınevi, İstanbul 1993, s. 281-282.

21 Daha geniş bilgi için, F. Rıfki Atay, age. s.376 vd.

22 Seçil Akgün, Halifeliğin Kaldırılması ve Laiklik, Turhan Kitabevi, tarihsiz, Ankara,138; ayrıca bkz; Mısıroğlu, Hilafet, s.303; Tunçay, age.72; Uluğ, age. s,130

23 Akgün, age. s.138-139; Uluğ, age. s,130

açık eder. Hatta bu arada Kazım Karabekir Paşa Halife Hazretlerine bir ziyaret yapıvermiştir.²⁴ Mustafa Kemal fırsatı kaçırmaz ve Rauf Bey'i, 22 Kasım 1923 tarihli Halk Fırkası görüşmelerinde 8 saat boyunca sıkıştırır, ama sonunda kamuoyuna fırkada bir ayrılık olmadığı açıklanarak iş tatlıya bağlanmıştır.²⁵

Dış dünyadaki Müslümanlar da Hilafet konusunda endişelenirler ve bir takım girişimlerde bulunurlar. Nitekim Güney Asyalı Şii Müslümanların önde gelen liderlerinden ve Londra'daki İslam Cemiyeti'nin reisi Seyit Emir Ali ve İsmailiye mezhebinin lideri Ali Ağa Han, 9 Kasım 1923'de Halifelik makamı üzerine uzun bir mektup kaleme alır ve bunu The Times gazetesinde yayınlar. Emir Ali mektubunda, dinsel meseleleri tartıştıktan sonra Halifelik eğer Osmanlı Hanedanından ayrılacaksa, bunun Sünni Müslümanların ittifakı ile olması gerektiğini yeni halifenin ise tüm Müslümanların yapacağı seçime seçilmesini önermektedir. Bazı çevrelerce "İngiliz Hükümetinin Kalemi" olarak tanıtılan Emir Ali 1919'da toplanan Paris Konferansı'na, yine "Britanya ajanı" diye takdim edilen İsmailiye Mezhebinin lideri Ali Ağa Han ile birlikte katılan Şii temsilcidir. İngiltere'nin kadim düşmanı Rusya'nın doğal olarak karşıtı olan bu iki önemli şahsiyet İngiliz-Osmanlı işbirliğinin faziletlerine yürekten inanmakta ve bu işbirliğinin Rusların tehdidi altında olan Asyalı Müslümanlara güç vereceğini düşünmektedirler.²⁶

Emir Ali ve Ali Ağa Han 24 Kasım 1923'de Ankara'ya bir mektup gönderirler. Mektupta, kendilerini Türkiye'nin dostu ve gerçek destekçileri olarak tanıtmakta ve Halifeliğin şu andaki belirsiz durumundan ve Halifenin Türkiye'nin politik yaşamından dışlanmasından duydukları üzüntüyü belirtmektedirler. Yazarlara göre bu durum İslam'ın moral gücünü bozarak uzun vadede İslam dünyasının parçalanmasına yol açabilir. Ancak mektup Başbakan İsmet İnönü'den önce İstanbul basınının eline geçer. İkdam, Tanin ve Tevhid-i Efkâr gazeteleri, 5 ve 6 Aralık 1923 tarihlerinde mektubu yayınlılar.²⁷ Mektubun içeriği ve Sünni olmayan iki liderin Halifelik konusuna bu kadar dahil olmasının yarattığı kuşklar bir yana, mektubun Ankara yerine İstanbul'da ortaya çıkması büyük gerginlik yaratmıştır. Hâlbuki mektubun içeriği Hindistan Müslümanlarının yıllardır dile getirdikleri sempatinin tekrarından ibarettir. Hint Hilafet Komitesi'nin büyük çoğunluğu da Sünni'dir. Türkiye'den gelen tepkiler üzerine Ağa Han Londra'da The Times gazetesine bir açıklama yaparak "İngiliz telkini" ve "Padişahçılarını teşvik" suçlamalarını reddeder.²⁸ İki Hintli soylunun mektubu Türkiye'nin tehlikeye girmeyeceğini gayet iyi bilen Mustafa Kemal'in bu olayı siyasi muhaliflerini sıkıştırmak için kullanması yakındır.

(Devam edecek)

24 Akgün, age. s.142

25 Tunçay, age.s.72

26 <http://www.tevhidhaber.com/halifeligin-kaldirilmasi-28-13h.htm>

13h.htm; ayrıca bkz; Tunçay, age. s.73-74; Mısıroğlu, Hilafet adlı eseri, s.305 vd.

27 <http://www.tevhidhaber.com/halifeligin-kaldirilmasi-28-13h.htm>

28 Tunçay, age. s.74-75

Demokrasi ve Özgürlük Tuzakları

Süleyman ARSLANTAŞ
sarslantas46@hotmail.com

Amerika 20 Mart 2003'te Birinci Körfez Harekatı'nın (17 Ocak 1991) devamı olarak Irak'a girdi, Irak'ı işgal etti. Irak'a giriş gerekçesini "Irak'ı özgürleştirme operasyonu" olarak da açıklamayı ihmal etmedi. Fiili işgal (27 Kasım 2008)'de Irak-ABD arasında imzalanan SOFA Anlaşması gereği aşamalı olarak 31 Aralık 2011 itibarıyla sona erdi.

Acaba Irak'ın işgali sona erdi mi, Irak'a özgürlük (demokrasi) geldi mi? Ya da Irak halkı Saddam öncesi mi yoksa sonrası mı mutlu?

Soğuk Savaş'ın sona ermesinin ardından dünya emperyal güçlerini ve onların tüm dünya coğrafyasındaki yerel temsilcilerini saran korku; kapitalizme tek alternatif dünya görüşü olan İslam tehlikesi idi. Kapitalist odakların ve onların yerel temsilcilerinin barış dini olan İslâm'dan korkmalarının ana nedeni ise; İslam'ın yegane otorite kaynağı olarak Allah'ı kabul etmesi, tevhid akidesi ve onun düşünce, iman ve davranışlara, yönetimlere yön vermesidir. Oysa onlar tıpkı kendileri gibi Müslümanların da Allah'ın gönderdiği temel akidevi ilkelere rağmen Allah'a ortak koşarak iman etmelerini istemektedirler. Bu nedenledir ki Amerika başta olmak üzere tüm Batı dünyası önce Müslümanlara demokrasi, özgürlükler, insan hakları, fırsat eşitliği gibi birtakım yaldızlı kavramlarla yaklaşarak onların demokrasiyi tercih etmelerini istemekte, ardından da bunları isteyen Müslüman halkların bu kavramlardan istifadesine engel olmaktadır.

1960'lı yıllarda askeri okullarda okutulan Hüseyin Nail Kubalı'nın İnkılâp Tarihi kitabında Diyanet İşleri Başkanlığı'nın devlete bağlı bir kurum olmasının laiklikle bağdaşmayacağı tezine getirdiği yorum kısaca şöyle: Türkiye'de yaşayan insanların ekserisi Müslüman. İslam ise hem ahirete hem de dünyaya yönelik hükümler ihtiva etmekte. Ne zaman ki bu Müslümanlar, tıpkı Türkiye'de yaşayan Hristiyan ve Yahudi azınlıklar gibi dünyaya yönelik boyutlarını unuturlarsa o zaman diyanete muhtariyet verilmesinin bir mahsuru olmaz..

Elbette Amerika ve Batı dünyası da Hüseyin Nail Kubalı'dan farklı düşünmüyor. Keza öncekiler de farklı düşünmüyordu. Hazreti İbrahim ile kavmi, Hazreti Musa ile Firavun ve Hz. Muhammed(a.s.) ile Kureyş arasındaki anlaşmazlık da tam bu idi. Peygamberler kavimlerine ve onları yönetenlere Allah var ve varolan Allah tektir, hüküm ve hikmet sahibi O'dur diyorlardı. Kavimleri ve onları yönetenler ise "Allah var biz de O'na inanıyoruz; ancak inandığımız Allah hüküm koyamaz, hüküm koyucu bizleriz. Keza O'na ortak koştuklarımız da ancak bizi O'na ulaştıracak vasıtalar." diyorlardı.

Bugün İslam coğrafyasını işgal eden ve coğrafyaya ıslah etmek, demokrasi ve özgürlük ikame etmek üzere geldiğini ifade eden güç odakları aslında coğrafyamıza hiçbir zaman özgürlük getirmedi. Bilakis despotların, kralların, kan emicilerin önlerini açtı ve halkın ne pahasına olursa olsun Kur'an gerçekliğinin

den, tevhid akidesinden, Allah'ın(cc) yegâne hüküm koyucu anlayışından uzaklaşmaları için çaba gösterdiler. Hazreti Peygamber'in (a.s.) kabul etmediği şeylerin, Müslümanlar ve onların değerleri adına ortaya çıkan yöneticiler tarafından kabulünü istediler. Yasamanın kaynağının yalnızca "vahiy" olduğu gerçeğine rağmen "aklı" onun yerine ikame eden beşeri sistemler, aklın yegâne kaynak ve yönetim biçimi olarak kabulünü istediler.

Küresel güç odaklarının ve onların temsilcilerinin isteklerini yerine getirmeyen Müslüman halklara zulümde sınır tanımadılar. Arap Baharı ile başlayan despot yönetimlere "başkaldırı" süreci yer yer bazı coğrafyalarda İslâmî arayış ve isteklere dönüştüğünde kutsadıkları, ikamesine çalıştıkları demokrasiyi ayaklar altına almakta beis görmediler. Soğuk Savaş sonrası ilk demokratik seçim Cezayir'de oldu. Abbas Medeni, Ali Belhac ve arkadaşlarının kurduğu FİS (İslâmî Selamet Partisi) 1989 Anayasası'na göre onay alarak girdiği seçimlerin ilk turunda % 78 oy alınca Aralık 1991'de yapılması gereken ikinci turu iptal ettiler ve onbinlerce Ceza-yirli Müslümanı katlettiler.

Ocak 2006'da Filistin'de gerçekleşen seçimlerde İslami kimliği önde olan HAMAS 132 sandalyenin 76'sını kazanınca "bu sayılmaz" dediler. Çünkü onlar tevhid akidesine iman eden ve İhvan çizgisindeki HAMAS'ın yerine seküler eğilimli El-Fetih'i istiyorlardı. Sonuçta HAMAS Gazze'ye sürgüne gönderildi ve o günden bugüne binlerce Gazzeli Müslüman öldürüldü. 7 Temmuz-20 Ağustos 2014 teki İsrail saldırılarında 435'i çocuk 344'ü kadın 1206'sı erkek olmak üzere 2028 kişi katledildi. (AA) Gazze yerle bir edildi. Çeşitli İsrail operasyonları ile Gazze'nin altı üstüne getirildi. Ve bugün Gazze şehitler müzesi halinde. Ya Mısır? Mısır'da mübarek sonrası ihvan yanlısı Mursi ve arkadaşları seçimleri kazandılar. Mursi cumhurbaşkanı oldu ve ona ancak bir yıl dayanabildiler. Çünkü onların Mursi'den bekledikleri soğuk savaş sonrası yegâne alternatif dünya görüşü olan İslam'ı, demokrasi, özgürlükler oyunları ile pasifize etmekte. Mursi bunu yapmadı ve bedelini kendisinin atadığı General Sisi'nin darbesiyle ödedi ve ödemeye devam ediyor.

Irak'a sözümona Amerika'nın işgali ile demokrasi ve özgürlükler gelecekti. Doğru, bir şeyler geldi Irak'a. Zulüm geldi, yıkım gel-

di, yokluk geldi, çile geldi, despotlar geldi, Saddam'a rahmet okutanlar geldi, sözümona Sünni kimlikli Saddam despotunun yerine Şii kimlikli despotlar geldi. Daha ne gelsin? Hazreti Ebu Bekir ne diyor: "Bu dinin evveli ne ile ihya olundu ise, ahiri de onunla ihya olur. "Peki! Bu dinin evveli ne ile ihya olunmuştu?

Bu dinin evveli tevhid akidesine bağlı ilke, kavram ve uygulamalarla ihya olundu. Bunun da en büyük öncüsü Hazreti Muhammed (a.s) idi. Öyleyse günü birlik anlayış ve politikalarla kendimizi, toplumu oyalamak yerine "yeniden İslama" yönelmeliyiz. İslam tecezzi kabul etmez. Biraz Allah'a, biraz tağuta imanı onaylamaz. Hele hele sizden olmayanların reçetelerine teenni ile yaklaşmanızı salık verir. Dolayısıyla demokrasi ve onun alt başlıkları olarak sunulan tüm reçetelerde bir tuzak olduğunu göz ardı etmemeliyiz. Çünkü demokrasi halkı Müslüman olan ülkeler için tasarlanmış bir dünya görüşü değildir.

İşte tablo ortada. Bizden olmayanların reçetesine kulak vermenin bedeli en korkunç bir şekilde Irak, Suriye, Mısır, Libya, Afganistan vb. yerlerde ödeniyor. Irak'a özgürlükler vaadi ile gelen Amerika onlara ne demokrasi ne özgürlükler getirdi. Keza Afganistan aynı kaderi paylaştı. Suriye yüzbinlerce kurbana rağmen halen zalimler yani özgürlük vaadedenler katillerin yanında duruyorlar. Ve hatta: "halinize şükredin, bak Beşşer'den, Maliki'den, Sisi'den daha beteri var. Yoksa sizi IŞİD kapar." demeyi de ihmal etmiyorlar.

17 Mart'ta İsrail'de seçim var. 20 Mart, Irak'ın işgalinin yıldönümü. Şayet IŞİD emperyal güçlerin kendilerine verdiği görevi tamamladı ise muhtemelen önümüzdeki bahar ayları, bu kez tetikçilere karşı operasyon ayları olacaktır. İsrail seçimlerinde belki de eldivensiz katil yerine eldivenli bir katil seçilebilir. Ama bu Filistin halkının mutluluğuna elbette vesile olmaz. Kurtuluş, katillerin ve onların işbirlikçilerinin tüm dayatmalarına karşı Hakk'a dayanarak halkın yanında yer almaktan geçmekte. Afganistan, Irak, Mısır, Suriye, Libya ve daha nice ülkelerde oyunlar oynanmaya devam ediyor. Bu oyunlara mükerreren düşar olmak önce insanlığa, sonra Müslümanlığa yakışmıyor.

6 Mart 2015

Allah'ı Zikretmenin / Allah'ı Anmanın Fazileti

İsa ARI

Öyle ise beni anın ki, ben de sizi anayım. Ve Bana şükredin, nankörlük etmeyin. (1)

Zikir: anmak demektir. Asıl anlamı, kalbin uyanık bir şekilde anılanı hatırlamasıdır. Allah'ı anmak O'na itaatle olur. Çokça zikir ve tesbihle beraber Allah'a itaat etmeyen O'nu zikretmiş olmaz. Allah'ın bizi anması ise itaatimize cevap vermesi, günahlarımızı mağfiret etmesi ile olur. (2)

"Ey îmân edenler Allah'ı pek çok anın. Sabah, akşam, O'nu tesbih edin" (3)

"Artık namazı bitirdiğiniz zaman ayakta iken, otururken ve yollarınız üzereyken Allâh'ı anın." (4)

"Rabb'ini içinden yalvararak ve (azabından) korkarak yüksek olmayan bir sesle sabah-akşam an ve gafillerden olma." (5)

"Sana vahyolunan kitabı oku, namazı da dosdoğru kıl. Çünkü namaz insanı hayâsızlıktan ve kötülüklerden alıkor. Allah'ı zikretmek ise elbette en büyüktür. Allah ne yaptığınızı bilir" (6)

Vahyolunan kitabı okuyan biri, ondan namaz kılmasını ve bu namazı dosdoğru kılmasını, tadili erkâna (namazın tüm kurallarını yerine getirerek dosdoğru kılması) uyması gerektiğini öğrenir. Dosdoğru kıldığı namazın da kendisini hayâsızlıktan, aklen ve şer'an yerilmiş/kötülenmiş, yasaklanmış ve sakıncalı görülmüş her türlü kötülükten uzaklaştırdığını öğrenir. Yaptığı yanlışlardan dolayı Rabbi'ne yönelir ve içten gelen bir duyguyla sesini yükseltmeden ondan bağışlanma diler. Kendisini gafletten uzak tutması için yalvarır. Allah'ı zikretmekten; bütün hal ve hareketlerde Allah'ın gözetimi altında olduğunu hatırd tutması gerektiğini anlar. Çünkü her yaptığının Allah tarafından bilindiğinin bilincindedir.

"Doğrusu Müslüman erkeklerle Müslüman kadınlar, iman eden erkeklerle iman eden kadınlar, itaate devam eden erkeklerle itaate devam eden kadınlar, sadık olan erkeklerle sadık olan kadınlar, sabreden erkeklerle sabreden kadınlar, Allah'a zilletle boyun eğen erkeklerle, Allah'a zilletle boyun eğen kadınlar, sadaka veren erkeklerle sadaka veren kadınlar, oruç tutan

erkeklerle oruç tutan kadınlar, gizli yerlerini koruyan erkeklerle gizli yerlerini koruyan kadınlar, Allah'ı çokça anan erkeklerle Allah'ı çokça anan kadınlar için Allah, bir mağfiret ve mükâfat hazırlamıştır. (7)

Toplumu meydana getiren bireylerin hepsi, kadını ile erkeği ile Allah katında, Müslüman olmak, iman etmek, itaat etmek, itaatte devam etmek, sadık olmak, sabırlı olmak, Allah'a boyun eğmek, sadaka vermek, oruç tutmak, gizli yerlerini korumak ve Allah'ı çokça anmak konusunda aynı sorumluluktadırlar. Bu inanç ve yaptıkları eylemlere karşı da Allah'ın mükâfatı ve bağışlaması hepsine vardır.

"İnkâr edenler diyorlar ki: "Ona (Muhammed'e) Rabbinden bir mucize indirilseydi ya!" De ki: "Şüphesiz Allah dilediğini saptırır, kendisine yöneleni de doğru yola eriştirir. Onlar, inananlar ve kalpleri Allah'ı anmakla huzura kavuşanlardır. Biliniz ki, kalpler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur." (8)

"Sizi uyarması için içinizden bir adam (Hud) aracılığıyla Rabbinizden size bir zikir (vahy ve öğüt) gelmesine şaştınız mı? Hatırlayın ki, Allah sizi Nûh kavminden sonra onların yerine getirdi ve sizi yaratılış itibarıyla daha güçlü kıldı. Allah'ın nimetlerini hatırlayın ki kurtuluşa eresiniz." (9)

Allah'ı Anmayı gündemlerinden çıkaran toplulukların/bireylerin, Allah'ı anmayı tekrar gündemlerine almaları için, Allah elçileri vasıtası ile insanları uyarır. Doğru yola davet eder. Allah'ı anmalarını ister.

İnsanlara, cenabı Allah verdiği nimetleri hatırlatarak, kendisini anmalarını, günlük hayatta gündemlerine almalarını emreder. Eğer bu emre/uyarıya, davete uymazlarsa ellerinden daha önceki ümmetlere verip sonra azınca aldığı gibi, nimetleri geri alvereceğini hatırlamalarını ister. Allah'ın verdiği nimetleri hatırlayıp, Allah'ı gündemlerine alanların, yaşantılarını Allah'ın emir ve yasaklarına ve tavsiyelerine göre düzenleyenlerin bu dünyada da ahirette de kurtuluşa ereceği müjdesini veriyor Rabbiniz.

Ebu Musa (r.a.) anlatıyor: Rasulullah (a.s.v.) buyurdular ki:

"İçerisinde Allah Zikredilen evlerin misali ile içerisinde Allah zikredilmeyen evlerin misali; diri ile ölünün misali gibidir". (10)

Ebu Said el Hudri ve Ebu Hureyre (r.a.)'den: Rasulullah (a.s.v.)'ın şöyle buyurduğuna şahid olmuşlardır:

"Allah'ı Zikretmek için oturan bir toplumu muhakkak ki Melekler çevreler ve Rahmet Onları kaplar; Üzerlerine Huzur iner ve Allah Teâlâ Bunları, Kendi Katında olanlara (Meleklerle...) anlatıp över". (11)

"Bir toplulukta Allah'û Teâlâ'nın ismi anılmaz ve peygamberine, salevat-ı şerife getirilmezse, kıyamette onlar, hasret ve nedamet çekerler." (12)

Şa'd ibni Ebû Vakkâs (ra) şöyle dedi:

Bir bedevî Resûlullah (sav) gelerek;

– *Bana söyleyeceğim bir zikir öğret, dedi.*

Resûl-i Ekrem ona şu zikri okumasını tavsiye etti:

– **"Lâ ilâhe illâ Allah'û vahdehû lâ şerîke leh, Allâhü ekber kebîran ve'l-hamdü lillâhi kesîrâ ve sübhânallâhi Rabbi'l-âlemîn, velâ havle velâ kuvvete illâ billâhi'l-Azîzi'l-Hakîm: (Tek olan Allah'tan başka ilâh ve O'nun bir eşi ve benzeri de yoktur. Kudreti ve saltanatıyla Allah en büyüktür. Bitip tükenmeyen hamd O'na mahsustur. Âlemlerin Rabbi olan Allah'ı ulûhiyyet makamına yakışmayan sıfatlardan tenzih ederim. Gunahtan kaçacak güç, ibadet edecek kuvvet ancak Azîz ve Hakîm olan Allah'ın yardımıyla kazanılabilir.)"**

Bedevî:

– *Bunlar Rabbin için söyleyeceğim dua ve zikirlerdir. Kendim için ne söylemeliyim? dedi.*

Resûl-i Ekrem:

– **"Allâhümmağfir lî verhamnî vehdinî verzuknî: (Allahım, beni bağışla, bana merhamet et, rızânı kazandıracak işler yaptır ve bana hayırlı rızık ver) de." buyurdu. (13)**

Muâz radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Onun elinden tuttu ve **"Muâz! Vallahi seni gerçekten seviyorum."** buyurdu. Sonra sözüne şöyle devam etti: **"Muâz! Her namazdan sonra şu duayı mutlaka okumanı tavsiye ediyorum: "Allâhümme einnî alâ zikrike ve şükrike ve hüsnî ibâdetik (Allahım! Seni anıp zikretmek, nimetine şükretmek, sana lâayk ibadet etmek için bana yardım eyle!)" (14)**

Zikretmek anmak demektir. Allah-û Teâlâyı zikretmek de, Onu hatırlamak demektir.

"Beni anın, ben de sizi anayım; bana şükredin, nankörlük etmeyin" mealindeki âyet-i kerime şöyle açıklanabilir:

* Beni ibadetle anın, ben de sizi rahmetle anayım.

* Beni dua ile anın, ben de sizi icabetle anayım. Yani duanızı kabul edeyim.

* Beni dünyada anın, Allah'ın istediği hayatı yaşayın, ben de sizi ahirette anayım, ahiret nimetleri ile anayım.

* Beni yalnızlıkta anın, ben de sizi toplulukta anayım.

* Beni ihlâsla anarsanız, ben de sizi kurtuluşa erdiririm.

Allah'û Teâlâ'yı anmak, Onun emir ve yasaklarını hatırlamak, emirlerini yapıp, yasaklarından kaçmaktır.

Allah'û Teâlâ'yı anmak, yani zikir, kendini gafletten kurtarmak demektir. Gaflet, Allah'û Teâlâ'yı unutmak demektir. Her ne şekilde olursa olsun, kendini gafletten kurtarmak, zikir olur. O halde, dinin emirlerini yapmak ve yasaklarından sakınmak zikirdir. Dinin emirlerini gözeterek yapılan alışveriş zikirdir. Çünkü bunları yaparken, emirlerin, yasakların sahibi hatırlanmakta, gaflet halinden uzaklaşılmaktadır.

"Siz Allah'ı unutursanız Allah da sizi unuttur" Allah'ın onları unutmasının, bildiğimiz unutmakla hiç ilgisi yoktur. Bu, Allah-u Teâlâ'yı unutanlara, unutulmuş muamelesi yapılacak demektir. Münafıkların Allah'ı unutmaları, Allah'ın emrine uymamaları, itaat etmemeleri demektir. Allah'ın da onları unutması, onları hidayetden mahrum etmesidir. Unutursan unutulursun, ne kadar hatırlarsan o kadar hatırlanırsın.

İnsanlar arasında böyle bir ilişki olmasına rağmen, kullarına karşı çok merhametli olan Allah böyle değildir. Rasulullah (sav) buyurdular ki: "Allah Teâla Hazretleri diyor ki: **"Ben, kulumun benim hakkımda yaptığı zanna göreyim. O, beni zikretti mi onunla beraberim. Eğer o beni nefsinde zikrederse ben de onu onunkinden daha hayırlı bir cema-**

at içerisinde zikrederim. O bana bir karış yaklaşırsa ben ona bir zira yaklaşırım, o bana bir zira yaklaşırsa ben ona bir kulaç yaklaşırım. O bana yürüyerek gelirse ben ona koşarak giderim." (15)

Bu hadiste, gelme, yürüme, koşma gibi teşbihten maksat, **"Allah'ın kulun tevbesini sür'atla kabûl ettiğini, itaati kolaylaştırıp bu hususta kula takviye ve güç verdiğini, kulun hidâyetini tamamlayıp muvaffak ettiğini"** anlayabiliriz.

Allah'ı anmak:

Dil ile anmak - Kalb ile anmak - Fiillerle anmak

Dil ile anmak kalb ile birleşmez ise, Allah korusun münafıkların anması gibi olur. Allah'a teslim olmadan olmuş gibi anmak. Kulları ve Allah'ı aldatıklarını zann ederek anmak.

Gerçekten Allah'ı anmak, dil+kalb+fiil birlikteliği ile anmaktır. Dil, kalb ve eylemler ile Allah anılır ise -ki bunun açıkça yapılması gerekir- bu şekilde bireysel Allah'ı anmaktan toplumsal Allah'ı anmaya geçilir. Toplumsal Allah'ı anma olmadığı sürece Allah'ı anma eylemi mükemmelleşemez.

Rabbimiz cümlemize dil, kalb ve eylemler ile Kendisini anmayı bizlere nasib etsin inşallah. **(Âmin)**

Kaynaklar

Bakara, 152

Kurtubi, II, 171

Ahzab, 41-42

Nisa, 103

A'raf, 205

Ankebut, 45

Ahzab, 35

Rad, 27 - 28

Araf, 69)

Buhari, Daavât; Müslim, Salatü'l Müsafirin,

Müslim, Tirmizi.

Tirmizi

Müslim, Zikir

Ebû Dâvûd, Vitir; Nesâî, Sehv

Buhari, Tevhid 50; Müslim, Zikr 2; Tirmizi,

Da'avat 142.

Kendi Gündemi Olmayanın Geleceği de Olmaz

Erdal BAYRAKTAR

Yerküre, insanlık uzun zamandır Modern ve Postmodern bir kuşatma altında bulunmaktadır. Batı merkezli, seküler ideolojiler, zihniyet, kavram ve kurumlar insanlığın gündemini etkilemeye devam etmektedir. Batı'da 16. yy'da başlayan zihinsel, fikri değişim ve dönüşüm Modernite, Modernizm, Modernleşme kavramları üzerinden vücut bulmuştur. Bu zihniyet, kavram ve kurumlar Batı devletlerinin, medyasının, akademisinin, aydın ve sanatçıların gayretleriyle insanlığın gündemine girmeyi başarıyor. Bu kavramlar, Batı dünyasını ve Batı Dışı Dünya'yı farklı şekillerde etkilemiştir ve halen de etkilemeye devam ediyor.

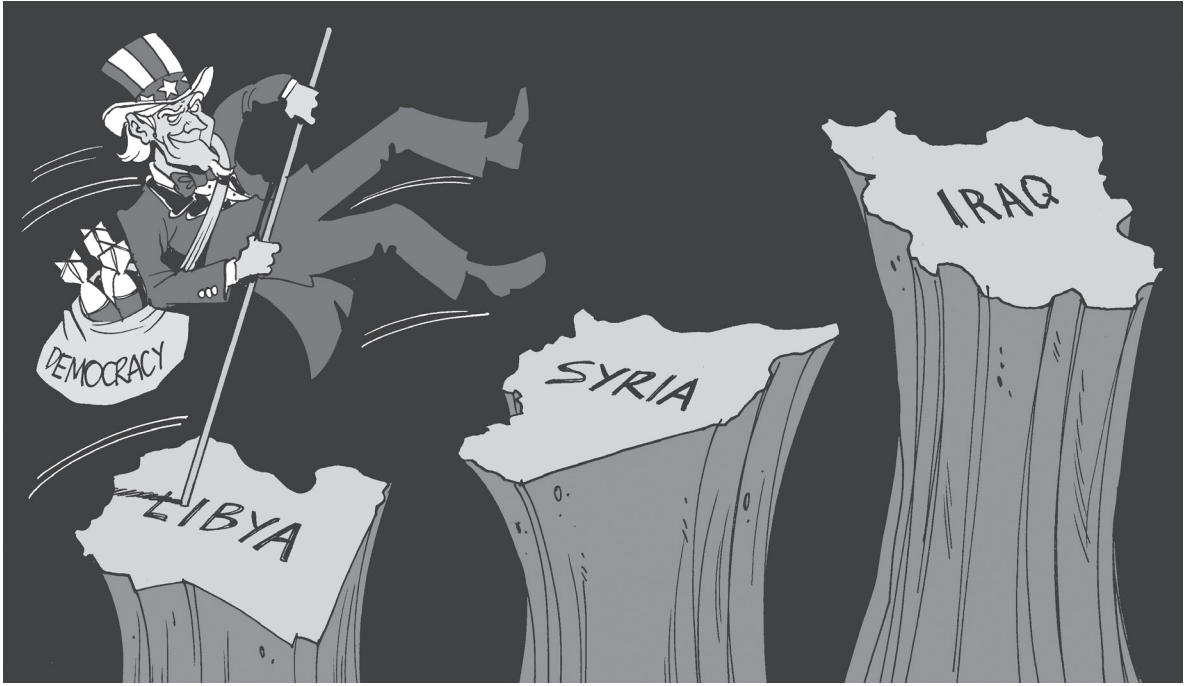
Modernite varlığa, bilgiye, hayata, tarihe, kurumlara farklı bakmanın, bunları farklı algılamının ve tanımlamanın adıdır. Modernite; nötr bir durum değildir, kendince geleneksel ve eski kabul ettiği bütün zihni, sosyal, kültürel, siyasal yapıları yine kendinin tanımladığı "yeni" kavramı üzerinden dönüşüme tabi tutmaktır. Düşünsel referanslarını Aydınlanma Felsefesi'nden alan Modernite, 19. yy'da Modernizm kavramsallaşmasıyla toplumların bütün alanlarına sırayet etti. Modernizmi temel alan süreçler,

Modernite Liberalizm, Sosyalizm, Faşizm, Komünizm gibi büyük anlatılar/ideolojiler ihdas ederken Postmodernizm 1. Dünya Savaşı'na sebebiyet veren bu yapıları sorguladı. Hakikatın ideolojiler adına inhisarına karşı çıkarak Hakikat'ın bilinemezçiliğine, göreceliğine vurgu yaparak yeni bir dünya tasavvuruna yol verdi.

dünyanın farklı bölgelerinde aynı değerlere dayanmakla birlikte farklı bir Modernleşme macerası yaşadı. Batı dünyası bu sürecin sonunda 1. Dünya Savaşı'na maruz kaldı. Savaşın sonra Batı dünyası, Aydınlanma Felsefesi'nin değerlerini ve bu değerlerden neşet eden zihniyet, toplumsal, siyasal, kültürel yapıları ve kurumları sorgulamaya tabi tuttu. 1929'da yaşanan Büyük Ekonomik Buhran, Batı'nın kendi iç sorgulamasını, çelişkile-

rini derinleştirdi ve bunun sonucunda 2. Dünya Savaşı patlak verdi. Savaşın sonucunda da devam eden Modernlik, Modernizm tartışması, eleştirisi Postmodernizm'i üretti.

Postmodernizm; temelde Aydınlanma Felsefesi'nin ana paradigmasına bağlı kalmak kaydıyla yapılan Modernizm eleştirisi, bir nevi Batı zihniyetinin iç eleştirisidir. Modernite Liberalizm, Sosyalizm, Faşizm, Komünizm gibi büyük anlatılar/ideolojiler ihdas ederken Postmodernizm 1. Dünya Savaşı'na sebebiyet veren bu yapıları sorguladı. Hakikatın ideolojiler adına inhisarına karşı çıkarak Hakikat'ın bilinemezçiliğine, göreceliğine vurgu yaparak yeni bir dünya tasavvuruna yol verdi. Batı dünyası Seküler temelli Postmodernizm'in sonuçlarıyla

yüzleşirken, Batı dışı dünya ve özellikle İslam toplumları hem Modern hem de Postmodern olanın sonuçlarına maruz kalmaya devam ediyor. Modernite ile birlikte gündeme gelen Ulusçuluk, İslam İmparatorluğu'nu tasfiye sürecine soktu ve sonunda parçalanmış bir İslam dünyası ve yapay Ulus devletlerle karşılaştık. Hala bu yaşananların sonuçlarını ağırlaşarak yaşamaya devam ediyoruz. Postmodernizm'in sonuçlarını ise; İslam'ın bütünlükçü yapısından koparak, İslam'ı, Vahiy temel referanslarımız olmaktan çıkararak, ahlaktan uzaklaşarak, bunun sonucunda Hedonizm ve Nihilizm tehlikesiyle karşı karşıya kalarak yaşamaya devam ediyoruz.

Müslüman zihinler, İslam toplumları maruz kaldığımız, bize dayatılan bu tarihle, zihniyetle, kavram ve kurumlarla, Batılı gündemlerle yüzleşmek zorundadır.

İlahi Vahiy; Şirki, Küfri, Pagan, Muharref değer ve gündemlerle nasıl yüzleşeceğimizi, onları nasıl tasfiye ederek kendi değer ve gündemlerimizle yaşayacağımızı, nasıl bir insan, toplum, otorite inşa edeceğimizi 23 yıllık inzal sürecinde bize öğretiyor.

İlahi Vahyin Mekke'de Hira'da inzal olmaya başladığı dönemde, Mekke bölgesinde Şirk, batıda Roma/Bizans, doğuda Pagan/Pers hâkimiyeti hüküm sürüyordu. Muharref dinler ve diğer devlet, kavim ve aşiretler bunların çevresinde kümeleniyorlardı. Hz. Peygamber

işte bu şartlarda Nübüvvetle/Risaletle görevlendirildi.

Her insanda olduğu gibi her mücadele de kendi çağının çocuğudur. Ayaklarını kendi çağına basmalıdır. Sahici olmak varlığın, hayatın nabzını tutmakla başlar.

İlahi Vahiy, insana, Mümin'e dünya ve ahireti birlikte gören bir hidayet, kurtuluş hedefi teklif eder. Her inen ayet-i kerime ve sure-i celile bu hedefe götüren bir yol işareti ve anın gündemidir. Mümine düşen hedefe götüren bu gündemi ete kemiğe büründürmek olmalıdır.

Vahiy, İlahi hidayet değerlerini, usulünü öğretiyor, Hz. Peygamber de bunları misale/örneğe dönüştürüyordu. Her inen Ayet-i Kerime Mekke sokaklarında yankılanıyor ve Mekke'yi zihinsel, ruhsal, toplumsal, siyasal olarak sarsıyor, gündemi belirliyordu. Vahiy diliyle Müminler soru soruyor, Müşrikler ne cevap vereceğiz kaygısına düşüyorlardı. Yani Müminler tezlerini sunuyor, Müşrikler anti-tez durumuna düşüyorlardı. Hz. Peygamber bu hedefi güncelleyen ve ona vücut veren rehber ve şahitti. Hz. Peygamber, sahabeler üzerinden "İlahi vahyin rehberliğinde bir insan nasıl inşa edilir" sorusunun cevabını veriyor, ailesinden başlayarak kavmini, Hac panayırılarında farklı bölgelerden gelen insanları, Taif halkını İslam'a davet etmesiyle, nasıl tebliğ ve davet yapılacağını öğretiyordu insanlara. Dar-ül Erkamla nasıl kurum-

sallaşacağını, Habeşistan ilişkileriyle bir İslami Hareket'in nasıl dış diplomasi yürüteceğini, Şib-i Ebi Talip'te iç kuşatmanın nasıl yarılacağını örneklerini, stratejilerini gösteriyordu bütün zamanların Müminlerine. Mekke'de söylenecek söz kalmadığında, Nebi Sünnet olan Hicret imkânının nasıl devreye sokulduğuna, nasıl yönetildiğine, Mümin insan, Cemaat, Hareket süreçlerinden sonra yeryüzünün bir parçasının nasıl Dar-ul İslam'a dönüştürüldüğüne ve İslam'ın en doğal haliyle nasıl siyasi otorite inşa ettiğine şahit oluyoruz, inen ayetlerle, surelerle.

Hedefine sadık kalanların, Usulüne uygun gündemlerini takip eden Müminlerin, İslami Cemaatin, Hareketin nasıl menzil-i selamete ulaştığını görüyoruz, Vahy'in rehberliğinde yaşanan Siyer-Nebi'de.

Müslümanlar uzun zamandır İlahi Vahyin gösterdiği hedeflerin ve gündemlerin dışında bir hayat yaşıyorlar. Müslüman halklar ve onların önderleri Ulus devletlerinin, Ulusal politik partilerin, kavimlerinin, mezheplerinin, cemaatlerinin, örgütlerinin son zamanlarda yaşadığı üzere aşiretlerinin hedeflerini, çıkarlarını, gündemlerini takip ediyorlar. Bu hedef ve gündemler için İslami değerleri, imkânları, birikimleri kullanıyorlar, istismar ediyorlar. İslami anlamda zihinsel, ameli hiçbir değişim yaşamadan, bedel ödemediği şekli Müslümanlık üzerinden Müslüman halklar istismar, Müslüman halkın beşeri, sosyal, ekonomik imkânları çarçur ediliyor.

Türkiye örneğinde yaşandığı gibi, her on yılda bir Müslüman görünümüne insanlar yeni hidayet süreçleri yaşıyorlar ve kendi çevresini, derneğini, cemaatini bu yeni hidayet için harekete geçmeye davet ediyorlar. Sistem dışardan, bu yeni muhtediler içeriden darbelerle Müslüman halklar tedibe ve dizayna tabi tutuluyor. Bu yeni muhtediler, bizleri, yeni keşfettikleri "Demokrasi dini"ne, onun insanlığa bahşettiği nizamı

Moda hayatlar yaşayanlar, bizleri de "yeni moda"ya uymaya davet ediyorlar. Müslüman insanlar, Müslüman halk olarak ilk önce kendimizin sonra da aziz dinimizin aşağılanmasına ve karikatürize edilmesine bir son vermek durumundayız. Bu insanlık dışılıkla, onursuzlukla devam edemeyiz. İnsanlaşmak, Müslümanlaşmak ilk önce bu aşağılanmaya, bayağılaşmaya başkaldırmakla başlayacaktır. İslami değerlerin, İslami ilkelerin istismarına sessiz kalmak bizi dünyada zillete, ahirette azaba muhatap eder.

davet ediyorlar. Yeni devletlular eliyle erdikleri hidayet bizim ve ülkemiz için ne kadar önemli olduğundan dem vuruyorlar. Bu yeni mühtediler hem tuzu kuru hem de megalomandır. Savundukları Yeni Türkiye'nin kendi elleriyle kurulduğu zaman yeni olacağını söylüyorlar. Asıl olan kendileridir. Her şey onlarla değerlidir. Onlar kabul ediyorsa kabul edilen şey değerlidir. Radikal oldukları zamanda doğru yapıyorlardı, redd-i miras yaptıklarında da doğru yapıyorlar. İşte Demokrasi bu tiplerin rejimidir. Zor zamanlarda işine bakan, ganimet zamanlarında öne atılan kifayetsiz, muhteris, menfaatçi tiplerin.

Moda hayatlar yaşayanlar, bizleri de "yeni moda"ya uymaya davet ediyorlar. Müslüman insanlar, Müslüman halk olarak ilk önce kendimizin sonra da aziz dinimizin aşağılanmasına ve karikatürize edilmesine bir son vermek durumundayız. Bu insanlık dışılıkla, onursuzlukla devam edemeyiz. İnsanlaşmak, Müslümanlaşmak ilk önce bu aşağılanmaya, bayağılaşmaya başkaldırmakla başlayacaktır. İslami değerlerin, İslami ilkelerin istismarına sessiz kalmak bizi dünyada zillete, ahirette azaba muhatap eder.

Aziz olan Allah (c.c)'ın dini de azizdir. Aziz olan bu din ciddiyetsizliği, şaklabanlığı kaldırmaz.

Dünya ve ahiret felahımız için İlahi Vahyi referans almayan hiçbir mücadele İslami olmaz. İkili ilişkilerde İslam kardeşliği dışında kavim, ulus, mezhep, bölge hassasiyetleri dikkate alınmamalıdır. İslam'ı, şahsi hayatımızda olduğu gibi sosyal, ekonomik, siyasal hayatımızda da temel değer olarak kabul edenlerle ve bunu sahici ve sürekli bir şekilde temsil edenlerle yola çıkmalıyız. Bu yolun sonu Medine'ye ve Ümmet'e çıkmalıdır.

Sahte insanlarla, sahte gündemlerle bir gelecek inşa edilemez.

İstimdâd, Tevessül ve Rabıta Konularında Doğru Tavır - IV

Muhammed İMAMOĞLU

Bir kimseye olan muhabbetten dolayı, o kimseye gösterilen ta'zim, ona ait olan eşyalara, onun yaşadığı yerlere ve geçtiği yollara karşı gösterilen özel ihtimâm ve bu mekânları ziyaret etmek gibi eylemler, çoğalma, artma ve hayır anlamlarına gelen bereket kökünden türeyen, hayır ve bereket ummak anlamına gelen **'Teberrük'**, kelimesiyle ifâde edilmiştir.¹

Müslümanların bazı şeyleri mübarek kabul etmesi, onları Allah'ın vereceği berekete vesile saymalarından ötürüdür. Allah (cc) kullarının faydalandığı ve pek çok hayır sağlayan bir takım şeyleri mübarek kılmıştır. Mümin her türlü hayrın, nimet, bereket ve bolluğun Allah'ın kullarına bir ikramı olduğuna inanır, dua, niyaz ve dileklerinde daima O'na yönelir, her şeyi O'ndan ister, her hayrı O'ndan bekler. Böylece iç dünyasında güven ve huzura kavuşur. Onun bu inancı davranışlarına da yansiyarak kâmil bir insan olmasını sağlar.

Bazı zamanlar, bazı mekânlar bereketli sayılmış ve hassaten âlemlere rahmet olarak gönderilen Hz.Muhammed (Sallallâhu Aleyhi Vesellem) ümmet için bereket kaynağı adedilmiştir.

A) RASÛLULLÂH EFENDİMİZLE VE SÂLİHLERLE TEBERRÜK:

Önce bu konudaki belli başlı rivayetleri sıralayalım:

1) Rasûlullah Efendimizin Bardağı ve Namaz Kıldığı Yer ile Teberrük:

Ebû Bürde radiyallahu anh şöyle anlatıyor: Bir kere Medine-i Münevvere'ye geldiğimde, Abdullah b. Selâm (ra) beni karşılayarak bana: "(Haydi benimle beraber) ev(im)e yürü de seni Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in içtiği bardaktan içireyim, hem de Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in kıldığı mescid (yer)de kılsın." dedi. Ben de onunla beraber gittiğimde bana sevîk (arpa ve buğday unundan yapılan çorba) içirdi, hurma yedirdi. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in mescidinde (namaz kıldığı yerde) de namaz kıldım.²

Mahmud b. er-Rabî el Ensârî radiyallahu anh şöyle anlatıyor: "Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in ashabından, aynı zamanda Bedir'de bulunan Ensardan olan İtbân İbn Mâlik radiyallahu anh bir kere Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'e gelerek: Yâ Rasûlullah! Gözümü beğenmiyorum (gözüm zayıfladı veya kör oldu). Ben kavmime namaz kıldırırmaktayım, yağmurlar yağınca benimle onlar arasındaki vadi(de seller) akıyor, o zaman ben onların mescidine gidip kendilerine namaz kıldırırmaya imkân bulamıyorum. Ya Rasûlallah! İstedim ki sen bana gelesin, evimde namaz kılsın da ben o yeri namazgâh edineyim." dedi. Bunun üzerine Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ona: "İnşallah (dediğini) yaparım." buyurdu. Ertesi sabah Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, Ebû

Sakal-ı Şerifler ve Mahfazası

Bekir radiyallahu anh ile beraber gün yükseldiği vakit bana geldiler. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem (içeri girmek için) izin istedi, ben de izin verdim. Eve girdiğinde oturmadı sonra: "Evinin neresinde namaz kılmamı istersin?" buyurdu. Ben evin bir tarafını ona gösterdim, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem namaza durmak üzere tekbir aldı, biz de durup saf olduk, iki rekât kıldırıdıktan sonra selâm verdi."³

2) Rasûlullah Efendimizin Abdest Suyu İle Teberrük:

Tâlik b. Alî anlatıyor: "Biz Allah Resûlü'nün sallallahu aleyhi ve sellem huzuruna çıktık. Ona biat edip beraber namaz kıldık. Sonra bizim memleketimizde olan bir kiliseden bahsettik. Bize temizlendiği suyun artığını vermesini istedi. O sallallahu aleyhi ve sellem, su isteyip onunla abdest alıp ağzını çalkalamış, sonra da onu bir kaba dökerek bize şunu emretmişti: "Gidiniz, topraklarına vardığınız zaman o kili-seyi yıkıp o mekânı bu suyla yıkayın, sonra da orayı mescit olarak kullanın." Biz: "Topraklarımız uzak, hava da sıcak. Bu su yolda kurur" dedik. Bunun üzerine o: "Ona su katabilirsiniz. Su kattığınızda çoğalan su da temizdir" buyurmuşlardı. ⁴

3 Buhârî, Mesâcid: 14, (no: 415, I, 164), Müslim, İman: 10, (no: 33, I, 61), İbn Mace, Mesâcid: 8, (no: 754)

4 Nesâî, Mesâcid, 11, (no: 700, 2/369). Hatîb-i Tebrizî, Mişkâtü'l-Mesâbih, Salât: 7, (no: 716). Ahmed b. Hanbel, el-Müsned, (no: 16293, 5/494)

3) Rasûlullah Efendimizin Teri ile Teberrük:

Enes b. Mâlik radiyallahu anh şöyle buyurmuştur: Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, Ümmü Süleym radiyallahu anhâ'nın evine girer o yokken yatağında uyurdu. Bir gün yine gelerek onun yatağında uyudu. Ümmü Süleym radiyallahu anhâ'ya: "İşte Peygamber senin evinde, yatağının üzerinde uyudu." denildiğinde, Ümmü Süleym radiyallahu anh hemen geldi. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem terlemiş, teri yatağın üzerindeki bir deri parçasına toplanmıştı. Derhal çantasını açarak bu teri kurulamağa ve onu kavanozuna sıkmaya başladı. O sırada Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem uyanıp: "Ey Ümmü Süleym! Ne yapıyorsun?" diye sordu. O: "Ya Rasûlallah! Çocuklarımız için bunun bereketini umuyoruz" dedi. Bunun üzerine Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem: İsa bet ettin!" buyurdular.⁵

4) Rasûlullah Efendimizin Cübbesi İle Teberrük

Ebû Bekr-i Sıddîk radiyallahu anh'ın kızı Esmâ radiyallahu anhâ, Kisrâ'ya mensup (Acem hükümdarlarının giydiği) ipekten yaması bulunan, kenarları dîba (kalın kıymetli ipek) ile geçilmiş, taylasandan olan (iki parmak genişliğinde ipekten uzun şeritleri olan) cübbeyi çıkararak (göstererek): "İşte bu, Resûlullah sal-

5 Müslim "Fezâil" 22, (no: 2331/84, 4/1815).

lallahu aleyhi ve sellem'in cübbesidir, bu cübbe vefâtına kadar Âişe radiyallâhu anhâ'nın yanında idi. O vefât edince ben aldım. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem onu giyerdi, biz de onu hastalar için yıkıyoruz, (suyunu onlara içiriyoruz) onunla şifâ talep ediliyor" dedi.⁶

5) Rasûlullah Efendimizin Saç ve Sakal Tüyleriyle Teberrük:

Osman b. Abdullah b. Mevheb (ra) şöyle anlatıyor: Ehlîm (Talha ailesi veya hanımım) beni Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in ailesi Ümmü Seleme radiyallahu anhâ'ya bir gümüş bardak içindeki su sebebiyle yolladı, o bardak içinde Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in saçları vardı. İnsanlardan birine nazar veya herhangi bir şey (hastalık) isabet ettiği zaman Ümmü Seleme validemize kabını gönderirdi. Ben de bu gidişimde Ümmü Seleme radiyallahu anhâ'nın yanında küçük bir kaba rastladım ki içinde Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'e ait bir takım kırmızı saçlar gördüm.⁷

Cafer b. Abdillâh radiyallahu anh'ın babasından rivâyetine göre, Yermük günü Halid b. Velid radiyallahu anh takkesini kaybedince: "Onu arayın" buyurdu. İnsanlar onu ne kadar aradılarsa da bulamayınca: "Tekrar arayın" buyurdu. Sonra bulunduğunda, onun eski bir takke olduğu görülünce, Halid radiyallahu anh (o takkeyi özellikle aratmasının hikmetini beyan etmek üzere) şöyle buyurdu: "Bir kere Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem umre yaptığında başını tıraş edince insanlar onun saçlarını almaya yarıştılar, ben hepsini geçerek alın saçını aldım ve bu takkenin içine yerleştirdim ve bu takkeyle beraber hangi muharebeye katıldımca mutlaka (o mübarek saçın bereketiyle) yardım olunmakla rızıklandım (bana zafer nasip oldu)."⁸

6) Rasûlullah Efendimize Dokunan Eli Öpmek İle Teberrük:

İbn Cüd'ân radiyallahu anh şöyle anlatıyor: Bir kere Sabit radiyallahu anh, Enes radiyalla-

hu anh'a "Elinle Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'e dokundun değil mi?" deyince, O: "Evet" diye cevap vermesi üzerine onun elini öptü.⁹

7) Rasûlullah Efendimizin Kanını ve İdrarını İçme İle Teberrük:

Ömer b. es-Sâib radiyallahu anh'dan: Uhud günü Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem yaralanınca, Ebû Said el-Hudrî'nin babası Sinan radiyallahu anh, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in yarasını temizleyip altı bembeyaz çıkıncaya kadar emdi. "Onu tükür." denince, yutarak: "Vallahi onu ebediyen tükürmem." dedi. O zaman Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem: "Cennet ehlinden bir adama bakmak isteyen bu zata baksın" buyurdu. Rivayetin diğer bir varyantında ona: "Kan mı içiyorsun?" denince O: "Evet! Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in kanını içerim" dedi. Bunun üzerine Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem onun hakkında: "Kanı benim kanımla karıştı, ona ateş değmez" buyurdu.¹⁰

Ümmü Eymen anlatıyor: "Bir gece Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem kalktı ve evin bir kenarındaki kabın içine bevletti; ben gece susamış vaziyette kalktım ve yanlışlıkla onun içindekini içtim. Sabah olunca Hz. Peygamber: "Ya ümmü Eymen! Kalk da şu kabın içindekini dö-küver" buyurdular. Ümmü Eymen: "Vallahi ben onun içindekini içtim" deyince Rasûlullah azı dişleri görününceye kadar güldü ve: "Bundan sonra asla karın ağrısı duymayacaksın" dedi.¹¹

Rasûlullah Efendimizle teberrükle ilgili belli başlı rivayetleri serdettik. Asıl konumuz olan Tevessül konusunda da gördüğümüz üzere, teberrük konusu da İslâm düşünce tarihinde çokça tartışılmış, bu konuda çok farklı fikirler ortaya çıkmıştır. Bu görüşleri maddeleştirecek olursak:

1) Nebi' sallallahu aleyhi ve sellem ve O'na ait olan eşyalarla, onun Ehl-i Beyt'iyle ya da Peygamber varisleri olan âlimler ve evliyalarla teberrük etmek mutlak doğrudur. Bu görüşü savunanlar tasavvufçular, Ehl-i Sünnet mensubu bazı âlimler ve Şiilerdir. Bu görüş sahipleri yukarıda serdettiğimiz rivayetleri delil getirmişler ve şu istidlalde bulunmuşlardır:

9 Buhârî, Edebü'l-Müfred, Bab: 445, No: 1003, s. 264.

10 el-Beyhakî, Delâilü'n-Nübüvve, III, 266, Taberânî, el-Mu'cemu'l-Evsat, (no: 9094, X, 40)

11 Taberîni, el-Mu'cemü'l-Kebîr, XXV, 89-90, nr. 230; Hâkim Nisabürî, el-Müstedrek, IV, 63-64; Kadi İyaz, eş-Şifa, 1. 90;

6 Müslim "Libas ve Zinet" 2, (no: 2069, 3/1641).

7 Buhârî, Libas: 64, (no: 5557), V, 2210.

8 Taberânî, el-Mu'cem-i Kebîr, (no: 3804), IV, 104, Hâkim, el-Müstedrek, (no: 5299), III, 338, İbn Hacer, el-Metâlibü'l-Âliye, (no: 4044), IV, 90

H. Peygamberin saçını almada ashâbın birbiriyle yarıştıklarını Enes b. Malik'ten nakleden Muhammed b. Sirin, "Biz de Resûlullah'ın saçından bir miktarını Enes'in ailesinden elde ettik" deyince talebesi Abide es-Selmani: "Onun saçından bir telinin benim yanımda bulunması, bana dünyadan ve dünyadaki herşeyden daha sevimlidir" demiştir. (İbn Sa'd, et-Tabakatü'l-Kübra, III, 505-506; İbn Hanbel, el-Müsned, III, 256)

"Sahabe, Peygamber'in bıraktığı şeyleri teberrük ederdi. Bu da sahabenin o eşya ile tevessülünü gösterir. Bu eşya ile tevessül sahibinin şerefi dolayısıyladır. Bir parça ile tevessül onun mensup olduğu asıl ile tevessül manasına da gelir."¹²

Bu görüş sahipleri; "Teberrük edilen eşya, mekân ya da bir şahsın, sadece Allah'a vasıl olmak için edinilen bir vesileden ibaret olduğunun altını çizmişlerdir. Bir şahısla yapılan teberrük, o kişinin Allah'a olan yakınlık ve faziletine inanıldığı için yapılmaktadır. Teberrük eden kişi, kendisiyle teberrük edilen zatın (hassaten Rasulullah efendimiz veya bir Salih insan), sadece Allah'ın izniyle bir hayra sebep olabileceğini, bir kötülüğü de, ancak Onun izniyle defedebileceği" görüşündedirler.

Ayrıca bu görüş sahipleri Salih addedilen insanların mezarlarına ziyaret için yola çıkılabileceğini, kabirlerin eşiklerini ve kabirleri üzerine konulan tabutların teberrükten öpülebileceğini iddia etmişlerdir. Bu hususta Şeyh Muhammed Emin şöyle diyor: "Şeyhten istemekle Allah'tan istemek arasında herhangi bir fark yoktur. Şeyhten istemek Allah'tan istemenin tıpkısıdır. [Ona bir yol arayın]. (Maide: 5/35) O yüzden Allah'tan bir şey isteyeceğiniz vakit önce şeyhten isteyiniz. Yani şeyhi Allah'la aranızda vasıta kılınız. Şeyhi olmayanın şeyhi şeytandır. Şeyh Kâbe gibidir. Kâbe'ye doğru secde edilir. Ama secde Allah'ındır. Maksatları teberrük, yani onu kudsi kabul edip ondan bir hayır, bir fayda, bir uğur, bir bereket ummak olunca; halkın, evliyânın eşliğini ve kabirleri üzerine konulan tabutu öpmelerinde bir beis (bir mahzur /sakinca) yoktur, (öpebilirler). Bu işte onlara itiraz etmek de münasip değildir. [Yani Müslümanların öteden beri yapa geldikleri ve dinen de bir mahzuru olmayan bu ameli kabul etmeyerek, yaptıklarına engel olmaya çalışmak doğru bir davranış olmaz.] Çünkü onlar, her şeyi yapanın ve her işte hakiki müessirin (gerçek tesiri-etkisi olanın, yaratanın) Allah Teâlâ olduğuna inanırlar. Ve yine onlar bunu, Allah Teâlâ'nın sevdiklerine olan muhabbetlerinden dolayı yaparlar, (bir başka niyet veya düşünce ile değil)."¹³

Şia mezhebine mensup âlimler de Ehl-i Beytin ve masum imamlar olarak addeddikleri kişilerin mezarlarıyla teberrükü savunmuşlar ve şu rivayetleri nakletmişlerdir: "İmam Sadık'tan

(a.s) rivayettir: "Şüphesiz Yüce Rabbim, İmam Hüseyin'in (a.s) türbesini her derde deva ve her korkuya çare kılmıştır. Bu nedenle, onun türbesinden toprak aldığınızda o toprağı öpüp gözünüzün üzerine koyun ve onu vücudunuza sürün." Yine İmam Sadık'tan (a.s) rivayettir: "Bir hastalığa yakalanan ve İmam Hüseyin'in (a.s) toprağını kullanan herkes şifa bulur, sadece, ölüm illetine yakalanan hariç..."¹⁴

2) Nebi aleyhisselam'ın mübarek zatiyla ve bedeniyle, mübarek bedeninden ayrılan şeylerle, içtiği, abdest aldığı suyun arda kalanıyla, hâsılı bu konuda sabit olan her bir rivayetin içerdği şeyle teberrük etmek caiz ve meşrudur. Ancak bu türden bir teberrük, sahabe ve tabiinin icması, söz ve eylem birliğiyle Nebi aleyhisselam'a has, O'na özel bir uygulamadır. Bu konuda ümmetten herhangi birisinin, O'na kıyas edilmesi asla caiz değildir. Bu Tevhid'i önceleyen Ehl-i Sünnet âlimlerinin görüşüdür ve tercih edilmeye layık olan görüş de budur.

Bu görüş sahibi âlimler derler ki: "Bereket Allah'ın c.c. sıfatı ve fiilidir. Allah kimi ve neyi dilemişse mübarek kılar. Bu Allah'ın hakkıdır. Allah (cc) tarafından mübarek kılınmış olan şey mübarektir. Bereket, hayır, şer ancak Allah'dan gelir. Hiçbir kimse kimseye bereket, hayır, şer, fayda, rızık sağlama (kazancını artırma) dükkânına girmeyele kâr sağlayamaz. Bereket-hayır zarar verme hakkı ancak Allah'ındır. Kim bir bereketin, hayrın, şerrin, bir kimseden geldiğine inanırsa bu durumda şirk koşmuş olur. Bereket, hayrın çokluğu ve devamlılığı demektir. Allah (cc) kullarının faydalandığı ve pek çok hayır sağlayan bir takım şeyleri mübarek kılmıştır.

Şahısların eserleri ile teberrükte bulunmak sadece Rasulullaha özgüdür. Diğer Müslümanlar ne kadar yüksek konumlara sahip olurlarsa olsunlar böyle bir iltimasa sahip değildirler. Peygamber olmayan birisinin, Peygambere kıyas edilmesi ne kadar büyük bir cürümdür. Sahabelerden sabit olan, yalnızca Rasulullah'ın (s.a.v.) eserleri ile teberrükte bulunmalarıdır. Salih insanların eserleri ile teberrükte bulunulması; ne ashabın, ne tabiinin ve ne de onların ardından gelen neslin uygulaması değildir. Bununla ilgili olarak dinde öncü imamlardan da hiçbir emir ve uygulama aktarılmamıştır. Bazı âlimlerden ko-

12 Muhammed Alevî, Düzeltmesi Gereken Kavramlar, s.62

13 Mehmed Emin Erbilî, Tenvîr'ül-Kulûb, s. 534

14 <http://portal.tebyan.net/Portal/Culture/Turkish/Site/islamshia-wcom/CategoryID/9287/CaseID/44527/71243.aspx>

nuya ilişkin olarak gelen rivayetler, batıl rivayetler olup onlarda sahih bir isnadla gelmemiştir. Şayet böyle bir tutum caiz ya da hoş görülen bir davranış olsaydı, Ebu Bekr (r.anh), diğer halifeler, aşere-i mübeşşere ve diğer büyük sahabiler gibi faziletli, cennetle müjdelenmiş mümin olduğu nassla sabit olan kimselerle sahabe-i kiram teberrükte bulunurlardı. Onlardan hiç birisinden Peygamber dışındaki kimselere yönelik olarak böyle bir uygulamada bulundukları olmadığına göre, bu tür davranışların çirkin bir bid'at olduğu ortadadır.”

Bu görüş sahibi âlimlerden İmam Şatibi diyor ki: **“Sahabenin**

hiçbiri, Nebi aleyhisselam’ın vefatından sonra O’ndan geriye kalan hiç kimseyle böyle şeyler yapmadılar. Oysa Nebi aleyhisselam, kendisinden sonra ümmet içinde Ebu Bekir’den daha faziletli birini bırakmamıştı. Halifesi olduğu halde, onun hakkında bu tür şeylerden hiçbiri yapılmadı. Ondan sonra ümmetin en efdali olan Ömer’le yapılmadığı gibi Osman’la da, Ali ile de yapılmadı. Herhangi birisinin onlarla bu suretlerden birisi veya bir benzeriyle (yani saçıyla, elbisesiyle ve abdest suyuyla) teberrük ettiği, bilinen sahih bir yolla sabit olmamıştır. Öyleyse bu, bu tür şeyleri terk etmeye dair, onların bir icmâsıdır.”¹⁵

Hafız İbn-i Receb de diyor ki: “Geriye bıraktığı şeyler ile teberrük, sahabenin Nebi aleyhisselam’a yaptığı, ancak kendi aralarında yapmadıkları bir şeydir. Aynı şekilde tabiinde, kadir ve kıymetlerinin yüceliğine rağmen, sahabeyle böylesi bir teberrük yapmamışlardır. Bu delalet etmektedir ki abdest suyuyla, artiklarıyla, saçlarıyla, yiyecek ve içeceğiinden arda kalanları yeme gibi şeylerle teberrük etmek, sadece Nebi aleyhisselam’la yapılabilecek,

Şahısların eserleri ile teberrükte bulunmak sadece Rasululla-ha özgüdür. Diğer Müslüman-lar ne kadar yüksek konumlara sahip olurlarsa olsunlar böyle bir iltimasa sahip değildirler. Peygamber olmayan birisinin, Peygambere kıyas edilmesi ne kadar büyük bir cürümdür. Sa-habelerden sabit olan, yalnızca Rasulullah’ın (s.a.v.) eserleri ile teberrükte bulunmalarıdır. Sa-lih insanların eserleri ile teber-rükte bulunulması; ne ashabın, ne tabiinin ve ne de onların ar-dından gelen neslin uygulama-sı değildir.

O’ndan başkasıyla yapı-lamayacak işlerdir.”¹⁶

Bu iki görüşü genel olarak değerlendirecek olursak: Sahabelerin, tabiinin ve etba’ut tabiinin birbirlerinin yahut da kendilerinden önceki selefin eşyalarıyla te-berrükte bulunduklarına dair herhangi bir rivayet sahih hadisleri toplayan eserlerde, kütübü sit-te, müsnedler ve diğer muteber hadis mecmu-alarında sahih bir yol-la nakledilmemiştir. **Bu uygulama sadece Ra-sulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)’e has olarak yapılmış-tır. Ancak müteahhi-run dediğimiz son-ra-ki dönem âlimleri –ki aralarında İbn Hacer,**

Nevevi gibi meşhur âlimler de vardır-Rasulullah’ın eşya ve asarıyla yapıldığı gibi Salihlerin izleriyle ve kalıntılarıyla da teberrük yapılabileceğini ileri sürmüşler-dir. Sahih olan ise bunun caiz olmadığıdır. Sahabenin ve sonraki hayırlı nesillerin yapmadığı bir fiili müstehab kabul eden bir kimse ne kadar ilim ve fazilet sahibi olursa olsun hata etmiştir. Ancak böyle yapan ki-şinin fiili bidat olmakla beraber şirk olmaz. Çünkü bunda teberrük edilen varlığa herhangi bir fayda zarar atfetme söz konusu değildir. Sa-dece onun vasıtasıyla Allahtan bereket ve hayır ummak bir nevi tevessül söz konusudur. Ayırı-ca Rasulullah’a yapıldığında caiz olan bir fiilin aynısının Salihlere yapılması halinde nasıl şirk olabilir ki? Çünkü bu fiil aslen şirk olan bir amel olsaydı Rasulullah’a yapılması da caiz olmazdı.

Kısacası bu amel şirkin altındaki bir bidattır. Zira seleften böyle bir fiil sabit olmamıştır. El-bette ki bazı rivayetler selefte atfedilmiştir. An-cak bunların delil teşkil edebilmesi için öncelikle sahih yoldan gelmiş olması gerekir. Fakat bu tür rivayetler sahih değildir. Velev ki en uç ihtimalle bunların sahih olarak İmam Şafi, Ahmed gibi imamlardan geldiği farz edilse bile bu fiillerin

o imamların şahsi fetvası mı yoksa bir icma'ya mı dayandığı tesbit edilmelidir. Bizim elimizde sahabenin böyle bir icması bulunmadığına göre bunlar en fazla bu imamların şahsi bir fiili olarak kalır ki sırf bundan yola çıkarak bir fiilin ibadet olduğuna hükmedilemez. Çünkü ibadetler tevkifidir yani nassla belirlenmiştir ve sınırları çizilmiştir; o yüzden Allah Rasulu (sallallahu aleyhi ve sellem)'den sonra hiç kimsenin –velev ki müctehid imamlardan birisi de olsa- Kitap, Sünnet ve İcma'dan bir delile dayanmadan kendisi ile Allaha yakınlaşılan bir ibadet çeşidi ihdas etmesi caiz değildir. Teberrük, tevessül gibi fiiller de Allahın sevip razı olduğu ve Allaha yakınlaşmaya vesile olan ibadetler olduğuna göre bu konularda hiç kimse sahih hadislerle dayanmadan kendi görüşüyle söz söyleyemez. Veleve ki İmam Şafii ve İmam Ahmed de olsa... Bunları tabi ki usul açısından söylüyoruz. Yoksa bu imamlar böyle bariz bir hataya düşecek kişiler değildir. Bu imamların bu tarz fiilleri teşvik ettikleri, müstehab gördükleri isbat edilemez. Bunlar ancak birtakım menkıbe ve tarih kitaplarında nakledilen ve ilmi değeri olmayan hikâyelerden ibarettir. Müslüman'a düşen akidesini bu şekilde sağlam temellere ve sahih bir usule dayandırmasıdır. Kişi, bir meseledeki şeri hükmü delillere dayalı öğrendikten sonra neyle karşılaşırsa karşılaşsın itikadı sarsılmaz. Ancak meselelerin ilmini sahih bir yolla elde etmemiş olan kimseler ise duydukları her yeni şey karşısında şüpheye düşmekten kurtulamayacaktır.

Bir de İslam'da **"kötülöklere sebep olacak ihtimalleri yasaklamak"** ittifakla kabul edilen bir kaidedir. Evliya ve salihlerin bedenleriyle teberrük kapısı açılırsa, velayet ve salahı neyle tesbit edeceğini galiben bilmeyen avam, -memleketimizde de yaygın olan kanaate göre- akli dengesi yerinde olmayan, cinlenmiş, necasetten temizlenmeye bile güçleri yetmeyen kimselerle teberrük etmeye kalkacak, dinin emir ve yasaklarından uzak, büyücü, deccal ve dolandırıcı şeyhlerin, olağanüstü olaylar gösteriyorlar gerekçesiyle evliya olduklarına karar verip ellerini, ayaklarını, tükürük ve sümüklerini öpüp yalamaya devam edeceklerdir.¹⁷

Meraklıları, Şarani'nin Tabakat'ında, namaz kılmayan, içki içen, akli dengesi yerinde olmayan, uluorta soyunup insanların içinde abdestini

bozan, müritlerin cinsel yaşantılarını dikizleyen, fahişelerle düşüp kalkan, onlarla rakeden birçok evliya(!) kıssasına, kendi gözleriyle de şahid olabilirler. Kendi bedenine söz geçiremeyen hasta şeyhleri hakkında **"Mahmut Efendi'nin huzurunda bi an durmak 150 sene ihlâs üzere ibadetten efdaldır"**¹⁸ diyerek teberrükte bulunan sapkınları herhalde duyduunuz. Öyleyse böyle büyük bir fesada sebep olabilecek ve çokça da olan böyle bir kapının kapatılması şer'an bir gerekliliktir.

"Rasulullah'ın Kanını ve İdrarını İçme İle Teberrük" maddesinde zikredilen hadislerle ilgili şu kanaatimizi ifade edelim: Hz. Peygamber'e (s.a.s.) duydukları sonsuz sevgi, bazı sahabeleri kanını veya idrarını içme gibi bize şu an garip gelebilecek- davranışlara sevk etmiş olabilir. Rasûlullah Efendimiz, hiç bir zaman 'benim kanımı veya idrarımı içiniz' gibi bir emir vermiş değildir. Rasûlullah Efendimizin Malik b. Sinan'ın kanını yutuvermesi üzerine: "Cennet ehlinden bir adama bakmak isteyen bu zata baksın. Kanı benim kanımla karıştı, ona ateş değmez" buyurması bazı kişileri Peygamberimizin bu durumu doğru kabul ettiği veya onayladığı anlamına gelmez zannımızca. Bize göre Hz. Peygamber, kanını yutuvermesi üzerine, şahsen Malik b. Sinan'ın müstakbel durumu hakkında müjde vermiş oluyordu. Herhalde onun şehit olacağını biliyordu. Nitekim Malik b. Sinan bu savaşta şehit olmuştur.¹⁹ Bu yoruma göre cehennem ateşi, Malik b. Sinan'ı Peygamberimizin kanını içtiği için değil, şehit olarak öleceği için yakmayacaktır.²⁰

Bu tavırlar, ashabin çoğunluğu ile alakalı olmayan, azınlıkta kalan bazı sahabilerin şahsi tavırları olarak telakki edilebilir. Onların içinde bulundukları psiko-sosyal şartlar muvacehesinde sergiledikleri bu tür davranışların, uyulması gereken sünnet kabilinden olmadığı da herkesçe malumdur. Ashabin ileri gelenleri bu nevi davranışlara pek iltifat etmemişler; esas itibarıyla O'nun şahsiyetine değer vermişler;

18 https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=785038598240701&id=500776730000224

Bu videoyu yayınlayanlara bir de "Bu videoyu yayınlayan ve koca âlime iftira atan imansızlar, âlimin yüzüne bakmak ibadettir, bunu da böylece bilin" diyerek savunma yapanları Allaha havale ediyoruz.

19 İbn Hişam , es-Sire, III, 132; İbn Hacer, el-İsabe, VII, 727.

20 Nuri Topaloğlu, Hazreti Peygamber'in Zatı ve Eşyası ile Teberrük Meselesi, s.82, Hadis Tetkikleri Dergisi, 1.Sayı, 2003

17 Sapkın sûfi Hallac'ın müritlerinin, onun idrarını ellerine, yüzlerine sürdükleri, buhur yerine dışkıyla tütsü yaptıklarına dair yapılan nakil bunun en çarpıcı örneklerindendir. (Şatibi, İ'tisam, 2/10)

Sünnet'ine uymaya çalışmışlardır. Vaaz ve sohbetlerinde bu mevzuları Müslümanların yapması gereken bir sünnetmiş gibi ballandıra ballandıra anlatan Cübbeli Ahmed²¹ gibilerine de yüce Allah'tan hidayet diliyoruz.

B) KABİRLERLE TEBERRÜK

Kabirlerle teberrük konusunu ayrı bir başlıkta değerlendirdik. Çünkü bu hususta Ehl-i Sünnet âlimleri bir bütün olarak sapkın tasavvufçuların ve Şiilerin görüşlerine şiddetle karşı çıkmışlardır. Ve şöyle demişlerdir: "Bu konudaki ilk yanlışlar aşırı Şia (gulât) taraftarlarınca ve git-tikçe kurumlaşan tasavvuf bağlılarınca gerçekleştirilmiştir. Kabirlerin üzerine binâ yapmayı, ziyâretgâh haline getirmeyi, etrafını tavaf eder gibi ziyâret edip taş ve demirleriyle teberrük etmeyi şiarları yapmışlardır. Daha sonra ölülerden medet ve yardım istemeyi ve hayatlarında etkili olduklarına inanmayı inançlarının bir parçası bellemişlerdir. Oysaki Nebi aleyhisselam, kabirlerin mescid edinilmesini yasaklamış, enbiya ve salihlerin kabirlerini mescid edinenlere beddua ve lanet etmiş, böyle yapanların, mahlûkatın en şerlileri olduğunu ifade etmiştir. Cündüb b. Abdullah el-Beceli radiyallahu anh diyor ki: **"Nebi aleyhisselam'ı, vefatından beş gün önce şöyle söylerken işittim: "Dikkat edin! Sizden öncekiler, peygamberlerinin ve salihlerinin kabirlerini mescid edinirlerdi. Sakın ha, siz de kabirleri mescid edinmeyin! Sizi böyle yapmaktan nehyediyorum!"**"²²

Hz. Aişe ve İbn-i Abbas radiyallahu anhuma şöyle anlatıyorlar: "Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'e ölüm belirtileri gelmeye başlayınca, bir örtüyle yüzünü örtüyor, kendine gelir gibi olunca da yüzünü açıyordu. O haldeyken dedi ki: "Allah'ın laneti yahudi ve hristiyanların üze-

rine olsun. Onlar peygamberlerinin kabirlerini mescid edindiler."²³

İbn-i Hacer diyor ki: "Sanki O, bu hastalık-tan dolayı bu dünyadan göçeceğini bilmiş ve öncekilerin yaptığı gibi kabrinin tazim edilmesinden endişe duymuştur. Bunun üzerine, onların bu yaptıklarını kınama yolu, yahudi ve hristiyanlara lanet okumuştur."²⁴

Suyûtî diyor ki: "Nebi aleyhisselam'ın yasaklama sebebi olan bu illet, birçok ümmeti büyük şirke veya ondan daha küçüklerine düşürmüştür. Bundan dolayı sapıtmış birçok topluluğun Allah'ın evleri olan mescidlerde veya seher vakitlerinde Allah'ın huzurunda olmadıkları kadar salihlerin kabirlerinde eziklik, huşu ve zilletle onlara ibadet ettiklerini görürsün. Oralarda kıldıkları namazlardan veya ettikleri dualardan, yolculuk edilebilecek mescidlerde-kilerden daha fazla ecir umduklarını bulursun. İşte Nebi aleyhisselam'ın kökünden kazımak istediği mefset budur. O kadar ki Nebi aleyhisselam, putlara tapmanın, kendisi sebebiyle ortaya çıktığı bu mefsete götürecek yolları kapamak için, namaz kılan kişi o yerin bereketini kasdetmese bile, mezarlarda namaz kılmayı mutlak olarak yasaklamıştır. İnsanın, namazı buralarda kılmayı, önemli işleri ve ihtiyaçları için buralarla teberrük edip icabet edilmesini umarak buralarda dua etmeyi kasdetmesi ise, açıkça Allah'a ve Rasûlüne karşı gelmek, O'nun dinine ve şeriatına muhalefet etmek, Allah'ın, Rasûlünün ve yollarına uyulan imamların izin vermeyeceği bir din icad etmektir."²⁵

İmam Nevevi de diyor ki: **"Kabre el sürülmesi ve öpülmesi çirkin görülmüştür. Aksine edebe uygun olan hayattayken yanına gelse, uzak duracağı mesafe kadar uzak durmaktır. Doğru olan ve âlimlerin söyleyerek ittifak ettiği şey budur. Avamdan pek çoklarının buna aykırı davranmalarına aldanmamak gerekir. Zira iktida ve uygulama âlimlerin sözleriyle olur. Avam'ın cahilliğine ve uydurduğu işlere iltifat edilmez... Kimin aklına el sürmek ve benzeri işler yapmanın bereket açısından daha tesirli olduğu düşüncesi geliyorsa bu, o kimsenin cehaletinden ve gafletindendir. Oysa bereket, ancak şeriata ve âlimlerin**

21 Cübbeli Ahmed'in tevessül ve teberrük konularıyla alakalı olarak değerlendirilebilecek bir davranışı da "Ölünün kefenine yazdığı yahut bir kağıda yazılıp kefenine konulduğunda veyahut ceylan derisine yazılıp kefen içine konulduğunda meyyiti kabir azabından vesair sıkıntılardan kurtaracak" ni-telemeleriyle normalde 50 TL olan üzerine teberrükten dualar yazılmış kefen bezini kendisinin kurdurduğu bir sitede 375 TL'ye pazarlaması. Kendisine kayıtsız bağlı iyi niyetli dinleyenlerini tek bir sözü ile her şeye inandıran Cübbeli Ahmet, geçmişte sohbet kürsüsünden kefen pazarladığını unutmuş olacak anlaşılan ki, insanları salak yerine koyar gibi pişkin pişkin bu iddiaları reddediyor, bir de kendisinin istismar edildiğini söyleyerek mazlum edebiyatı yapıyor. Okuyucularımı-za bir hatırlatma yapalım: Cübbeli Ahmed'in hiç sevmediği İran'da da Cevşen diye bildiğimiz uydurma duâ, bazı özel matbaalarda kefen bezi üzerine baskı yapılmakta, ölü bu özel baskılı bezle kefenlenmekte ve böylece defnedilerek azabdan emniyete (!) alınmaktadır.

22 Müslim, Sahih, 532

23 Buhari, Sahih, 435-436; Müslim, Sahih, 531

24 İbn-i Hacer, Fethu'l-Bari, 1/532

25 Suyûtî, el-Emru bi'l-İttiba, 138-139

sözlerine muvafakat etmekle olur. Doğruya muhalefet ederek fazilete erişmek nasıl beklenbilir ki?!”²⁶

Günümüzde bazı cahil insanların çeşitli mekânları (Konya’da Mevlana, İstanbul’da Oruç baba, Diyarbakır’a yakın Zeynel Abidin, Gaziantep’e yakın Ökkeşiye, Gaziantep merkezde bulunan Yuşa türbesi, Adıyaman’a yakın Menzil köyü gibi) bereketli sayarak oralardan bereket ummaları ve ibadetlerinin oralarda daha makbul olduğuna inandıkları bilinmektedir. Bu şehirlerin, ilçelerin, menzillerin, türbelerin, şeyhlerin, yatan ölümlerin bereket verdiğine inanmak çirkin bir bidattir. Allah korusun bu tür teberrükler, kişiyi dinden çıkmaya kadar götürülebilir.

Bu konuda Rasûlullah Efendimizden ve Hz. Ömer’den nakledilen iki olay mevzumuzun anlaşılmasında önemlidir: Ebu Vakıd el-Leysi’den rivayet edildiğine göre o şöyle demiştir: Rasûlullah (s.a.v.) ile beraber Huneyn’e gidiyorduk. O dönemde biz küfürden yeni kurtulmuştuk. Müşriklerin bir ağaçları vardı. Onu tavaf ediyorlar üzerine silahlarını asıyorlardı. Bu ağaca “Zatu Envat” diyorlardı. Biz bunlardan birinin yanından geçerken Yeni Müslüman olmuş bazı sahâbîler, müşriklerin teberruk için bir ağacı ziyâret ettiklerini görünce, Peygamber (s.a.v.)’e müracaat edip kendilerinin teberruk edeceği böyle bir ağaç ihdâs etmesini istemişlerdi. Peygamber (s.a.v.) buna şiddetle karşı çıkmış ve şöyle demişti: Nefsimi elinde tutan Allâh’a yemin ederim ki, sizin bu sözünüz İsrâil oğullarının Musâ aleyhisselâm’a dediği ‘Ey Musâ! Onların ilâhları olduğu gibi (sen de) bizim için bir ilâh yap!’ dediler. Musâ Aleyhisselâm: ‘Gerçekten siz câhil bir toplumsunuz’ (A’raf 138), şeklindeki söze benzemektedir. Siz, sizden öncekilerin yolunu aynen takip edeceksiniz” demiştir.²⁷

26 Nevevi, İdah fi’l-Menasik, 161

27 Ahmed b. Hanbel: 5/218; Suneni Tirmizi, 2106.

Günümüzde bazı cahil insanların çeşitli mekânları (Konya’da Mevlana, İstanbul’da Oruç baba, Diyarbakır’a yakın Zeynel Abidin, Gaziantep’e yakın Ökkeşiye, Gaziantep merkezde bulunan Yuşa türbesi, Adıyaman’a yakın Menzil köyü gibi) bereketli sayarak oralardan bereket ummaları ve ibadetlerinin oralarda daha makbul olduğuna inandıkları bilinmektedir. Bu şehirlerin, ilçelerin, menzillerin, türbelerin, şeyhlerin, yatan ölümlerin bereket verdiğine inanmak çirkin bir bidattir. Allah korusun bu tür teberrükler, kişiyi dinden çıkmaya kadar götürülebilir.

İbn-i Sâ’d, Hz.Ömer’in hilafeti döneminde vukû bulan şu hadiseyi nakleder: **“İnsanlar, ‘Rıdvan ağacı’²⁸ denen ağaca gelir ve yanında namaz kılarlardı. Ömer b. el-Hattâb bu durumu haber alınca böyle yapanları tehdit ve ağacın kesilmesini emretti ve ağaç kesildi.”²⁹**

Ömer radiyallahu anh’ın bu muvaffak ve mübarek tavrı neticesinde ağacın yerinin unutulmasına ve artık orada kimsenin toplanamamasına Abdullah b. Ömer radiyallahu anhuma’nın yorumu ise **“bunun Allah’ın bir rahmeti”** olmasıdır.³⁰

İbn-i Vaddah diyor ki: **“Üzerinize düşen, maruf hidayet imamlarına uymaktır. Eskiler-**

den bazıları derlerdi ki: ‘Bugün insanların çoğu tarafından ma’ruf ve güzel görünen nice şey, geçmiştekilere göre münker ve çirkin sayılırdı. Nice insan, Allah’ı gazablandıracak şeylerle O’nu hoşnud etmeye çalışmakta, Allah’tan uzaklaştıracak şeylerle O’na yaklaşacağını sanmaktadır. Zira bid’atların tamamı süslü ve güzel görünmektedir.”³¹

Önümüzdeki sayıda -biiznillâh- tasavvufçularca tevessül sayılan “Râbîta” mevzuunu ele alacağız. Selam ve duâ ile...

28 Hz. Peygamber (s.a.v) Hicret’in 6. yılında 1600 sahâbi ile Kâbe’yi ziyaret maksadıyla Mekke’ye doğru yola çıkmıştı. Buna izin vermek niyetinde olmayan Mekke müşrikleriyle görüşmek için giden Hz. Osman (r.a) gecikince öldürüldüğü haberi yayıldı. Bunun üzerine Efendimiz (s.a.v.), beraberinde bulunan sahâbîlerden, müşriklerle ölümüne savaşma ve geri dönmeme konusunda bey’at aldı. Fetih süresi 18. ayetinde Allah Teala’nın, burada Efendimiz (s.a.v)’e bey’at edenlerden razı olduğunu ifade buyurulmuştur ki, buna atfen bu bey’ata “Rıdvan bey’atı”, altında gerçekleştiği ağaca da “Rıdvan ağacı” denmiştir.

29 İbn Sa’d, et-Tabakâtü’l-Kübrâ, II, 299

30 İbn-i Hacer, Fethu’l-Bari, 6/118

31 İbn-i Vaddah, Ma cae fil-bid’a, 91

Çocuklar Söz Dinlemez Oldu

Ahmed Muhammed MÜNİR

Anne baba ve öğretmenlerin en çok şikâyet ettiği hususlardan biridir çocukların söz dinlememesi. Sürekli şu şikâyetleri duymaktayız ve yahut da siz/biz de bu durumdan muzdarib/sin/iz:

"Bu çocuklarda hiç büyüklerine saygı yok!"

"Şu gençlerin ar damarları çatlamış. Ne büyüğe saygı ne de küçüğü sevgi var!"

"Sözümü dinlemiyorlar, bu çocuğun aklından zoru var! Beni de çıldırtacak kendini de. Yapma diyorum zıddıma zıddıma yapıyor..."

Belki daha buna benzer birçok şikâyetlerimiz var. Tabi bir şeyin sonucu değil, daha çok nedenleri üzerinde durmak lazım öncelikle. Bir çiftçi örneğini ele alalım: Tarlasından hem çok hem de kaliteli ürün elde etmek isteyen bir çiftçi, tarlayı sürmezse-hatta birkaç kere-,kaliteli tohum kullanmazsa, tohumu tarlaya zamanında saçmazsa, zamanı gelince çapa yapmazsa-gerekirse birkaç kere-, sulanması gerektiği halde zamanında ve yeteri kadar sulamazsa ve gerekli hangi tedbirler var da almazsa, daha sonra da hasat zamanı gelip, yeterli ve kaliteli ürünü elde edemediğinde; kabahati nerede aramalıdır? O çiftçi şunu diyebilir mi? Elimden gelen her türlü tedbiri aldım, en iyisinden tohum kullandım, tarlanın/bahçenin bakımını zamanında yaptım fakat istediğim ürünü elde edemedim! Tabii ki bunu söylemeye hakkı olmayacaktır.

"Çocuklar temiz toprak gibidirler. İyi tohum ekerseniz güzel mahsul alırsınız."

Yukarıdaki örneği kendi çocuklarımıza uyarlamamız lazım.

Salih/a evlat yetiştirebilmek için şu hususlara dikkat etmeliyiz:

1. Dindar/salih/saliha eş seçmeliyiz.

Rasulullah (SAV) Efendimiz şöyle buyurmuştur:

"Kadınlarla dört hasletleri için evlenilir: Malı, asaleti, güzelliği ve dini için. Sen dindar olanını tercih et, mes'ud olursun." (İbn Mace, Nikâh 6)

"Ahlaklı bir genç, kızınızı istediğinde onunla evlendirin yoksa fitne çıkar" mealindeki Hadis-i Şerif, erkekte de aranması gereken temel şartı-salih olması-ortaya koymuştur. Maa-lesef bizim toplumumuzda daha çok, 'aş, maaş, Tofaş var mı?' şeklinde sorularak, dindarlık ikinci plana atılmaktadır. Ve maa-lesef evlilikler ya kısa sürede sona ermekte ya da mutsuz ve umutsuz aileler oluşmaktadır.

2. Besmeleli bir hayatımız olmalı. "Besmelesiz iş güdüktür." Buyurmuştur Rasulullah (SAV) Efendimiz. Eş seçimine başlamamız, nişan ve nikâhımız, eşimizle ilişkilerimiz, gündelik işlerimiz vs hep **BESMELE** ile başlamalıdır. Besmele ile başlayamayacağımız işlerden uzak durmalıyız. Cinsel ilişki öncesinde Efendimiz(SAV)'den rivayet edilen duayı mutlaka okumalıyız.

3. Çocuğumuza güzel bir isim vermeli ve onun dünyaya gelişinden dolayı Yüce Allah'a çok hamd etmeli ve sevincimizi paylaşmalıyız.

Rasulullah (SAV) Efendimiz şöyle buyurmuştur: **"Siz kıyamet günü isimleriniz ve babalarınızın isimleriyle çağrılacaksınız. Onun için güzel isimler koyun."** (Ebu Davud, Edep, 5/236)

Bir ömür boyu kişinin kendisiyle bütünleşeceği ve onunla tanınacağı hatta kıyamette onunla huzura çağrılacağı ismin güzel ve hayırlı olması gerekmektedir.

Efendimiz (SAV), Hz. Ömer'in kızı "Asiye" (isyankâr)'nin ismini, güzel anlamına gelen "Cemile" ile değiştirmiştir. Bu konuda örnekler vardır. Toplumumuzda "Olca, Kaya, Belgin, Cengiz, Gözde, Aleyna, Sanem, Aylin, Döndü, Yeter..." gibi ya manasız ya da manası kötü isimler verilmektedir.

Çocuklarımızın isimlerini güzel koyalım ki; arkamızdan bizim için ve ayrıca kendilerine güzel isim koyduğumuz için de dua etsinler.

4. Tahnik yapmayı ve Akika kurbanı kesmeyi ihmal etmemeliyiz.

Tahnik: "Kuru hurmanın ağızda yumuşatılarak çocuğun ağızına verilmesi, damağına sürülmesidir."

Aişe Validemiz anlatıyor: **"Yeni doğan çocuklar Rasulullah (SAV)'a getirilir, O da çocuklara mübarek olması için dua eder ve tahnikte bulunurdu."** (Buhari, Edep, 28)

5. Çocuğumuza ilk öğreteceğimiz "Lailahe illallah/Tevhid inancı" olmalıdır.

Yavrumuzun iyi bir mü'min, salih bir insan olabilmesi için, öncelikle sağlam bir imana sahip olması gerekmektedir. Konuşmaya başladığı ilk zamanlar hemen dinimizin temeli olan Kelime-i Tevhid'i öğretmeli, büyüdükçe de anlamı üzerinde durmalıyız. Kökleri sağlam bir ağacın gövdesi, dalları ve yemişi nasıl güzel olursa; yavrumuzun da akidesi sağlam olursa, ahlakı ve ibadetleri de güzel olacaktır biiznillah.

6. Çocuklara sürekli olarak söz dinletme amacı taşıyan emrivaki yapan yetişkinler/öğretmenler sevilmezler. Çünkü söz dinletme amacıyla sürekli ya nasihat ya emir kullanırlar ve ses tonlarında daima hâkim olma isteği vardır. Kendisine hâkim olmaya çalışan ve sürekli emir vermeye çalışan birinden kim hoşlanır ve sözünü dinler? Çocuğun yetişkini dinlemesi için her şeyden önce sevmesi sayması gerekir. Çocuklara hâkim olmaya çalışan yetişkinler ise maalesef çocukları tarafından ciddiye alınmazlar. Saygı görmezler. Bu yüzden tatlı dilli, güler yüzlü ve merhametli olmalıyız.

"O vakit Allah'tan bir rahmet ile onlara yumuşak davrandın! Şayet sen kaba, katı yürekli olsaydın, hiç şüphesiz, etrafından dağılıp giderlerdi." (Al-i İmran 159)

"Kullarıma söyle: Sözün en güzelini konuşsunlar." (17/İsrâ, 53) tavsiyesinde bulunur Rabbimiz.

Efendimiz **"Hilm (mülayimlik-yumuşaklık) ve teenni (temkinli ve akıllı davra-**

nışı) Allah'ın sevdiği iki haslet olarak tavsiye etmiş" (Müslim, Tirmizi), Eşecc b.Kays'a: **"Sende Allah'ın sevdiği iki haslet var: Hilme ve teenni ile hareket."** (Müslim, Ebu Davud...)

"Merhamet etmeyene merhamet edilmez." (Buhari, Müslim)

Atalarımız da *"Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır"* derken ne kadar güzel söylemişler.

7. Çocukların olumlu veya olumsuz davranışlarının oluşması, devam etmesi veya azalması bu davranışlar karşısında, bizim gösterdiğimiz tutumlara da bağlıdır. Örneğin, bir çocuk elinizdeki cep telefonunu istediğinde vermeyeceğinizi söylediniz. Fakat ağlamaya başladı ve siz bu ağlamaya tahammül edemediğiniz veya ağlamasına kıyamadığınız için cep telefonunu verdiniz. Dolayısıyla aslında olumsuz bir davranışı istemeden de olsa ödüllendirdiniz. Bu durumdaki bir çocuk sizden istediği herhangi bir şeyi yapmadığınızda yine ağlayabilir ve sizden yine olumlu bir geri dönüş alırsa ağlama davranışı daha da kuvvetlenir. Bir süre sonra her istediğini ağlayarak ifade etmeye ve yaptırmaya başlar. Böylece olumsuz bir davranış olan isteklerini ağlayarak ifade etme bir problem çözme davranışı haline gelir. Olumlu davranışların da olumsuz davranışların da inşa süreci bu şekilde işler. Davranışlarımızda tutarlı olmalı, sevinçliyenken polyannacılık yapıp, öfkeliyken fırtına gibi esmemeliyiz.

8. En başta kendimiz "rol model" olmalıyız. Örnek davranışlar sergilemeliyiz.

Anne baba ve eğitimciler, hangi yaşta olursa olsun çocuklar için model teşkil etmektedir. Sevgi ve saygıya dayalı bir ilişki içerisinde olan ebeveynlerin ve eğitimcilerin çocukları ve öğrencileri de sağlıklı iletişim ve ilişkiler kurmayı öğrenecektir. Eğitim ve iletişim safhasında model şahsiyetin, çocuk psikolojisi üzerinde büyük tesiri vardır. Çünkü çocuk genellikle ana baba ve öğretmenini taklit eder. Eğitimciler ve anne babalar, bilgi ve öğretim yöntemleri konusunda yeterli olmalıdır. Ancak tek başına "bilgi deposu" olmak kesinlikle yeterli değildir. Anlattıklarını ve anlatacaklarını önce kendisi yaşamaya gayret etmelidir. Hal ile tebliğ dediğimiz olayı gerçekleştirmelidir. "Önce hal sonra kal." Özellikle günümüzde eğitimde asıl problem "Model şahsiyet" eksikliğidir. Çocuklar öncelikle göreyerek öğrenirler. Yani örnek edinirler. Yüce Rabbiniz şöyle buyurur:

"Ey iman edenler! Yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz? Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında büyük bir nefretle karşılanır." (Saf 2,3)

Anne baba ve eğitimciler; çalışkanlığı, temizliği, sabrı, fedakârlığı, hoşgörüsü, başkaları ile olan ilişkilerindeki tutumları vb. yani kısaca ahlaki ile numune olmalıdır. Zararlı alışkanlıkları yapan, kitap okumayan, kendini yenilemeyen ve geliştirme gayreti içinde olmayan, anne ve babaların ve eğitimcilerin çocuklara söyleyeceği çok şey yoktur ve örnek olabileceğini düşünmek muhaldir. Hatta **"...Ana babası çocuğu yahudî, mecusi veya hristiyan yapar"** hadisinden, onların bu hususta en etkili faktör oldukları anlaşılmaktadır. Bu yüzden Allah'ın Rasulü, çocuklara muamele esnasında ana babanın, doğruluk ahlâkı konusunda güzel örnek olmalarını teşvik etmiştir.

Ebu Hüreyre'den (r.a) rivayet edildiğine göre Rasulullah (SAV) şöyle buyurmuştur:

"Kim bir çocuğa, gel sana birşey vereceğim der de sonra vermezse, bu yaptığı bir yalandır."

Abdullah b. Amir anlatıyor: Birgün beni anam çağırdı. Rasulullah (SAV) da evimizde oturuyordu. Anam:

"Gel de sana bir şey vereyim!" dedi. Rasulullah (SAV) anama:

"Ona ne vermeyi düşünmüştün? " diye sorunca, anam:

"Ona bir hurma vermek istemiştım, " cevabını verdi. Bunun üzerine Rasulullah (SAV):

"Bil ki, eğer sen ona bir şey vermeseydin, sana bir yalan günahı yazılırdı, " buyurdu.

Çocuklar, büyüklerin tavır ve davranışlarını yakından izlemek suretiyle onları taklit ederler. Mesela, ana babalarının doğru ve dürüst olduklarını gören çocuklar, aynı ahlâkî yapı ve olgunluk içinde büyüyüp gelişeceklerdir.

Daha bir çocuk olan Abdullah b. Abbas önünde gece namazı kılan yüce Rasulü gördüğünde hemen onu taklit etmeye başlamıştır. Kendisi anlatıyor: "Bir gece teyzem Meymûne'nin yanında kalmıştım. Gece bir ara Rasulullah (SAV) kalkarak asılı bulunan su tulumundan çabucak bir abdest aldı ve sonra namaza durdu. Ben de derhal kalkarak O'nun gibi abdest aldım. Son-

ra yanına gelerek soluna durdum. Hemen beni sağ tarafına aldı. Sonra Allah'ın dilediği kadar namaz kıldı."

Burada açıkça belirtildiği gibi, çocuk gördüğü şekilde abdest almış ve sonra model aldığı şahısla birlikte namaza durmuştur, işte güzel örnek çocukta bu kadar etkili olmaktadır.

Ana babanın güzel örnek olmaları durumunda çocuk, onların söz ve hareketlerini kontrol ve denetime tabi tutacak, neden ve nasıl sorusuna cevap isteyecektir. Bu aşamada çocuğa verilecek cevap hayırlı olursa sonuç da hayırlı olacak ve onun üzerinde olumlu iz bırakacaktır. İşte henüz bir çocuk olan Ebû Bekre'nin oğlu Abdullah, Babasının yaptığı duâları dikkatle takip ediyor ve mahiyetini sorması üzerine babası ona delil ve mesnedini söylüyordu. Abdullah anlatıyor: Dedim ki babama: "Babacığım, her sabah senin "Allahım! Kulağıma sıhhat ve afiyet ver, Allah'ım! Gözüme sıhhat ve afiyet ver. Senden başka ilah yoktur!" dediğini işitiyor ve bunu sabah-akşam üçer defa tekrarladığını görüyorum!" Bunun üzerine babam:

"Yavrucuğum! Ben Rasulullah'ın (SAV) bu şekilde duâ yaptığını duydum. Onun sünnetini tatbik etmeyi ben seviyorum, " cevabını verdi.

O halde ana baba, Allah ve Rasulünün emir ve tavsiyelerini hayata geçirmek suretiyle güçleri nisbetinde bunları arttırmak durumundadır. Çocukların onlardan beklentisi budur. Çünkü onlar ana babalarını sabah-akşam her zaman sürekli kontrol altında tutmaktadır. Böyle olunca, bilinçli veya bilinçsiz çocuğun algılama gücü, bizim normalde zannettiğimizden çok daha üstündedir. Oysa biz ona, kavramayan-anlamayan küçük bir varlık gözüyle bakıyoruz.

Temel düsturumuz şu olmalıdır:

"AHLAK ÖĞRETMEKTEN ZİYADE, YAŞANIR!"

9. Çocuklar olumlu davranışları ile dikkat çekemediklerini düşünürlerse o zaman dikkat çekebilecek başka davranışlar sergilemeye başlayabilirler. Anne babanın dikkatini çekecek davranışlar da çoğu zaman olumsuz davranışlardır. Dolayısıyla "dediğinin tersini yapma, söz dinlememe" ortaya çıkabilir. Bu durumlarla karşılaşan anne baba olumsuz davranışlara dikkat göstermeyerek, olumlu davranışlarının farkında olduklarını çocuğa hissettirerek gerilimi azaltabilirler.

10. Çocuğun sizin önemseydiğiniz konulara saygı göstermesi, sizin de onun önemseydiği konulara -bazen size çok çocukça gelse bile-

önemsemenizle mümkündür. Örneğin: çocuğun sevdiği kırık bir oyuncakçı çöp olarak görüp, çocuğa hiç bir açıklama yapmadan atan bir anne, çocuğun duygularını önemsemediği için aynı karşılığı çocuktan da görür. Çocuk da annenin duygularını önemsemez.

11. Kesinlikle "beddua" etmemeliyiz.

Rasulullah (SAV) Efendimiz şöyle buyurmuştur: **"Kendi kendinize beddua etmeyin, çocuklarınıza da beddua etmeyin, mallarınıza da beddua etmeyin. Yapacağınız beddualar, Allah'tan bir şey istenildiğinde duaların kabul edilip istenilenin verildiği bir saate rast gelsin."** (Müslim,zühd 4/2304)

Beddua, aleyhte dua demektir. Niye "Allah sana merhamet versin, hidayetini artırsın" veya "Alnı secdeye gelesice" gibi dualar etmek varken, menfi dua edersiniz ki?

Yine İbn Mes'ud(ra)'dan rivayet edildiğine göre: **"Mümin başkalarının iffetine dil uzatan, insanlara lanet yağdıran, çirkin, saldırgan ve kaba sözler söyleyen biri olamaz."** buyurmuştur Efendimiz(SAV).

Kesinlikle dilimize sahip olmalıyız. Söz sihir gibidir. Dil adamı vezir de eder, rezil de...

12. Çok çocuk sahibi olmanın İslam'ın tavsiyesi olduğunu düşünerek, Yüce Allah'a; salih/a çok çocuk ihsan etmesi için dua etmeliyiz.

13. Yavrularımız arasında kesinlikle adaletli olmalı, birini diğerine tercih etmemeliyiz.

Ana babanın, dikkat etmesi gereken esaslardan birisi de, çocuklar arasında âdil muamelede bulunmaktır. Çünkü çocukların iyilik ve tâata süratle yönelmelerinde ana babanın büyük tesiri olduğu gibi, yanlış davranışları sonucu çocukların huysuz yetişmelerine de sebep olabilirler. Çocuğun, ana veya babasının kardeşine daha çok ilgi ve ihtimam gösterdiğinin farkına varması -Allah göstermesin- kendisinde artık, ana babanın önüne geçemeyeceği bir hırçınlık ve bir kıskançlık meydana getirecektir. İşte Hz. Yûsuf'un kardeşleri... Onlar, babalarının Yûsuf'u daha çok sevdiğini hissedince, onun yanlış yaptığını söylediler: **"Onlar dediler ki: Yûsuf ile kardeşi (Bünyamin) babamıza bizden daha sevgilidir. Hâlbuki biz kalabalık bir topluluğuz. Gerçekten babamız apaçık bir yanlışlık içindedir."** (Yusuf,8)

Bu kanaatleri neticesinde onlar, babalık ve kardeşlik hukukunu çiğneyerek onlar hakkın-

da çirkin bir eyleme teşebbüs ettiler: "Yûsuf u öldürün veya onu bir yere atın ki babanızın teveccüh ve sevgisi yalnız size kalsın! Ondan sonra da (tevbe ederek) sâlih insanlar olursunuz! İçlerinden biri: Yûsuf'u öldürmeyin, eğer mutlaka yapacaksanız onu kuyunun dibine atın da geçen kervanlardan birisi onu alsın, dedi." İşte onlar, henüz buluğa ermemiş küçük kardeşlerine bu şekilde bir komplo kurmuşlardı. Bu olayda, Yûsuf'un tek suçu (!), babasının onu diğer kardeşlerinden daha çok sevmesiydi. Sonunda işte bilinen kıskançlık, tuzak ve komplo meydana geldi. İşte bundan dolayı ana baba, çocuklarına yaptıkları her bağışta, onlara karşı takındıkları her tavırda, maddi-manevi olarak eşitlik ve adalet ölçülerine göre hareket etmek durumundadır. Bu konuda Peygamber'in (s.a.v.) uyarıcı nitelikte açık beyanları bulunmaktadır.

Numan b. Beşîr (r.a) anlatıyor: Babam beni Rasulullah'a (SAV) götürerek:

"Ben şu oğluma bir kölemi bağışladım," dedi. Rasulullah (SAV)

"Her çocuğuna aynı bağışı yaptın mı?" diye sordu. Babam:

"Hayır, cevabını verince," Rasulullah (SAV):

"Beni zulüm ve adaletsizliğe şahit tutma! İyilik konusunda çocuklarının sana eşit ve âdil davranmalarına sevinmez misin?" dedi. Babam:

"Evet, orası öyle!" cevabını verdi. Bunun üzerine Rasulullah (SAV):

"O halde olmaz," buyurdu.

14. Çocukların karınlarını doyurmaktan daha mühim olanın ruhlarını ve gönüllerini doyurmak olduğunun şuurunda olarak; onları "İLGİ VE SEVGİ" iksirinden kesinlikle mahrum etmemeliyiz.

Efendimiz (SAV) bu konuda da bizlere çok güzel örneklik teşkil etmiştir:

Çocukları gördüğünde selam verir, hal hatırlarını sorardı. Hz.Enes, kendisi daha çocukken Rasulullah'ın içlerine karıştığını, her defasında küçük kardeşi Ebu Umeyr'a "küçük kuşunun ne olduğunu" -Ey Umeyr ne oldu nugeyr (serçecik)?- sorduğunu, onu üzgün bulunduğu bir gün kuşunun öldüğünü duyunca, onunla ilgilenip, ona başsağlığında bulunduğunu belirtir. Ayrıca çocuklar hastalandıklarında onlara "geçmiş olsun" ziyaretlerinde bulunduğu rivayet edilmiştir. (Buhari Ebu Davud)

Çocuklarımıza zaman ayırmalıyız. Çocuklarımızla geçen zaman asla boşa geçen zaman değildir. Çocuğu sevmek demek, ona bolca oyuncak, hediye vb almak değil, onunla ortak faaliyetler yapmak, zaman ayırmak, onunla kaliteli zaman geçirmek demektir.

Onunla beraber olduğumuzda dikkatlerimizi ona yoğunlaştırıp, bir şeylerle meşgul olurken değil, kendimizi rahat hissettiğimizde onunla ilgilenmeliyiz.

Aşağılamak, suçlamak, çocuk adına karar vermek yerine çocuğu dinlemeliyiz. Dinlendiğini hisseden çocuk, sevildiğini düşünen çocuktur.

Göz kontağı kurarak, gülümseyerek kabul belirtisini beden diliyle pekiştirmeliyiz. Böylece "Kişiliğine saygı duyulduğunu" düşünerek, çocuk da iletişimi pekiştirir.

Olumlu davranışları hiç kaçırmadan fark ettiğimizi çocuğuna hissettirmek ve bu davranışları ödüllendirmek önemlidir. Güzel sözler söylemek, olumlu davranışlarından dolayı onu övmek gibi. Ödüllerin maddi değil daha çok manevi ödüller olması önemlidir.

Fiziksel tehdit içeren olumsuz davranışları uygun şekilde cezalandırmalıyız. Ama buradaki cezadan kasıt fiziksel cezalar değil, çocuk için önemli olan bir şeyden mahrum bırakma şeklinde olmalıdır. Bisikletle caddeye çıkan çocuğa bir hafta bisiklete binmeyi yasaklamak gibi.

"Ben dili"ni kullanmalıyız. Çocuğun şahsını hedef alan suçlamalar ya da toplum içerisinde eleştirilmesi, çocuğu huysuz, arsız yapabilir. Bu yüzden yanlış yaptığında "Şu şekilde davranmandan, eve geç gelmeden hoşlanmıyorum" demeliyiz. Bu tür ifadeler çocuklar tarafından, hoşlanılmayan durumun kendisi değil davranışları olduğunu şeklinde algılanacaktır.

Hz. Âişe'nin anlattığına göre Peygamberimiz, birisinin kendisi hakkında bir şey söylediğini duyduğunda:

"Falana ne oluyor ki şöyle şöyle söylüyor." demez de "Bazı kimselere ne oluyor ki şöyle şöyle söylüyorlar" derdi. (Ebû Dâvud, Edeb, 6)

Anne babalara-hassaten de annelere- çok okumalarını, çocuk eğitimi, aile düzeni, çocuk ve ergen psikolojisi üzerinde yoğunlaşmalarını tavsiye ediyorum. Yavrularımız Allah'ın bizlere birer emanetidir. Allah'ın emanetine sahip kıvançlılardan olmak duası ile.

Şehâdetinin 11. Yıldönümünde Şeyh Ahmed Yâsin'i Rahmetle Anıyoruz

Ubeydullah TOPRAK

Ümmetin onurlu sesi, bütün dünyada Filistin İslâmi Direniş Hareketi HAMAS¹'in kurucusu ve manevi lideri olarak bilinen Şeyh² Ahmed Yasin'i şehadetinin 11. yılında rahmetle anıyoruz. Şeyh Ahmed Yasin, Siyonist İsrail tarafından 22 Mart 2004'te Gazze'ye yönelik düzenlenen hava saldırısında şehadete kavuşmuştu. Şehâdetinin 11.yıldönümü vesilesiyle Şeyh Ahmed Yasin'in hayatı ve mücadelesi hakkında siz okuyucularımızı bilgilendirmeye çalışacağız:

Şeyh Ahmed Yasin'in hayatını dört kelimeyle özetlemek mümkündür: **İbadet, hicret, cihad ve şehadet**. Bu dört kelime aynı zamanda nebevi çizgiyi, peygamberlerin bize gösterdiği kutsal yolu özetlemektedir. O, insanın bu dünyaya Allah'a kulluk görevini yerine getirmek üzere gönderildiğine bütün kalbiyle inanmış ve işte bu inancın kazandırdığı teslimiyet duygu-

suyla Allah'a teslim olmuş, O'na kulluk görevini özenle yerine getirmek için çalışan biriydi. Allah'a olan bu teslimiyeti onu, dünyevi hesaplarla zalimlere teslim olmaktan alıkoydu. Dolaşısıyla kulluk teslimiyetiyle, bu vasfın kendisine kazandırdığı kula kul olmama onurunu bir araya getirmeyi başardı. Böylece hak bildiği yoldan asla sapmadı, zalimler karşısında zerre kadar taviz vermedi. Tertemiz vatani, işgalci Siyonistler tarafından işgal edilince 11 yaşında ailesiyle birlikte hicret etmek suretiyle birçok peygamberin hayatına girmiş olan hicret olayını yaşadı. İçinde bulunduğu şartların kendisine diğer kulluk görevlerine ek olarak cihad yükümlülüğünü de yüklediğini bildi ve bedensel özürsüzlüğünü de yüklediğini bildi ve bedensel özürsüzlüğünü bu konuda mazeret olarak gösterme yoluna gitmeksizin, bir kaçamak yolu aramaksızın cihad ve direniş hususunda başkalarına örnek olmak için hep gayret sarf etti. Sonunda Allah'a kulluk bilinci içinde cihad ve direnişe adanmış 67 yıllık ömrünü, bir seher vaktinde, cemaatle kıldığı sabah namazının ardından kucakladığı şehadetle tamamladı.³

O'nun hayatını biraz daha ayrıntılı okuduğumuz zaman yukarıdaki dört kelimenin gerçekten bu hayatı özetlediğini daha açık bir şekilde görürüz.

1 "Müslüman Kardeşler Örgütü"nün Filistin kolu olarak bilinen HAMAS, adını Arapça Hareketul-Muqavemetul-İslâmiyye (İslami Direniş Hareketi) kelimelerinin ilk harflerinin bir araya gelmesinden alıyor. "HAMAS" aynı zamanda Arapça'da "hamiyet; Bir insanın yurdunu, ulusunu, ailesini koruma çabası" ve "şevk" anlamına geliyor. Kısa dönemli amacı İsrail'in Filistin topraklarından çekilmesini sağlamak olan örgütün, uzun dönemdeki hedefi, İsrail devletini önceleyerek 1948 sınırlarını esas alan İslami bir Filistin devleti kurmak.

2 Arapçada "Yaşlı kimse, kabile ve aşiret reisi, bir sahada üst seviyeye gelmiş otorite" anlamlarındaki "Şeyh" kelimesi İslâm âleminde ilmi ve faziletiyle önde gelen âlimler için sıklıkla kullanılmaktadır. Türkiye de ise daha ziyade tasavvufî velî, pîr, er, eren ermiş ve mürid kelimeleriyle eş anlamlı olarak kullanılmaktadır. Mevzumuz olan Ahmed Yasin, "Şeyh" lakabıyla tanındığı için bizde bu lakabıyla anacağız. Yoksa Şeyh Ahmed Yasin'in herhangi bir tarikat'a bağlandığı veya bir tarikatın lideri olduğu konusunda bir bilgiye sahip değiliz.

3 Ahmed Varol, Şehadetinin İkinci Yıldönümünde: Şeyh Ahmed Yasin <http://www.vahdet.info.tr/filistin/dosya6/1534.html>

Şeyh Ahmed Yasin'in hayatı ve mücadelesiyle ilgili olarak araştırmacı yazar Ahmed Varol'un eserlerinden ve makalelerinden çokça istifade ettik. Türkiye'de Filistin davasının geliştirilmesinde Ahmed Varol'un büyük emeği vardır. Kendinden Allah (cc) razı olsun. Emeklerini zayi etmesin.

ŞEYH AHMED YASİN'İN HAYATI

Ahmed Yasin, 1937 yılında Filistin'in Askalan şehrinin el-Cevra köyünde dünyaya geldi. Üç yaşında iken babası vefat etti. Bundan sonra annesinin ve kardeşlerinin himayesinde büyüdü. 1948 yılında Yahudilerin Filistin'in büyük bir bölümünü işgal etmelerinin yol açtığı felaket üzerine ailesi Gazze şehrine göç etti.

Ahmed Yasin, 1952 yılında Gazze şehrindeki İmam Şafii Okulu'nda ilköğrenimini tamamladı. Sonra er-Rihal Ortaokulu'nda ortaöğrenimini tamamladı. Lise öğrenimini de 1958 yılında Filistin Lisesi'nde tamamladı. Ahmed Yasin, hayatının gerek bu döneminde gerekse sonraki dönemlerinde pek çok önemli olaya şahit oldu. Bütün bu olayların onun üzerinde önemli etkileri oldu.

Ahmed Yasin, 1952 yazında bir yüzme faaliyeti esnasında kafasının üstüne düştü ve boyun kemiği kırıldı. Bu yüzden bütün vücudu felç oldu.

Liseyi bitirdikten sonra bazı ilim adamlarından özel dersler aldı. Bunun yanı sıra kendi özel çalışmalarıyla da kendini çok iyi yetistirdi. Çevresinde zeki ve kültürlü biri olarak tanınırdı. Özel öğrenimini tamamladıktan sonra öğretmen olarak görev aldı.

1967 yılında Filistin'in tamamının Siyonist işgalcilerin eline geçmesi üzerine insanlar, vatanlarını işgalden kurtarma mücadelelerinde kendilerine önderlik edecek birilerini aramaya başladılar. İşgalci Yahudilerden gelen tehlike

konusunda insanların şuurlandırılmasında Şeyh Ahmed Yasin'in büyük rolü oldu.

Şeyh Ahmed Yasin, Gazze'de İslâm Merkezi'ni kurmasından sonra iyice tanındı ve Filistin'in her tarafında adı duyulmaya başladı. Bu durum işgal yönetimini son derece rahatsız etti ve işgal yönetimi Şeyh Ahmed Yasin'i defalarca polis merkezine çağırdı.

1984 yılında Şeyh Ahmed Yasin ve yardımcılarının pek çok kimse tutuklandı. Yürütülen soruşturma sonunda Ahmed Yasin, İsrail devletini yıkarak yerine İslâmi bir devlet kurmak

için çalıştığı gerekçesiyle 13 yıl hapse mahkûm edildi. Ancak on bir ay sonra Filistinlilerle işgalciler arasında gerçekleştirilen bir esir değişiminde serbest bırakıldı. 1985'te gerçekleştirilen bu uygulamadan sonra Şeyh Ahmed Yasin, yine Filistinli kitlelerin Siyonist işgalcilere karşı sürdürdükleri cihadlarında başlarına geçti. Ahmed Yasin 8 Aralık 1987 tarihinde başlayan intifadanın öncüsü durumundaki İslâmi Direniş Hareketi **HAMAS**'ın liderliğini yürüttü. Bu teşkilatın manevi lideri ve intifadanın devamında bir motor görevi gördü.

Siyonistler, 18 Mayıs 1989 tarihinde Şeyh Ahmed Yasin'i yeniden tutukladılar. Onunla birlikte İslâmi Direniş Hareketi mensubu pek çok kimseyi de tutukladılar. Bu tutuklama, intifadayı durdurmayı amaçlayan sonuç getirmeyecek bir uygulamaydı. Ancak siyonistler umduklarını bulamadılar. Çünkü bu olay üzerine intifada daha da şiddetlendi.

Uzun oyalamalardan sonra Şeyh Ahmed Yasin, 3 Ocak 1990 tarihinde mahkeme önüne çıkarıldı ve 15 ayrı suçlamadan yargılandı. Ahmed Yasin'in mahkeme mensuplarına söylediği söz şu olmuştu: **"Bu mahkeme kanuni olarak beni yargılama hak ve yetkisine sahip değildir. Çünkü bu mahkeme işgalciler tarafından kurulmuştur. Dolayısıyla tamamen gayri meşru ve kanundışıdır."**

Bu ilk duruşmadan sonra yargıç yeniden duruşmayı belirsiz bir tarihe kadar erteledi. Daha

sonra Siyonist yönetim Şeyh Ahmed Yasin'in 6 Ekim 1991 tarihinde mahkeme önüne çıkarılacağını açıkladı. HAMAS bu sırada, Şeyh Ahmed Yasin'in yargılanmasını protesto için genel grev ilan etti. 16 Ekim 1991 tarihinde de Şeyh Ahmed Yasin hakkında mahkemenin verdiği zulüm hükmü açıklandı. İsrail askeri mahkemesi HAMAS'ın kurucusu Şeyh Ahmed Yasin'i ömür boyu hapis cezasına çarptırdı. Mahkeme; Ahmed Yasin'e ayrıca öldürme emirleri verdiği ve İsrail'i yıkarak yerine İslâmi bir devlet kurmayı amaçlayan kanun dışı (!) örgüt kurduğu iddiasıyla on beş yıl hapis cezası verdi.

Ahmed Yasin, sağlık durumunun kötüleşmesine, maruz kaldığı kötü uygulamalara ve bedensel özür olmaları dolayısıyla zindanda çektiği sıkıntılara rağmen işgalciler karşısında hiçbir taviz vermedi. Onun şu sözü davası ve inancı konusunda ne kadar kararlı olduğunu açıkça ortaya koymaktadır: **“Benim için hapisteye 100 yıl kalmak karşılığında birtakım tavizler vererek çıkmaktan daha iyidir.”**

Şeyh Ahmed Yasin, sekiz yıl süren zindan hayatı boyunca kararlılığından hiç bir şey kaybetmedi ve Siyonist yönetimi muhatap kabul etmeme konusundaki tutumunu değiştirmede. Şeyh Ahmed Yasin, sekiz buçuk yıla yakın bir süre zindanda kaldıktan sonra 30 Eylül 1997 Salı akşamı serbest bırakılarak tedavi edilmek üzere Ürdün'ün başkenti Amman'a getirildi.

Şeyh Ahmed Yasin, Amman'da bir süre tedavi gördükten sonra vatani Filistin'e ve ailesinin ikamet ettiği Gazze'ye döndü. Zindan hayatı boyunca çektiği sıkıntılar, eziyetler onu yıldırmamıştı. Çünkü Gazze'ye dönüşünün ardından hemen Filistin direnişindeki manevi lider mevkiine yeniden oturarak mücadelesini kaldığı yerden devam ettirmeye başladı.

Şeyh Ahmed Yasin, Gazze'ye dönmesinden sonra da mücadelesine devam etti. Bu sebeple 29 Eylül 2000'de başlayan Aksa İntifadası'nın da manevi lideri olarak biliniyordu. İşgalci Siyonistler tarafından da sürekli takip ediliyordu. Bu takip sebebiyle daha önce de bir suikast girişi

mine hedef olmuş ama Allah'ın izniyle mucizevi bir şekilde saldırıdan sağ kurtulmuştu.

İsrail ordusu, 15 Aralık 2001'de başlattığı geniş çaplı bir saldırı hareketiyle, özellikle HAMAS üzerinde etkili olmaya çalışırken, bu saldırı esnasında Şeyh Ahmed Yasin'in içinde bulunduğu cami, İsrail ordusunun füzelerine hedef oldu, fakat Yasin bu saldırıdan yara almadan kurtuldu.

24 Haziran 2002'de, Şeyh Ahmed Yasin Filistin Yönetimi tarafından Gazze Şeridi'ndeki evinde göz hapsine alındı. Bir yetkili, “Şeyh Yasin'in, Filistin halkının ulusal çıkarlarını korumak için önceki günden başlayarak evinde göz hapsine alınmasına karar verildi” dedi. Yetkili, kararın Yasir Arafat tarafından alındığını kaydetti.

2003 Eylül'ünde HAMAS liderlerinin toplantı yaptığı bir yeri İsrail bombaladı ve Şeyh Yasin, bu bombardımandan elinden hafif bir yara olarak kurtuldu.

Filistin'de işgale karşı iki ayrı intifadanın öncülüğünü yapan, vücudunun felçli olmasına rağmen Allah yolunda mücadeleden, direnişten geri kalmayan büyük insan, büyük lider, HAMAS'ın manevi lideri Şeyh Ahmed Yasin, Siyonistlerin düzenledikleri bir suikast neticesi **22 Mart 2004** tarihinde hayatını kaybetti. Şeyh Yasin, evinin yakınındaki camide sabah namazını kılmasının ardından işgalci Siyonistlerin helikopterleri tarafından fırlatılan füzelere

hedef olarak şehit oldu. Saldırıda ikisi Ahmed Yasin'in yardımcısı olmak üzere dört kişi daha hayatını kaybetti.⁴

Bir Direniş Önderi Olarak Ahmed Yasin

Şeyh Ahmed Yasin, bütün dünyada Filistin İslâmi Direniş Hareketi (HAMAS)'ın kurucusu ve manevi lideri olarak bilinir. Fakat o sadece belli bir oluşumun, örgütün değil Filistin'de bir neslin yeniden dirilişine, uyanışına ve kimliğine sahip çıkmasına vesile olan kutsal bir direnişin önderidir. Dolayısıyla o Filistin'in, Filistin davasının, Siyonist işgale karşı verilen kutsal bir mücade- lenin önderidir. İşgale karşı 1987'de başlatılan birinci intifadaya o öncülük etmiştir. 2000 yılın- da başlatılan Aksa İntifadası'nın da en önem- li manevi önderi ve motoru olmuştur. Bundan dolayı Filistin'de o "iki intifadanın şeyhi (yani lideri, önderi)" olarak bilinmektedir. O, HAMAS'ı Filistin'de belli bir kesimi diğer kesim-lerden ayırtmak amacıyla değil, sahip olduğu İslâmi bilincin işgale karşı verilen mücadeleye öncülük etmesi, yani toplu bir direnişin başla- tılması için kurmuştur.⁵ HAMAS'ın çok kısa süre içinde oldukça geniş bir kitlesel destek elde et- mesinin en önemli sebebi de işte bu anlayıştır. Bu anlayışından dolayıdır ki o HAMAS'ı, Filis- tinlileri birbirine kırdırma amacına yönelik fitne çabalarından uzak tutmayı, böylece işgale karşı verilen mücadelede safların birliğini korumayı başarabilmiştir. Bu özelliğinden dolayı o sade- ce bir örgütün, oluşumun değil Siyonist işgale karşı verilen kutsal mücadelenin manevi lide- riydi. Sol gruplar ve Hristiyanlar da dâhil olmak

üzere, Siyonist işgalcilerin gasp ettiği hakların geri alınması, Filistin'in yeniden özgürlüğüne kavuşması gerektiğine inanan tüm Filistinliler tarafından karizmatik bir lider, bir dava önderi olarak biliniyordu. Şehadetinden sonra Hiris- tiyanların bile onun için dua etmeleri, canileri protesto amacıyla gösteri düzenlemeleri zaten bunu apaçık bir şekilde ortaya koymuştur.

Şeyh Yasin 1999'daki Ramazan mesajında şöyle diyordu: "Buradan, Filistin toprağından, İsrâ ve Mirac toprağından, etrafını Yüce Allah'ın mübarek kıldığı Aksa toprağından bu satırları size yazıyorum. **Yurdunu kurtarmak ve Si- yonist düşmanı dize getirmek için müca- dele eden mücahit halkımızın yanında yer aldığınız sürece siz de mücahitsiniz. Kalp- leriniz bizim Filistin'deki cihadımızla bera- ber olduğu, kalemleriniz bizim Filistin'deki davamızı savunduğu sürece siz de müca- hitsiniz.** Kim bir gaziye teçhiz ederse o gaza etmiş gibidir. Kim bir gazinin geride kalan aile- sine bakarsa o gaza etmiş gibidir. Burada, işgal altındaki topraklarda yaşayan halkınıza maddi, manevi ve siyasi yönden yardımcı olduğunuz sürece siz mücahitsiniz. Filistin'le, Kudüs'le, Aksa'yla ilgili görevinizi yerine getirme ateşiy- le yanıp tutuştuğunuz sürece siz mücahitsiniz. Allah'ın sözünü dünyaya tebliğ ettiğiniz, hakkı savunduğunuz, hakkın yanında yer aldığınız sü- rece siz mücahitsiniz. Şanı yüce olan Allah hak ve doğru olan sözünde şöyle buyuruyor: "Öy- leyse inkârcılara boyun eğme ve onlara karşı onunla (Kur'an'la) büyük bir cihad ver." (Fur- kan, 25/52)"

Kendisiyle telefonla yapılan bir röportajda da şöyle diyordu: "Değerli kardeşlerim! Dün- yanın değişik yerlerindeki mü'min ve mücahit gençler! Biz bugün İslami hareketin merhale- lerinden bir merhale üzereyiz. Bu merhale ge- lişme ve yükselme merhalesidir. Yüce Allah'ın izniyle zafer noktalarına doğru ilerleme merha- lesidir. Biz bugün vatanımızda ümmetimiz ve toplumumuz açısından ana tabanı oluşturmak- tayız. Allah'ın izniyle, er ya da geç zafer bizim olacaktır. Dünyada çeşitli devletler bulunuyor. Güçlü her zaman güçlü olarak, zayıf da her za- man zayıf olarak kalacak değildir. Yarın inşallah güçlüler biz olacağız. Vatanımızın ve toprakları- mızın bütün parçalarını kurtaracağız. Onurla ve zaferle oraya döneceğiz. Böylece orada Allah'ın sözü yüceltilecek, Allah'ın kelamı en yüce ke- lam olarak haykırılırken, inkâr edenlerin kelim- leri en aşağı dereceye düşecektir.

4 <http://www.vahdet.info.tr/filistin/dosya6/1534.html>

5 HAMAS 2006 yılında Filistin'de genel seçimlere ilk kez katılma kararı almıştır. 25 Ocak 2006 tarihinde yaklaşık 1 milyon Filistinli seçmenin oy kullandığı seçimlerde HAMAS büyük bir zafer kazanmıştır. Filistin Yasama Meclisi'nde 132 koltuktan 74'ü HAMAS'a, 45'i El-Fetih'e gitmişti. Geri kalan 13 milletvekili diğer partiler ve bağımsız adaylar arasında paylaşıldı. HAMAS'ın Sözcüsü Muşir El Mısıri, İstanbul'da katıldığı bir programda, HAMAS'ın demokrasinin bir par- çası olduğu yönündeki propagandaları şöyle cevaplamıştır: "Bazı kardeşlerimiz bizlerin seçimlere girerek "Demokratik" kulvara doğru gittiğimizi söylemektedir. Bizlerde Türkiye'de bu yönde söylentiler olduğunu duyduk. Bu tamamen batı ve ABD'nin propagandasıdır. Filistin'de "Demokratik" bir yapı yoktur. Filistin anayasası tamamen İslam şeriatı üzerine ya- pılandırılmıştır. Ve ilk maddesi "İslama aykırı hiçbir hüküm verilemezdir". Biz iktidara geldiğimizde bu anayasada FKÖ tarafından yapılan bazı değişikliklerde sadece had cezalarını kapsayan birkaç kanunda İslam'a aykırılıklar gördük. Ve he- men bunu ulemamıza danışarak düzelttik. Bizler İslam şeriatı neyi emrediyorsa Gazze'de onu uyguluyoruz. Demokrasiye karşı tavrımız nettir. Şu unutulmamalıdır ki HAMAS cihad çiz- gisinde kurulmuş İslami bir yapıdır. Tüm Filistin ve Mescid-i Aksa özgür oluncaya kadar da silah bırakmayacaktır" <http://www.islam-tr.com/forum/konu/hamas-biz-demokratik-bir-yapi-degiliz.20203/>

Bizim HAMAS olarak hedefimiz toprağımızı kurtarmak ve hakkımızı geri almaktır. Bu sürekli, sabit ve değişmeyecek bir hedeftir. Bu hedef er veya geç gerçekleşecektir. Bu hedef Filistin davasına hizmet etmektedir. Biz Filistin halkının birliği, arasına herhangi bir ihtilafın, uzlaşmazlığın girmemesi, iç savaş çıkmaması için çalışacağız. İşte bu Filistin davasına hizmet edecektir. Hedef tektir.

Benim bütün Müslüman gençlere nasihatim en başta İslam ahlakıyla ahlaklanmalarıdır. Doğruluk, güvenilirlik, ahde vefa, sevgi, kararlılık, çalışma ve üründe ihlâs, Müslümanlarla yardımlaşmak ve onların dertleriyle dertlenmek de İslam ahlakının gereklerindendir. Allah yolunda cihad ve Allahu Teala'nın kelamının en yüce olması için başkalarıyla yardımlaşmak da İslam ahlakının gereklerinden biridir. Müslümanlara da ilme önem vermelerini tavsiye ediyorum. İlim gelecekte bizim düşmanımıza karşı zafer elde etmekte kullanacağımız silahımız olacak. Cehaletle zafer elde edemeyiz. Dini, dünyayı ve ahireti kuşatacak bir ilimle ancak zafer elde edebiliriz.”⁶

Amerikalı bir gazetecinin: “Amerikan kamuoyunda HAMAS'ın eylemleri terör olarak nitelendiriliyor. Sizin bu konudaki yorumunuz nedir?” diye sorması üzerine Ahmed Yasin şu cevabı vermişti: “Bu gülünç bir şey. Çünkü bir şeye tek gözle bakan onu tam ve gerçek olarak göremez. HAMAS herhangi bir terör eylemi gerçekleştiriyor. O, halkını, toprağını ve kendini savunuyor. İsraililer Mescidi Aksa'da ve

Hız. İbrahim Camisi'nde sivil Filistinlilere yönelik terörist saldırılar gerçekleştirmeden önce HAMAS sivillere yönelik en ufak bir eylem gerçekleştirmemişti. HAMAS esas itibarıyla bir askeri örgüt değil insani bir örgüt, hizmeti esas alan toplumsal bir harekettir. Fakat bizim toprağımızı zorla elimizden alan, evlatlarımıza saldıran bir yerleşimciye karşı savaşma hakkımız yok mu? Böyle birine karşı savaşmak bizim meşru hakkımız değil mi? İkinci olarak, bizim halkımıza karşı Deir Yasin'de, Kana'da ve sair yerlerde gerçekleştirilen katliamları niye görmüyorsunuz? Bizim insanlarımız BM binalarına sığınıyor, İsrail uçakları gelip onların sığındıkları binaları bombalıyor ve suçsuz insanları topluca katlediyorlar. Neden olaylara sadece tek gözle bakıyorsunuz. Bütün bu katliamları neden görmezlikten geliyorsunuz? Eğer işgale karşı toprağını savunanın yaptığını terör olarak nitelendiriyorlarsa bizzat işgalin kendisini ne olarak niteleyecekler? Amerika'nın topraklarının herhangi bir bölümü işgal edilseydi sizin tutumunuz ne olurdu acaba?”⁸

6 <http://www.gencbirikim.net/sehadetinin-10-yildonumunde-seyh-ahmed-yasin/>

7 İzzeddin el-Kassam Tugayları (Kassam), HAMAS'ın silahlı kanadı olarak 1992'da İsrail'in Filistin işgaline karşı mütevazı bir tüfekle başladığı direnişini, şimdi bir orduya sahip olarak yürütüyor. Yahya Ayyaş, Nizar Reyhan, Salah Şehade ve Ahmed Caberi gibi birçok komutanını İsrail saldırılarında kaybeden silahlı grubun liderliğini Mervan İsa ve Muhammed Deyf sözcülüğünü ise Ebu Ubeyde yapıyor. Kassam, Gazze'ye karşı (2008 ve 2012) yıllarında açılan savaşta İsrail'e karşı koyma imkânı sağlamakla kalmamış aynı zamanda büyük teknolojik imkânlarla sahip İsrail Ordusu'na büyük zararlar vermişti. Mısır'ın başkenti Kahire'deki Acil İşler Mahkemesi'nin, Hamas'ın askeri kanadı İzzeddin el-Kassam Tugayları'nın “terör örgütleri listesine” alınmasına hükmettiği bildirildi. (1 Şubat 2015 tarihli gazeteler)

8 <http://www.vahdet.info.tr/filistin/dosya6/1534.html>

Yakında bizim ölümlerimizi duyacaksınız,
o zaman alımlarımızda şu yazılacak:

**“Bizler direndik!
İleri atıldık ve kaçmadık!”**

Şehid Şeyh Ahmed Yasin

ŞEYH AHMED YASİN'İN DUÂSI

“Allah’ım! Ümmetin suskunluğunu sana şikâyet ediyorum! Ben ki kocamış bir yaşlıyım. Kurumuş iki elim, ne kalem tutuyor ne de silah! Sesimle yeri inletecek güçte bir hatip de değilim! Ben ki saçları ağarmış, ömrümün son demlerinde, türlü hastalıkların yıktığı ve üzerinde zamanın belâlarının estiği biriyim! Tek isteğim, benim gibi Müslümanların zaaf ve aczinden müteessir olanların yazmasıdır!

Siz ey Müslümanlar! Suskun ve aciz, helâk olmuş ölümler! Hâlâ kalpleriniz sızlamıyor mu, başımıza gelen bu acı felâketler karşısında? Bir halk yok mu? Hiç mi kimse yok, Allah için ve ümmetin namusu için kızacak? Şerefli direnişçilerken, bizleri katil teröristler olarak ilan edenlere karşı duracak! Bu ümmet utanmaz mı, şerefi çiğnenirken? Siyonist katilleri ve uluslararası işbirlikçilerini görmezden gelirken! Omuzlarımıza el verecek ve gözyaşlarımızı silecek bir bakış! Bu ümmetin kurumları, sivil güç-

leri, partileri, teşkilâtları ve bariz şahsiyetleri, Allah için kızmaz mı? Tümü birden sokaklara dökülüp, bizim için dua etmeye. ‘Ey Rabbimiz! Gücümüzü topla, zaafımızı gider ve mü’min kullarına yardım et!’ diye çağıramaz mı? Buna da mı gücünüz yetmiyor?

Yakında bizim büyük ölümlerimizi duyacaksınız, o zaman alımlarımızda şu yazılacak: Bizler direndik, ileri atıldık ve kaçmadık. Ve bizimle birlikte çocuklarımız, kadınlarımız, yaşlılarımız ve gençlerimiz ölecek! Onları, bu suspus ve bön ümmete yakıt yapacağız! Bizden, teslim olmamızı ve beyaz bayrak dikmemizi beklemeyin! Çünkü biz, bunu yapsak da öleceğimizi biliyoruz. Bırakın savaşçı onuruyla ölelim! Dilerseniz bizimle olun, elinizden geldiğince, öcümüzü sizden her biri boynuna taksın! Dilerseniz bize acıyarak ölümümüzü izleyin! Temennimiz, Allah’ın, emaneti savsaklayan herkesten kısas almasıdır! Umarız bizim aleyhimize olmazsınız! Allah aşkına, bari aleyhimize olmayın!

Ey ümmetin liderleri, ey ümmetin halkları! Allah’ım! Sana şikâyette bulunuyorum... Sana şikâyette bulunuyorum... Gücümün azlığını, imkânımın yetersizliğini ve insanlara karşı zaafımı Sana şikâyet ediyorum. Sen mustazafların Rabbisin... Sen bizim Rabbimizsin... Bizi kime bırakıyorsun? Bize cehennem olacak uzaklara mı? Veya düşmana mı? Allah’ım! Akıtılan kanlar, dokunulan ırzlar, çiğnenen hürmetler, yetim bırakılan çocuklar, oğlunu yitirmiş anneler, dul kalmış kadınlar, yıkılmış evler ve ifsad edilmiş ekinler aşkına, sana şikâyette bulunuyorum. Sana şikâyette bulunuyorum! Gücümüz dağıldı... Birliğimiz bozuldu... Yollarımız ayrıldı... Halkımızın zaafını ve ümmetimizin bize yardım edip, düşmanı yenmedeki aczini sana şikâyet ediyoruz...”

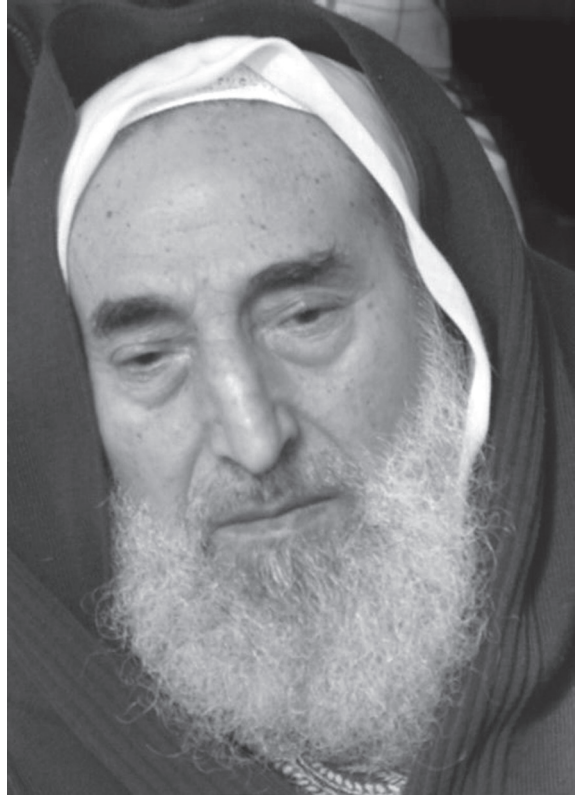
SONUÇ YERİNE

Şeyh Ahmed Yasin, 22 Mart 2004 tarihinde 67 yaşındayken bir sabah namazı çıkışında işgalci siyonistlerin füze saldırılarına hedef olarak şehadete ulaşmıştı. Onun şehit edilmesi Filistin halkına ve ümmetin yaralarıyla imanî bilinçle ilgilenenlere gayet ağır gelmişti. Ama kendisi için bir kazançtı. İman davası ve Filistin'in işgalden kurtarılması için kararlılıkla mücadele ettikten sonra yatağında ölmek belki onun daha çok ağırına gidecekti. Çünkü o bir direniş önderi olduğu gibi **"Ve'l-mevtu fî sebili'llahi esmâ emâninâ (Allah yolunda ölmek arzularımızın en yücesidir)"** diyenlerdendi.

Bazı önderler vardır ki onların ölümleri binlercesinin belki milyonlarcasının dirilişine vesile olur. Bu sebeple düşman onları öldürmekle bir ayak bağını çözdüğünü zanneder ama kendini bir çıkmaz sokağa attığını görür. Düşünceleriyle ve kararlılığıyla yetişen nesle örnek olan Seyyid Kutub, bu gibilere bir örnektir. Kendini feda etti ama yetişen nesillere iman ve davada kararlılığı öğretti. Küfür ve fık çamurunun her tarafı kuşattığı ortamda ondan etkilenen, onu örnek alan gençler imanî dirilişe kavuştular. Böylece bir ölüm milyonlarca dirilişe vesile oldu.

Şeyh Ahmed Yasin de şehadetiyle nicelerinin dirilişine vesile olan, kararlılığıyla müstesna bir örnek ortaya koyan direniş önderlerindendir. İşgalci Siyonist devlet onu öldürmekle Filistin direnişini başsız bırakacağını ve işgal altındaki vatanı kurtarmak için mücadele edenlerin gözlerini korkutacağını sanıyordu. Ama korkmak zorunda kalan o oldu. Korkusuzca ve kararlı bir şekilde yürütülen mücadele onu Gazze'den çekilmeye zorladı. Bu zafer, işgale karşı direniş seçeneğini seçenlerin sayılarının artmasına vesile oldu ve Şeyh Ahmed Yasin'in attığı tohumların büyüüp ağaç olmasıyla teşekkür eden Filistin İslâmî Direniş Hareketi (HAMAS)⁹ büyük bir başarı gerçekleştirdi.

9 Yazı boyunca HAMAS'ın olumlu özelliklerinden bahsettik. Dipnotta da olsa HAMAS'ın İran Devleti ile ilişkisi hakkındaki tenkidimizi dile getirelim: HAMAS yıllardır uluslararası ve bölgesel güçler tarafından yalnızlaştırılma politikalarına karşı destek alma meyânında İran ile sıcak ilişkiler içerisinde olmuştur. Ortadoğu'da yaşanan en son gelişmeler ve İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırıları, bölgedeki dengelerin hızla değiştiğini göstermekte. HAMAS, daha önce Katar, Türkiye ve Mısır'dan temin ettiği desteği şimdi Tahran'dan sağlayarak İsrail'e karşı direnişini sürdürmek isterken İran ise, Filistin meselesi aracılığıyla Suriye, Irak üzerindeki etkinliğini dinç tutmayı hedeflemektedir. "Denize düşen yılana sarılır" misali bölgedeki İslâm(!) devletlerinden destek alamayan HAMAS'ın İran ile diyalogta bulunmasını bir nebze anlayabiliriz fakat bu durumun İslâm ümmeti için zarara sebep olduğu ortadadır. Özellikle Suriye'de cihadın başlamasıyla tabir caizse 'ne mal oldukları' iyice tebellür eden İran ve Hizbullah

Şeyh Ahmed Yasin, sağlığında düşünceleriyle, örnek tavrıyla ve kararlı mücadelesiyle, ölümünde de şehadetiyle cihad yolunu aydınlatanlardan oldu. Yüce Allah'tan kendisine rahmet ve mağfiret diliyoruz. Allah şehadetini kabul etsin. Bizleri de iman ve hak yolunda mücadelede kararlı olanlardan eyesin.

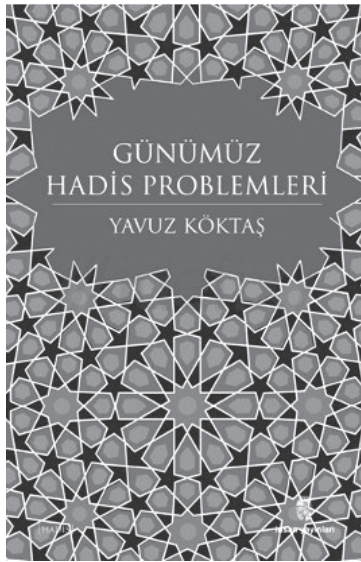
örgütünün hainliklerine karşı HAMAS'tan daha yüksek sesle itiraz bekliyoruz.

Hadisler Hadiselerimizi Çözer Hep

Fatih PALA
fatihpalafatih@gmail.com

Öyle zamanlarda yaşıyoruz ki, pek çok şeyi sorun haline getirebiliyoruz. Pek çok şey sorun olarak karşımıza çıkabiliyor. Sanırım insan olmaklığımızdan kaynaklı gerek bu hal. İnsan elinin değdiği ve insanın başrolde olduğu her yerde 'sorun' meselesiyle karşılaşmamız artık normal bir şey. Bazen sorunun asıl sebebinin kendisi olduğunu fark edemez insan. Hani şair diyor ya: "Ben Leylam'a gidiyorum, çekil önümden Leyla!" Leyla'ya kavuşmanın birinci şartı Leylamsılardan kurtulmak olduğu gibi, gerçek insan olabilmek ve kalabilmek de bütün bu insansızlıkları bertaraf etmeyi gerektirir.

Niye bunları söyledik şimdi? Bunda tek suçlu(!) ben değilim elbette. Yazar Yavuz Köktaş, İnsan Yayınları arasından bu yılın başlarında yayınlattığı Günümüz Hadis Problemleri kitabında o kadar çok soru ve sorundan bahis açmış ki, okuyanın aklına ister istemez yukarıdaki düşünceler hücum ediyor. Okkalı bir eserle baş başa olduğumu söylemeliyim her şeyden önce. Hadis ve Sünnet gibi çok fazla karara bağlanılmayan, hatta abartmak gibi olmasın ama, kanayan yara haline gelen

bir hususta düşünce geliştirmek ve kalem oynatmak, hayli cesaret gerektiren bir davranış. Tebriğimizi sözlerimizin başında etmemiz acelecilik olarak görülmesin lütfen. Yazarın bu eserle birlikte, yine hadis içerikli, hadislere adanmış Güncel Hadis Yorum ve Tartışmaları/ Rağbet Yay, Hadis ve Sünnette Oryantalist Yaklaşımlar & İddialar ve Gerçekler/ İz Yay, Hadislerin Anlaşılmasında Yöntem Tartışmaları/ Rağbet Yay, Hayata Dair 40 Hadis 40 Yorum/ Rağbet Yay. gibi kitap çalışmaları da vardır.

Sahte değil tam da asıl ilaç yanibaşımızda duruyor

Hadis ve sünnet konuları tarih boyunca hep tartışıla gelmiştir. Genel anlamda bir mutabakat sağlandığı söylenemese de, Allahu Teâlâ'nın Rasulü biricik örneğimiz ve öğretmenimiz Muhammed aleyhisselatu vesselam'ın söz, fiil, takrir ve tasdiklerinden müteşekkil olan hadis ya da sünnet; yaralarımıza merhem, karanlıklarımıza ışık, soğuklarımıza sıcaklık, darlıklarımıza genişlik, engemeliklerimize düzlük, sorunlarımıza çare, sorularımıza cevap ve ölümlerimize dipdiri hayat olmuştur, olmaya da devam etmektedir. İyi niyetler eşliğinde yapılmış olsa da, kimi

batı ve bataklık fikir ve düşüncelerin oluşturduğu kişisel gelişimcilikler, maalesef Rasul sözlerini, sadra şifa olan hadisleri es geçerek.

Vahyin gören gözü, işiten kulağı, yürüyen ayağı, tutan eli ve haykıran sesi olan Rasulullah'ın hayatlara hayat veren düsturlarından habersizce ve kanaatsizce Müslüman mahallesinde salyangoz satma girişiminde bulunmak ne büyük talihsizlik! İnsanların yaşamlarını direkt etkileyen hadisler ve onun vücuda gelmiş hali olan sünnet, başka arayışlara girmeye ihtiyaç bırakmaz. Çocuk eğitimi, psikoloji, yalnızlık, bireycilik, stres, bunalım, üretim, tüketim, aile gibi olgular çağımızda çözüm bulmakta zorlanılan konulardır malum. Bu sorunların çözüm sürecinde insanlar ve özelde Müslümanlar, kişisel gelişim kitaplarına ve uygulamalarına gitmeden evvel, kendi inançlarını resmeden, barış ve selamet yolundan doğan hadislerle başvurmayı başarabilseler; Allahu Teâlâ'nın izniyle ortada sorun namına bir şey kalmayacağı görülecektir.

İşte bütün bu hayatîliklerin bamteline basan hadislerin, günümüzde problemleşmiş hallerini masaya yatıran, sorulara cevaplar bulmaya/vermeye çalışan kıymetli bir eser var kalp atışlarımızı hızlandıran. Tamamen usûl, tarih, anlama ve literatür çerçevesinde gelişen toplam seksen yedi soruya cevaplar aranmış bu kitapta. Hepsisi de, günümüzdeki hadis problemlerini kapsayıcı nitelikte. Yani bugün ve bizi ilgilendirmelik yok bu çalışmada. Samimice kucak-

lanmayı hak ediyor yani kısaca. Ve genelde de, günümüzde sıkça sorulan ve hadislerden şüphelenmenin getirdiği nedenlerden ötürü oluşan iddiaları kapsıyor diyebiliriz kitap için.

Hadis ve sünnetin güncelleşmesi en önemli sorundur

İçinde neler mi var? Öncelik, haklı olarak, sünnet ve hadis hakkında genel bilgi sahibi olunmaya, sahabeyi ve sünneti tanıtmaya verilmiş. Sonrasında ise, sahih hadisten Kur'an ve hadisin anlaşılmasına, kutsî hadisler meselesinden hadis kitaplarının değerine, metin tenkidi meselesinden zayıf hadislerin desteklenmesine, hadisleri anlamadaki yöntemlerden sünnetin bağlayıcılığına, hadislerin sıhhatini belirlemeden hadislerle hüküm verme ve içtihad meselesine, Buharî'den Ebu Hanîfe'nin hadis bilgisine, sünneti inkâr edenlerin iddialarından hadislerin sıhhatine ve sayısına, sayım metotlarına kadar aklımıza gelen ve gelmeyen daha nice hususlar irdelenmiş, çözüme ulaştırılmaya çalışılmış.

Sorular çerçevesinde ele alınan konuların her birinin kendi içinde büyük önem arz etmesinin yanında, bizim öne çıkarmak ve dikkat çekmek istediğimiz nokta, geçmişin hadis yorumlarını yenileme ve hadisleri zamana uyarlama mevzusudur. Yazarımız Köktaş, bu bölümlerin üzerinde uzunca durmuş ve iyi de etmiş tabi, böylece bizim de dikkatlere sunmamıza vesile olmuştur. Günümüzde hadisleri yorumlamada sosyolojik açıklamalardan yararlanılması gere-

kir. Bu durum, hadislerin hayatiyet kazanması açısından vazgeçilmezdir. Hadislerin, insan ve toplumla ilişkisini kurmak için sosyal izahlar, yorumlar çok ama çok önem arz eder. Başka bir deyişle, hadisin güncelleştirilmesi olan bu hadis-sosyoloji ilişkisi, iki noktayı gün yüzüne çıkarıyor: biri, geçmişte yapılan yorumların o günlerin tarihsel ve kültürel şartlarından izler taşıması; bir diğeri de hadislerin mevcut yeni durumlar için yeniden değerlendirilmesi, yorumlanmasıdır.

Hadislerin güncelleştirilmesi demek, hadislerin çağdaş ve de çarpık olan değerlere uydu-rulması, çağdaş birtakım uygulamaların meşru hale getirilmesi demek değildir. Bu söz şunu muhteva eder ki; hadislerin güncel ve kültürel sorunlara nasıl işaret ettiği ortaya konulmalıdır. Tabi buradaki sorumlulukta en büyük pay, hadis yorumcularınınındır. Çünkü kültürel, tarihsel şartlarda yaşayan ve sorunların içinde olan odur. Bu sorunlara çözüm bulmak da onun görevidir. İşte tarih boyunca hadis yorumcu-larının Rasulullah'ın muradını tespit ettikten sonra, ayrıca "hadiste şu vardır, hadisten bunu çıkarmak mümkündür, hadis şuna işaret et-mektedir..." şeklinde dikkat çektikleri anlamlar, hâlihazırdaki sorunlara bir cevap teşkil edecek niteliktedir.

Peygamberin örnekliğini hayatımıza uygulamak gerekiyor

Yazarımıza göre, hadislerin bilgi, kültür ve tarih açısından değerlendirilmesi onları sadece fıkıhın, ahkâmın değil; her türlü bilginin, diğer bir ifadeyle kültür ve medeniyetin kaynağı ola-rak görmek bakımından dikkate değerdir. Ve aynı zamanda, hadislerin bilgi, kültür ve ta-rih açısından değerlendirilmesi her zaman ve mekân için, onları aktüelleştirmek ve güncel-leştirmek açısından da önemlidir. Bunları göz önünde tutarak hadisleri günümüze taşıyan, günümüz için yorumlayan hadis yorumcusu; böyle yapmakla aslında onlara yaşanılabilirlik kazandırdığının da farkında olsa gerek. Bu far-kındalığı yalnızca yorumcu yaşamıyor, haliyle hadislerden faydalanan tüm Müslümanlar da bundan nasiplenmiş oluyor. Hadisleri tarihe, söylendikleri güne, zamana ve şartlara hapset-memek bu oluyor galiba.

Değerli yazarımız, bu konuyla ilgili kitabında birçok örneğe yer vermiş. Özellikle de Erkam Yayınları'nın kanatlarını gererek yayınlamaya devam ettiği, M. Yaşar Kandemir, Raşit Küçük

ve İsmail Lütfi Çakan tarafından hazırlanan sekiz ciltlik Riyazu's-Salihin şerhi'nden oldukça fazla yararlanmış. Yazarın verdiği örnekler, hadislerin zamanımızda yer bulması, bugüne uyarlanması meselesini açıklığa kavuşturuyor. Biz sadece birini kısa olarak verirsek maksat hâsıl olacaktır: Sabit el-Bünani'nin rivayet ettiğine göre Enes b. Malik ona şunları söyler: Ben çocuklarla oynarken Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) yanıma geldi, bize selam ver-di ve beni bir işe gönderdi. Bu sebeple annemin yanına geç döndüm. Eve varınca annem, "Niye geç kaldın?" diye sordu. "Rasulullah bir işe gön-dermişti, onun için geciktim." dedim. Annem, "Neymiş o iş?" diye sorunca: "Bu bir sırdır." de-dim. Bunun üzerine annem, "Rasulullah'ın sır-rını kimseye söyleme o zaman." dedi. (Müslim, Fezailü's-Sahabe)

Örnek hadisimiz bu. Şimdi bu hadisten gü-nümüz açısından son derece önemli olan şu sonucu çıkarabiliyoruz: Anneler, yavrularını eğitirken, Ümmü Süleym'in yaptığı gibi, onla-rın şahsiyetine değer vermeli, sırlarına saygı duymalı ve onlarda gördükleri güzel davranış-ları takdir etmelidirler. Ne kadar öğüt verici bir numunelik değil mi?

Böylesi örnekler kitapta o kadar çok verilmiş ve yerli yerinde kullanılmış ki, inanın sizler de benim gibi hayran kalacaksınız. Başından so-nuna değin, ilmî bir çalışmayla hemhal olmak, okuyucu için onur verici bir güzellik gerçekten. Günümüzün nabzını iyi tutan, meselelerimize yapıcı yönden yaklaşan, toplumu alakadar eden hususları bir terzi misali gergef gibi işleyen ilim adamlarımızın varlığı; geleceğe umutlu ve ha-yırlı bir pencereden bakmamıza vesile oluyor. Hele de, hadis gibi tartışmaya açık ve hatta inkâr derecesine kadar götürülen bir konuya ışık tutmayı gündemine almak bir kez daha takdir edilesi davranıştır.

Yazarın da ifade ettiği üzere, bu çalışmayla hadis ve sünnetle ilgili gündemde olan, merak edilen sorulara kısa ama doyurucu cevaplar vermenin gayesi güdülmüş. Okuyunca, yaza-rın bu güttüğü gayesini yerine getirmede bü-yük oranda başarılı olduğu hissedilecektir. Çok zamandır, böylesi bir donanımda hadisleri ko-nuşan ve konuşturan bir eserle karşılaşmamış-tım. Sizlerin de büyük ihtimalle, cevaplanması-nı arzuladığınız sorularınızın çakıştığı bölümler olacaktır bu eserde. Tavsiyesi bizden, gereğini yapması ise sizdendir.

Evlilik ve Evliliğin Endişesi Üzerine

Mehmet ADIGÜZEL
mehmetadiguzel@hotmail.com

Hamd, şükredenlere nimetiyle karşılık veren, her şeyi hakkıyla işiten, her şeyi kemaliyle gören, her şeyi bilen ve kudreti sonsuz olan Allah (cc)'ye mahsustur.

İnsanoğlunun fitratında, 'çoğalıp neslini devam ettirme' özelliği vardır. Bu özelliğin biz insanoğlunda olması gayet tabii bir durumdur. Gayri tabii olanı, evliliğin önüne setler koyan gereksiz istek ve masraflardır. Çünkü evlilik, bazı ihtiyaçların meşru yolla giderilmesidir. Evlilik dinin yarısını tamamlayan kutsal bir kurumdur. Nitekim bu konuda Allah (cc) şöyle buyurmaktadır: **"Kaynaşmanız için size kendi (cinsi)izden eşler yaratıp aranızda sevgi ve merhamet oluşturması da O'nun (varlığının) delillerindendir."** (Rum Suresi/21)

'Aile' Allah (cc) tarafından yaratılan iki cinsin bir araya gelmesiyle oluşan kutsal bir kurumdur. İslam akidesinin temel taşı olan aile, 'ortak bir yaşam müessesesi' demektir. Nitekim bu kutsal müessese hakkında Allah Resulü (sav) **"Nikâh sünnetimdir, kim sünnetimden yüz çevirirse o benden değildir."** buyurmuşlardır.

Kelime olarak ise aile; destek ve dayanak, birbirini tamamlayan, bütünleşen, bir olan anlamına gelmektedir. Yine bu konuda Allah Resulü (sav) şöyle buyuruyor: **"Ey gençler topluluğu! Sizden evlenmeye gücü yeten evlensin. Çünkü evlenmek gözü haramdan en çok çevirici ve ırzı en ziyade koruyucudur. Evlenmeye gücü yetmeyen oruç tutsun. Çünkü oruç onun için şehvet kırıcıdır."**

Fakat rızık endişesi ve gelecek kaygısı gibi konular yüzünden evlenme konusunu gündeme getirmek bile başlı başına bir sorun haline gelmiştir. Öte yandan kariyer yapma ve toplumun statüye göre muamele yapması da, evliliği erteleyen diğer engelleyici/erteleyici faktörlerdir. Oysa Allah (cc) şöyle buyurmaktadır: **"Aranızdaki bekârlar ile iyi davranışlı köle ve cariyelerinizi evlendiriniz. Eğer bunlar fakir iseler, Allah'ın lütfu ile zenginleşirler. Allah'ın nimeti boldur ve O her şeyi bilendir."**(Nur Suresi/32)

Ama ne yazık ki(!) hiç kimse evlenirken 'ne kadar Müslümansın' sorusunu sormuyor! Aksine ne kadar maaş alıyorsun? Evin, araban var mı? soruları soruluyor. Türkiye İstatistik Kurumu'nun son verilerine göre Türkiye'de 125.305 evlilik boşanmayla son bulmuştur. Ne yazık ki tensel bir temel üzerine evliliklerini inşa edenler, sağlam bir gelecek ve sağlıklı bir nesil yetiştiremeyecekler. Çünkü temeli dünyalık sebepler üzerine olan evlilikleri, yine sebebi dünyalık olan nedenler yok edecektir! Yine Allah Resulü (sav) **"Evlenmenin hayırlısı, en kolay ve külfetsiz olanıdır."** buyuruyor. (Ebu Davut, Nikâh:32)

Ama bizler aksine zorlaştırıyor/çıkmaza sokuyoruz evliliği!

Oysa İslam dini, evliliği tavsiye ettiği gibi, evlilik çağında olanların evlenmesine yardımcı olunmasını da öğütlemiştir. Bu tür yardımı, anne ve babaların görevleri arasında saymıştır. Dinimiz, buluş yaşını aşmış ve yeterli olgunluğa

erişmiş, evlenme konusunda dinin hükümlerini öğrenmiş olan kız ve erkeklerin genç yaşta evlenip yuva kurmalarını ister. Böylece gençliğin, kontrolü zor istek ve arzuları, helal yoldan tatmin olacaktır. Bugün Batıda, tarihe karışmak üzere olan evlilik kurumunun, çoğunlukla otuz yaşın üzerinde oluştuğunu görüyoruz. Batıyı tüm olumsuz konularda örnek almaya çalışan ülkemizde de, artık gençler 20 yaş civarını bile evlenme yaşı olarak görmüyorlar. Genç yaşta evlenmek isteyen bazı Müslüman gençler de her türlü israf ve zorluklarla kapalı engelleri aşip kolay yolla yuva kuramıyorlar. Böylece ahlaksızlığın önü açılmış oluyor.

Genç yaşta bekâr insanların çokluğu, düzen ve çevrenin haramları süsleyip kolaylaştırması ile birleşince, çeşitli ahlaksızlıkların yayılmasına, maddi ve manevi nice hastalıkların artmasına sebep teşkil ediyor. Bu konuda dinin reddettiği başlık parası, bir ev dolusu gerekli gereksiz eşya veya çeyiz isteme, milyarlarla ifade edilen düğün ve eğlence masrafları gibi İslam'ın reddettiği israf ve lüzumsuz harcamalar da evliliğe ve gençlerin yuva kurmasına engel oluyor. Dinimiz, bu tür davranışları büyük vebal sayarak kınamaktadır. İslam, şer'i bir mazeret olmaksızın evlenmekten kaçınmayı ve yuva kurma işini zorlaştırmayı bir günah saymıştır. İslam, evliliği övmekte, bekârlıkta ısrarı yermektedir. Çünkü dinimiz, kadın-erkek ilişkilerinin meşru olmayan ortamlarda ve ahlaki olmayan bir şekilde

gerçekleştirilmesini büyük bir fitne/şer olarak görür. Aile hayatı, korunmak isteyen müminler için kötü yollara en büyük frendir. İslam'ın bir yandan zinayı kesin tavırla yasaklarken; diğer yandan evlenmeyi teşvik etmesinin sebebi budur. **(Ahmed Kalkan, Müslümanın Evliliği Ve Aile Hayatı)**

Bu yüzden batılı hayat tarzını benimsemiş gençlere bakın! Evlilik onlara işkencedir, hayatlarını kâbusa çevirmektir. Evlilik, onların düşüncesinde bir kafese hapsolmaktır. Hiç biri evlenip başını belaya sokmak istemez! Neden evlensinler ki? Bu kadar zorlaştırılmış ve şartları katılaştırılmış bir evliliği hangi genç istesin ki? Her anne ve babanın evliliği zorlaştırmasındaki en temel nedeni; çocuklarının iyi bir geleceğinin olmasını istemesidir. Çünkü hiçbir anne- baba çocuklarının mutsuz bir aile hayatı olsun istemez. Ama ufak ve önemli bir ayrıntıyı gözden de kaçırmamak gerekiyor. Anne ve babalar çocukları için iyi bir gelecekten önce imanlı bir geleceği istemeli. Çocuklarının evliliği, tensel değil, dinsel bir temel üzerine inşa edilmelidir. Bu her anne ve babanın görevidir.

Evlilik konusu yabana atılmamalı...

Ama ne yazık ki, evlenme yaşına baktığımızda, evlilik konusunun yabana atılmadığını, aksine kurda kuşa atıldığını(!) çok rahat görebiliyoruz.

Selam ve dua ile...

Dua'nın Fazileti

Muhammed Yusuf AKÇAY

Hamd Allah'adır. Salat ve selam ise O'nun Rasulü'ne, Ehli Beytine ve As-habına olsun. Bundan sonra:

"Dua", kişinin Rabbine, "Ya Rabbi!" vb. ifadeler kullanarak yalvarması, O'ndan istekte bulunması demektir. Bu suretle kişi, arzuladığı bir şeyin kendisine verilmesini, hoşlanmadığı şeylerin de kendisinden giderilmesini Allah'tan ister..."(1)

1. İbadet Anlamındaki Dua: Bu, kişinin yükümlü olduğu ibadetleri yerine getirmesidir. Diğer bir deyişle filî duadır. Çünkü ibadetlerini yapan kişiye, "Namazı niçin kıydın? Zekâtı neden verdin? Niçin oruç tuttun? Neden hacca gittin? Niçin cihad yaptın? Anne-babaya karşı neden iyi davrandın? Niçin sıla-i rahim yaptın? vb. şekilde sorulduğunda, kişi, "Bunlarla Allah'ın rızasını kazanmayı istiyorum." diye cevap verir. Dolayısıyla bunlar, dua içeren birer ibadettir.

2. Taleb Etme Şeklindeki Dua: Bu da "Ya Rabbi! Beni affet. Ya Rabbi! Bana merhamet et; Ya Rabbi! Bana rızık ver!" vb. şekillerle doğrudan Allah'tan bir şeyi isteme tarzında olur. Talep şeklindeki dua da ibadettir; zira bir hadiste, "Dua, ibadettir." buyrulmuştur. Çünkü dua ederken Allah'a yöneliyorsun ve O'nun fazl-ı keremini, yüceliğini itiraf ediyorsun.(2)

"Kullarım sana Beni sorarlarsa işte muhakak Ben pek yakıным. Bana dua ettiğinde dua edenlerin duasına karşılık verir, kabul ederim. O halde onlar da çağırımı kabul etsinler. Bana iman etsinler. Olur ki doğru yola ulaşırlar." (Bakara, 186)

"Rabbimiz buyurdu ki *"Bana dua edin, Ben de duanızı kabul edeyim. Şüphesiz Bana ibadeti büyüklüklerine yedirmeyenler yakında hor ve hakir olarak cehenneme gireceklerdir."* (Mü'min, 60)

Allah sana rahmet etsin! Dua senin şeytana karşı en büyük silahlarından biridir. O halde seni şeytana karşı mücadele etmekten alıkoyan nedir? Şüphesiz dua ettiğin zaman için rahatlar, sevinçli ve huzurlu olursun. Çünkü sen durumunu Allah'a bildiriyorsun ve O'ndan bir şeyler talep ediyorsun. Biliyorsun ki Allah Subhanehu ve Tealanın her şeye gücü yeter. O'nu aciz bırakacak hiçbir varlık yoktur.

"Nu'man bin Beşir (r.a.)'den naklen Hz. Peygamber(s.a.v.)'in şöyle buyurduğu bildirilmiştir: "Şüphesiz ki dua ibadettir." Hadisi dört imam rivayet etmiştir. Tirmizi, hadisin sahih olduğunu söylemiştir.

Tirmizi'de Enes (r.a.)'ten merfu olarak nakledilen hadisin metni şöyledir: "Dua ibadetin ilîğidir."

Yine Tirmizi Ebu Hureyre(r.a.)'den merfu olarak nakletmiştir:

"Allah katında duadan daha kıymetli bir şey yoktur." İbn Hıbban ve Hâkim sahih olduğunu söylemişlerdir. (Buluğu'l Meram, no:1549-1551)

Abdullah b.Ömer bildiriyor: "Bir gün Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) ile beraberdik. Şöyle buyurdu: "Mü'min parmak ucu kadar bile yaprak dökmeyen ağaca benzer.

Neden söz ettiğimi biliyor musunuz?" "Hayır" dediler. "Bu, hurma ağacıdır. Hurma ağacının parmak ucu kadar bile yaprağı dökülmez. Bunun gibi mü'minin de hiçbir duası reddedilmez" buyurdu. (el-metalibul aliye,no:3332)

Ebu Hureyre demiştir ki: "Muhakkak ki insanların en cimrisi, selam vermeyendir. İnsanların en acizi de dua etmekten aciz kalandır." (el metalibul aliye, no:3333)

Duanın bazı adabları vardır. Bu adablara riayet edilmesi gerekir. Bunlardan bazıları duayı yalvara yakara yapmak, gizli yerlerde yapmak, dua ederken kararlı ve samimi bir şekilde Allah'tan istemek vb.

"Rabbimize yalvara yakara ve gizlice dua edin. Gerçek şu ki O, haddi aşanları sevmez" (A'raf, 55)

"Rabbini içinden yalvararak ve korkarak yüksek olmayan bir sesle sabah akşam an ve gafillerden olma." (A'raf, 205)

Yanları yataklardan uzak kalır. Rabblerine korkarak ve ümit ederek dua ederler. Onlara verdiğimiz rızıktan infak da ederler. (Secde,16)

Dua ederken eller havaya kaldırılır.

Ebu Berze el-Eslemi'nin bildirdiğine göre Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) duada koltuk altlarının beyazı görünecek şekilde ellerini havaya kaldırmıştır. (el metalibul aliye, no:3345)

Abdurrahman b.Muhayriz'in bildirdiğine göre Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem): "Aziz ve celil olan Allah'tan bir şey dilediğiniz zaman, ellerinizin ayasıyla (avuç içleriyle) dileyiniz, sırtıyla dilemeyiniz" buyurmuştur.

Halid demiştir ki Ebu Kılabe'ye "Bu nasıl olur?" diye sordum. Ravi Bişr ellerini havaya kaldırarak "Tekbir ve tehlil bu şekilde getirilir." dedi. (el metalibul aliye, no:3346)

Dua ederken iki avuç birleştirilirse bu güzel olur. Bunun delili ise şudur:

Eş'as b. Süleym'in, Ensar'lı bir zattan naklettiğine göre Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem), iki avucunu yayarak dua ederken bu zattın yanına uğramış ve "(İki avucunu) Birleştirdi. Zira O (Allah) birdir" buyurmuş. (el metalibul aliye, no:3349)

Şerh-i Riyazu's-Salihin'de şunlar geçer: "... Fakat duanın kabul edilmesi için bazı şartlar vardır. Bunları şu dört maddede özetleyebiliriz:

1. Şart İhlas: Kişi, duasını sadece Allah'a yapacak. Şayet bu, ibadet etme şeklindeki bir dua ise ibadetinde Allah'a ortak koşmayacak, gösteriş amaçlı ibadet etmeyecek ve "Falan kişi hacıdır, cömerttir, çok oruç tutar..." denilmesi için yapılmış olmayacak. Bu amaçla yaparsa bütün ibadetleri boşa gider. Yaptığı ibadeti sadece Allah için yapmalıdır.

Bir şeyi Allah'tan talep etme şeklindeki duada da Allah'a muhtaç olduğuna, O'nun sana hiçbir ihtiyacı olmadığına ve senin O'ndan istediklerini vermeye kadir olduğuna inanacak ve bu bilinçle isteyeceksin.

2. Şart: Duada aşırılık, haddi aşma ve zulüm olmaması: Duada aşırılık varsa bunu, -ister baba oğluna; isterse anne oğluna yapsın- Allah kesinlikle kabul etmez. Zira O:

"Rabbimize, yalvararak ve sessizce dua edin, Çünkü O, haddi aşanları sevmez." (A'raf, 55)

buyuruyor. Bir kimse günah olan bir şeyi, yani haram olan bir şeyi Rabbinden isterse, Allah tarafından kabul edilmez. Çünkü böyle bir şeyi istemekle haddi aşmıştır. "Ya Rabbi, beni peygamber yap." örneğinde olduğu gibi mümkün olmayan bir şeyi isterse yine duası kabul edilmez. Çünkü bu da haddi aşmadır. Mazluma bedduada bulunmak da kabul olunmaz. Babasını seviyor diye oğluna bedduada bulunan kadının, bedduası da kabul olunmaz. Aynı şekilde, iyi insanlarla arkadaş olmuş diye oğluna bedduada bulunan babanın da bedduası kabul olunmaz. Dolayısıyla duada haddi aşma ve haksızlığın bulunmaması gerekir.

3. Şart: Tecrübe niyetiyle olmaması: Allah'a yapılan duanın kabul olunacağına kesin bir şekilde inanmalı ve deneme amaçlı olmamalıdır. Çünkü bazı insanlar, duanın kabul edilip edilmeyeceğini görmek için bazen deneme amaçlı dua ederler. Bu tür dualar Allah tarafından kabul edilmez. Allah'ın senin duana icabet edeceğine yakinen inanarak dua et. Kabul edip etmeyeceği konusunda şüpheden varken dua edersen, Allah senin bu duanı kabul etmez.

4. Şart: Haram yemekten kaçınılması: Dua eden kişi, haram yiyen bir kişi olmayacak. Faiz, aldatma, yalan vb. haram yollarla elde ettiğini yiyen kişinin duası kabul olunmaz. Bunun delili, Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şu sözüdür: "Allah temizdir ve temiz olandan başkasını kabul etmez." Allah, peygamberlere emrettiğini mü'minlere de emretmiştir. Allah

Teâla şöyle buyuruyor:

"Ey Peygamberler! Temiz ve helal olan şeylerden yiyin, güzel amellerde bulunun. Çünkü ben sizin yaptıklarınızı bilirim."(Mü'minun, 51)

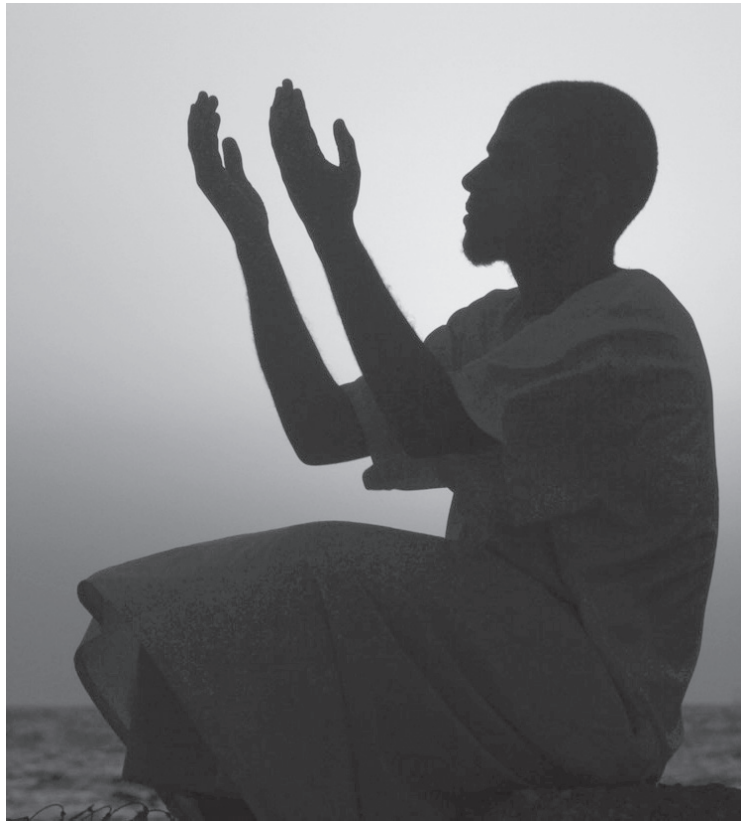
"Ey iman edenler! Size kismet ettiğimiz rızıkların hoş ve temiz olanlarından yiyin." (Bakara, 172) Sonra Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle devam etti: "Yolculuğu uzamış, saç sakalı karışmış ve saç başı toz içinde kalmış bir kişi, ellerini göğze kaldırır ve "Ya Rabbi! Ya Rabbi!" de(yip dua eder), hâlbuki yediği haram, içtiği haram, giydiği haram. Haram ile beslenmiş böyle bir kişinin duası nasıl kabul olunur ki?"

Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem, bu kişinin duasının Allah tarafından kabul edilmekten uzak olduğunu bildiriyor. Halbuki bu kişi, duasının kabul edilmesi için gerekli sebepleri yerine getirmiştir. Fakat haram yediği için duası Allah tarafından kabul edilmemiştir. O halde duada bu dört şartın bulunması zorunludur."(3)

Dua ederken Allah'tan kendin için ve Müslüman kardeşlerin için hayır iste. Allah'tan bağışlanma ve merhamet dile. Dua ederken duanda kararlı ol. İstediyini kesin bir dille iste. Özellikle secde anlarında dua et. Çünkü o an senin Rabbine en yakın olduğun andır. Bunun delili şu hadistir: Ebu Hureyre radiyallahu anh'tan rivayet edildiğine göre Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Kulun, Rabbine en yakın olduğu hal, secde halidir. O halde (secde) çok dua edin."(4)

Dua ederken aceleci davranmamalıdır. Senin yapman gereken samimi bir şekilde şartlarına uygun olarak dua etmektir. Yine Ebu Hureyre radiyallahu anh'tan rivayet edildiğine göre Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Herhangi biriniz acele etmediği müddetçe duası kabul edilir. Acele eden kul: "Rabbime dua ettim de duam kabul edilmedi" der.(5)

Ey kardeşim! Gecenin sonlarında ve farz namazlardan sonra yapılan duanın önemli bir yeri vardır. "Ebu Uname radiyallahu anh'dan şöyle

rivayet edilmiştir: "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e, "Hangi dua kabul edilmeye daha yakındır?" diye soruldu. Şöyle buyurdu: "Gecenin son saatlerinde ve farz namazların sonunda yapılan dua"(6)

ALLAH'IM! SENİ HAMDİNLE TESBİH EDERİM. SENDEN BAŞKA İLAH OLMADIĞINA ANCAK SENİN GERÇEK İLAH OLDUĞUNA ŞAHİTLİK EDERİM. SENDEN BAĞIŞLANMAYI İSTER TEVBE EDER SANA YÖNELİRİM.

Kaynakça:

- 1) Şerhi Riyazus Salihin, Muhammed b. Salih el Useymin, Guraba yayınları, 5.cilt, sayfa:8
- 2) Şerhi Riyazus Salihin, Muhammed b. Salih el Useymin, Guraba yayınları, 5.cilt, sayfa:8
- 3) Şerhi Riyazus Salihin, Muhammed b. Salih el Useymin, Guraba yayınları, 5.cilt, sayfa: 8-9
- 4) Şerhi Riyazus Salihin, Muhammed b. Salih el Useymin, Guraba yayınları, 5.cilt, sayfa: 41
- 5) Şerhi Riyazus Salihin, Muhammed b. Salih el Useymin, Guraba yayınları, 5.cilt, sayfa: 43
- 6) Şerhi Riyazus Salihin, Muhammed b. Salih el Useymin, Guraba yayınları, 5.cilt, sayfa: 44

Müslüman Güvenilir İnsandır

Abdullatif ACAR

İnsanların bir arada huzur ve sükûnet içerisinde yaşamaları, birbirlerine verebilecekleri güvenle alakalıdır. Güven duygularının yoğun bir şekilde yaşandığı toplumlarda ilişkilerde sağlam ve sarsılmaz bir temel üzerine bina edilmiş olur; kimse kimsenin aleyhine olmadığından insanlar birbirlerine kuşkuyla bakmaz, arkalarını dönmekten çekinmezler, acaba zarar görürmüyüm düşüncesiyle kendilerini koruma refleksleriyle başka yanlışlara düşme gibi bir tehlike de yaşamazlar. Güven, ayrıca görev ve sorumlulukların arızasız bir şekilde yerine getirilmesinde de belirleyici rol oynar.

Müslüman, hakka, hakikata teslim olan, selamete erdiren, esenliğe çıkaran, barış ve güven tesis eden anlamlarına gelir. Allah'ın emir ve yasaklarını -ön şart ileri sürmeden- yerine getiren insandır Müslüman. Bu, Allah'a karşı sonsuz bir güven anlamı taşır. Böyle bir güvenin karşılığı ise Allah'ın o insana güvenmesi ve rızasına kavuşturacak şeylerle onu istihdam etmesidir.

Peygamber Efendimiz bir Hadis-i Şeriflerinde buyuruyorlar ki:

"Müslüman, dilinden ve elinden güvende olduğu, mü'min de insanların malları canları hu-

susunda, kendisine güvendiği kişidir." (Tirmizi, İman bab, 12)

Ellerimiz insanlara zarar vermek için asla kalkmamalı, ille de bir el uzanacaksa, düşen birisini kaldırmak için uzanmalı, merhametle insanları kucaklamalı, veren el, koruyup kollayan el olmalı, dillerimiz bir ok misali kalplerin tahribatına sebebiyet vermemeli, kırmak dökmek niyetiyle açılmamalı, yalana dedikoduya, su-i

zana, iftira ve gıybet kapı olmamalı, bir yılanın zehrinden daha şiddetli olan zehrini akıtmamalı, gönül kırmak için değil yapmak için açılmalı, söylenecek bir söz varsa o da Peygamberimiz'in ifadesiyle ya hayır söylemeli ya da susmayı tercih etmeli.

Peygamberimizin burada özellikle dil ile eli ifade etmelerinde çok önemli mesajlar saklıdır,

zira insanın en fazla aldandığı ve başkasını aldatmada kullandığı bu iki uzvumuz çok önemli bir unsurdur.

Mü'min, barış ve güven içerisinde yaşamının teminatıdır, her şeyden önce sevgi insanıdır. Ancak bu sevgi her şeye rağmen, herkese olan sevgidir; bu sevgi dünyevi bir menfaat neticesinde tesis edilmiş, iğreti, pamuk ipliğiyle bağlı bir sevgi değildir, kökü hakka bağlı, Kur'an'dan

Peygamber Efendimiz bir Hadis-i Şeriflerinde buyuruyorlar ki: "Müslüman, dilinden ve elinden güvende olduğu, mü'min de insanların malları canları hususunda, kendisine güvendiği kişidir." (Tirmizi, İman bab, 12)

beslenen, sağlam ve sarsılmaz, kopmaz ve sapmaz bir sevgidir.

Yaratandan ötürü olunca bakışlar, her çirkinliğin üzerinde bir güzellik mutlaka görür. Güzelliğe değil Mü'minin asıl tutkusu, güzeller güzeli Allah'a olan sevgisidir. O sevgi, her şeyi sevmeye sebep, "Yaratılanın Yaratandan ötürü sevilmesidir."

Peygamberimiz buyuruyor ki:

"Canım kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki iman etmedikçe cennete giremezsiniz birbirinizi sevmeyince de iman etmiş olmazsınız. Birbirinizi sevmenize vesile olacak şeyi söyleyeyim mi? Aranızda selamı yayınız." (Müslim, İman, 93-94)

Sevgi insanı olmayı ne zaman ki başarısızlık güven hususunda da bütün problemleri aşmış demektir. Çünkü insan sevdiği kişiye asla yanlışlık yapmaz, sevdiğine şefkatle merhametle muamele eder. Onu asla aldatmayı düşünmez.

Güven sıfatı, insanlara sadece zarar vermemek hususunda kazanılmış, daha ilerisine gidilememiş, asıl görev ve sorumlulukların düşünülmeyen bir erdemlilik midir? Elbette ki değil, zira böyle düşünüldüğünde onun anlamını daraltmış olur. Bir evlâdın hayırlı olması, başka bir ifadeyle anasının babasının ona güvenmesi, onlara karşı asi olmaması değildir sadece,

ayrıca onlara hizmette kusur etmemesi, bunları yaparken bile bıkkınlık belirtisi olarak "öf" bile dememesidir. Bir komşunun bize olan güveni her sıkıntısında yanında olmaktır, derdiyle dertlenmek, sevincine ortak olmaktır, açlığını susuzluğunu bilmektir, yeri geldiğinde o, olmadığında onun bıraktığı her şeyi emanet olarak görmektir. Bir memurun amirine, bir patronunun işçisine, bir Müslümanın akrabalarına, diğer Müslüman kardeşlerine, hatta farklı inanç sahiplerine, kısaca herkesin, herkese karşı yerine getirmesi gereken görevlerinin bilincinde olmak ve onun gereklerini yapmaktır asıl güven. Bugün, maalesef insanların iyiliklerini ve kötülüklerini sadece zararının dokunmamasına bağlıyor, bunu yeterli bir kriter olarak görüyor. Güven duyguları aşına aşına bu şekli almış, Elbette ki zararımızın kimseye dokunmaması da bir erdemlilik ancak yeterli değildir.

Peygamberimiz bir Hadisi Şerifinde buyuruyor ki:

"Mü'min, geçimi güzel olan kişidir, geçimsiz kişilerde ise hayır yoktur" (Ahmet b. Hanbel, Müsnet, 2/400)

Başka bir Hadis-i Şeriflerinde de:

"Çevresindeki kişilerin emin olmadığı kişi cennete giremez" (Müslim İman, 18) buyurarak biz Müslümanları uyarıyor.

Müslümanın hayatına baktığımızda hep güven tesisinin parametrelerini görürsünüz: Örnek olarak, bir selam. Müslümanın Müslüman üzerindeki haklardan biri olan güven sözüdür, benden sana zarar gelmez teminatıdır, o selama memnuniyetin ifadesidir ziyadesiyle almak. Sadece bu mudur, elbetteki değil. Bir duadır, paroladır, bağlılıktır, yakınlıktır, yakınlaşmaktır.

Mü'min Mü'minin aynasıdır, Mü'min Mü'minin kardeşidir, Malını o yokken korur, kötülöklere karşı etrafını çevirir, onun üzerinde bir şey gördüğünde onu alır, atar, Mü'minin Mü'min kardeşiyle durumu, birbirini yıkayan, temizleyen iki el gibidir" (Tirmizi, bir, 18) buyuruyor Yüce Rasul.

Camiye gidiyor birbirimize, güvenle sırtlarımızı dönüyoruz. Okuduğumuz Fatiha'da "biz" diyerek kardeşlerimizi de duaya dâhil ediyoruz. Tahiyatta, selamımızı devam ettiriyor, yine selamla güven duygularını tazeleyerek namazdan çıkıyoruz. Musafahada elden tutarak güç verme vardır kardeşlerimize, bu şekilde o eller yine hayrın güvencesi olarak kalkıyor, hacca da aynı duygu vardır, "Lebbeyk Allah'ım", sen çağırdın bende geldim, verdiğim sözü yerine getirmek için geldim" diyerek güveni ispat vardır Allah'a. Bütün dünya Müslümanlarının güven tazeledikleri yerdir orası. Zekât bir güven değil midir? Fakirlerin yokluklarına yapılan bir takviyeyle. Kurban; bölüşmektir, İbrahîmî bir fedakârlık ve İsmailî bir teslimiyetle Allah'a bir güvendir. Oruç da farklı değildir, onda da, varlık arasında, yokluğu hissetmek vardır. Ta ki, fakirlerin bizlere olan güveni sarılsın. Nimetlerin üzerindeki, -oruçla daha bir aşına hale gelen- Allah'ın merhameti, sahip ediliğimiz zenginlik, o nimetlerin arkalarındaki el-emin, es-Selam olan Allaha güvenmenin şek ve şüphesiz gerekliliğini gösterir. Bütün ibadetler aslında -bir şekilde- güven etrafında böyle dönüp durmaktadır.

Mü'min Mü'minin aynasıdır, Mü'min Mü'minin kardeşidir, Malını o yokken korur, kötülöklere karşı etrafını çevirir, onun üzerinde bir şey gördüğünde onu alır, atar, Mü'minin Mü'min kardeşiyle durumu, birbirini yıkayan, temizleyen iki el gibidir" (Tirmizi, bir, 18) buyuruyor Yüce Rasul. Güven burada daha başka bir güzellikte zuhur ediyor. Kirlenmemek değildir tek derdimiz, kirlendiğinde de onu temizlemektir. Yakası katlı olan bir kardeşimizin yakasını dahi düzelttiğimizde olması gerekeni yapmış oluyoruz, düşeni kaldırdığımızda insancıl davranmış bul-

nuyoruz. Hele hele ağlayanla ağlanmak, gülenle gülmek, dertlinin ağdına belki ses katmaktır. Müslümandaki güven işte budur, yani aslında olması gerektir.

Güvenin başka bir görüntü şekline ya da birlik ve beraberlikteki önemi-ne şu hadisi şerifle bir kez daha şahit oluyoruz. Peygamberimiz buyuyorlar ki:

"Mü'minin Mü'mine karşı durumu, kısımları birbirlerini perçinleyen, bina gibidir. (Riyazüssalihin, terc. c. 1; s. 213)

Mü'min, kendini toplumdan tecrit edemez, toplum içerisinde olmak hayatın idamesi için, olmazsa olmaz şarttır. Ancak bir bütünün parçası olmak da sorumluluk gerektirir. İfade edilen şeyin anlamını bulması, o toplumda ahengin korunması, nizam ve düzenin sağlanması, güç birliğinin, tesis edilmesi, ancak fertlerin İslamî ve imanî bir bakışla, ihlas ve samimiyetle birbirlerine karşı olan görevlerini yerine getirmeleri ve doğal olarak insanlara güven tesis etmeleriyle mümkündür.

Çok yerinde, bir o kadar çarpıcı bir örnekle Peygamberimiz Mü'minlerin birlik ve beraberliklerini tesis etmelerinin önemini vurgulamak için onları bir vücudun uzuvlarına benzeterek buyuruyor ki:

"Mü'minler bir birlerini sevmede, bir birlerine şefkat ve marhamette, bir vücudun uzuvları gibidirler cesedin her hangi bir uzvu rahatsız olunca, diğer azalar da bu yüzden humma (şiddetli ateşe) uykusuzluğa tutulur. (Riyazüs-salihin, c.1, s.214,h.no.227)

Bir göze çöp kaçsa el şefkatle o gözün yarımına ulaşır, bir ayak sancıyan ağrının dinmesi için koşuşturur, bir el öteki elin yarasını sarma hususunda tereddüt etmez.

Bütün azaların birbirlerine olan şefkati merhameti sorgulanamaz bir bedende; güven vardır aralarında, biri ötekinin aleyhinde olmaz, acı aynı acı, ağrı aynı ağrıdır. Ayağa diken battığında göz yaşarır, baş ağrıdığında bütün vücut müteessir olur. Çünkü bir vücut olmak, aynı olmaktır. O birliktelikte, ben ve sen olmaz biz olur.

Peygamberimiz bunu daha da güncelleyerek buyuruyor ki:

“Sizden birisi kendisi için istediğini Mü’min kardeşi içinde istemedikçe (kâmil mânâda) iman etmiş olamaz.” (Buhari, İman,7)

Şimdi böyle etle tırnak gibi birbirlerine yakın olan insanlar, arasında güvensizliğin olmasını nasıl yorumlayıp, imanımızın ve teslimiyetimizin neresine oturtacağız bir düşünelim?

Bütün peygamberlerin sıfatlarından biri de son derece güvenilir olmalarıdır. Çünkü insanlara emniyeti telkin eden, güveni, samimiyeti, sadakati tebliğ etmekle görevlendirilen Allah’ın koruması altında olan özel insanlardır Peygamberler.

Son peygamber; bizim peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.)’de, bu güven, kendisine risalet görevi verilmeden önce de vardı. Muhammed-ül Emin diye anılırdı, herkesin güvenini kazanmıştı, O’nun doğru dediğinden kimse şüphe etmezdi, emanetin güvenle birleştiği zirveler onunla anlam kazanmıştı, hak adamıydı, her şey ona emanet edilirdi, bir defa yalan söylediğine şahit olunmamıştı.

Şam’da bulunan Hirakliyun, ticaret için gelen, daha Müslüman olmamış Ebu Süfyan’a, Peygamberimiz hakkında: “Yalan söylediğine hiç şahit oldunuz mu?” diye sorması üzerine Ebu Süfyan bile: “O’nun hiç yalan söylediğine şahit olmadık.” diyerek güvenilen bir insan olduğunu itiraf etmiştir. (Buhari, Bedül vahy,1)

Kendisine Risalet görevi tevdi edildiğinde, tebliğ görevine yakınlarından başlaması gerektiği emr-i ilahisiyle (bkz. Şuara 214) Sefa Tepesi’nde toplanan Kureyşlilere:

“Şu dağın arkasından düşman atlılarının geldiğini söylesem ne dersiniz” dediklerinde, “Sen emin, güvenilir birisin, sana inanırız dediler.” Bunun üzerine Allah’ın Rasulü:

“Öyleyse, önümüzdeki kıyamet günü azabıyla sizi korkutmakla memurum, bana iman ediniz” (İrfan Yücel, Peygamberimizin Hayatı, D.İ.Y. Yayınları) buyurarak risaletini ilan etmiştir.

Güven, emniyet insanı olmak, sözüyle özü uyum içerisinde olan, inandığı gibi yaşayan, sorumluluk bilinciyle hareket eden insanların bir özelliğidir.

Yüce Allah bu hususta: “...Verdiğiniz sözü yerine getirin. Çünkü verilen söz sorumluluk gerektirir. (İsra 349) buyuruyor.

Hicretin arefesinde, hayati tehlikesi söz konusu olmasına rağmen, çok sevdiği beldesinden, yerinden yurdundan, ayrılmadan önce, yine de kendisine emanet edilenlerin ağırlığını sırtında hissediyor, onların yerine ulaştırılmasının kaygısını taşıyordu. Bu nedenle Hz. Ali’nin kendi yatağına yatmasını istiyor, sabah olduğunda, emanetleri teker teker yerlerine ia-

desi için sıkı bir tembihte bulunuyordu. (bknz. İbni Hişam II,98) Bakın görün ki, ne Hz. Ali’nin Rasullullah’a olan güveninde bir sarsılma söz konusu, ne de Rasullullah’ın, Allah’ın kendisine vaat ettiğinden. Burada herkes herkese güveniyor, kimse kimseden şüphe etmiyor, gevşeklik de göstermiyordu. Her şeyden önce bir ismi de “El Mü’min” ve “Es-Selam” olan Allah’a güvenleri tamdı. Allah kendisine güvenenin güvenini boşa çıkarır mı? Çıkarmadı da, çıkarmayacak da; kendisini öldürmek için evinin kapısında bekleyen o azılı düşmanların bir an gözleri göremez, kulakları duymaz oluyor. Allah’ın sakladığını kim aşına hale getirebilir ki, Allah’tan kim ne saklayabilir ki, o Rasulünü onlardan saklıyordu, adeta salına salına Allah’ın Rasulü, aralarından geçip giderken, cehaletten medeniyete, zulümden adalet, karanlıktan aydınlığa, Asr-ı Saadetin temellerini atmaya Medine’ye, medeniyete gidiyordu, Hz. Ali’yi Allah’a emanet ederek. Hz. Ali, o yatağa yatarken ölümüne yattığını biliyordu belki, ancak güven sadakat böyle bir şeydi işte. Bildiklerini, gördüklerini sahip olduklarını güvendiğinin emrine vermek, asıl güvenilecek yere geleceğini teslim etmek, ahiretin için candan da geçmek canan da maldan da mülkten de.

Sadece Allah’ın Arslanı Hz. Ali mi? Elbetteki hayır. Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer, daha niceleri de emniyette zirveleri tutmuşlardı, bizim bunları burada anlatmakla bitirmemiz mümkün değil elbette ki. Ancak, Peygamberimiz miraca çıktığında müşriklerin Hz. Ebu Bekir’e gelerek: “Senin peygamberin güya göklere çıkmış, orada Allah’la bizzat görüşmüş, ne dersin çıkmış mıdır?” dediklerinde. “O, Benim Peygamberim mi bunları söylüyor? O söylediye doğru söylemiştir, ben bundan da ötesine inanmışım” diyerek

Peygambere (s.a.v.) karşı güvenini, sadakatini de göstermiştir.

Hz. Ömer'in devlet işlerinin dışındaki işleri için kendine ait olan mumu kullanması, "Fırat Nehri kenarında bir koyunu kurt kapsa korkarım ki Allah onu Ömer'den sorar korkusuyla" emanetin ağırlığını zerrelerinde hissetmesi, insandaki güven duygusunun, cennet kandili "Ömer"cenin başka bir tezahürüdür.

Rasulullah adeta bir güneş gibiydi, O, Kur'an'ın bizzat yürüyen yaşayan en canlı bir örneğiydi, her şey nurunu, aydınlığını, ışığını, ısınısını ondan almıştı. O'nun ashâbı Rasulullahın kendi ifadeleriyle, gökteki yıldızlar gibidirler, kim onlara uyarsa kurtuluşa erer. Çünkü onlar da onunla aydınlandılar ve onunla aydınlatıldılar, bütün karanlıkların bilinmezliğinde, körlüğün belirsizliğinde yol bulamayanlara yollarını ve yoldaki işaretleri gösterdiler.

Ancak güneş, perdesini kapatanlara değil, aydınlığın hasretiyle yolunu yordamını, yönünü yöntemini bilenlere fayda sağlar. Bugün güvenin, samimiyetin biz Müslümanlardaki yansıması, iz düşümü, yok denecek kadar sönükse, Kur'an'ı bir hayatı, hayat olarak kabul edememenin, Allah'ın Rasûlünü hakkıyla anlayamamanın eksikliğindendir.

Güven; sadakattir, samimiyettir, olduğun gibi görünmektir, verilen sözde durmak, emanete riayet etmektir. "Kalu bela"da verdiğimiz söz vardır, bu güvenimizi kelime-i şehadetle tazeledik. Bu; güven insanı olacağımıza dair, ahde vefanın yenilenmesi hususunda bizi sorumluluk altına sokan kulca verilmiş bir güvencedir. Yapacağımız şeylere dair bir güvence, sözlerimizle eylemlerimiz arasındaki uyuma dair bir güvence, insanları aldatmayacağımıza dair bir güvence. Başkalarının bizden emniyet içerisinde olacağına dair bir güvence.

Peygamberimiz bir Hadis-i Şeriflerinde buyuruyorlar ki:

"Münafıklığın alameti üçtür: söylediği vakit yalan söyler, vaad edince vaadinde durmaz, ve emanete hıyanet eder." (Rumuzul Ehadis, s.,5; H. No, 4)

Şu hadise verilen sözlerin yerine getirilmesi, güvenin Mü'mindeki karşılığının nasıl olması gerektiği hususunda çok önemli, bir o kadar ibretli bir derstir Mü'minlere:

"Bir Sahabe diyor ki Peygamberimizle (s.a.v.) bir meseleyi görüşmek için bir yerde

buluşmaya karar verdik. Ben, her nasılsa o sözüümü unuttum, gidemedim buluşma yerine, üç gün sonra hatırıma geldiğinde koşarak buluşma yerine gittim ne göreyim Allah'ın Rasûlü beni üç günden beri orada bekliyordu. Beni görünce: "Ey genç bana zahmet verdin, üç günden beri burada seni beklemekteyim"(Ebu Davut)

Güven, emniyet insanı olmak, sözüyle özü uyum içerisinde olan, inandığı gibi yaşayan, sorumluluk bilinciyle hareket eden insanların bir özelliğidir.

Yüce Allah bu hususta:

"...Verdiğiniz sözü yerine getirin. Çünkü verilen söz sorumluluk gerektirir. (İsra 349) buyuruyor.

Başka bir Ayeti Kerime'de de yüce Allah:

"Ey iman edenler yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz, yapmayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında çok büyük bir günah'tır." (Saf, 2-3) buyurarak Mü'minlere, güven ve samimiyetin kriterlerini ve ölçüsünü gösteriyor. Yapmayacağımızı söylememek değil, söylediğimizi yapmaktır asıl olan. Ne söylemekten ne de yaşamaktan muaf'tır bir Müslüman. Yeri geldiğinde susarak mesajını verirken yeri geldiğinde avazı çıkıncaya kadar bağırarak ne olduğunu haykırandır Müslüman. Ancak içiyle dışı bir olmak her şeyi yerli yerinde yapmayı gerektirir. Bu da güvenenin samimiyet ve ihlasın harcı, dolayısıyla, hayatı Allah için inşa etmenin olmazsa, olmaz şartıdır.

Sonuç yerine

Peygamberimizin bir Hadis-i Şerifiyle bitiriyorum:

"Hayırlınız, kendisinden iyilik umulan ve kötülüğünden emin olunandır, kötünüz de kendisinden, iyilik beklenmeyen ve kötülüğünden emin olunmayandır. (Tirmizi, 34, Kitabül fiten, bab 76, h. no 2263)

Evet, kardeşim, son söz olarak, şimdi, biz kendi nefsimize dönüp şöyle bir düşünelim. Allah'ın emirlerini yerine getirme hususunda kendimize ne kadar güveniyoruz. Güvenemiyorsak şunu unutmamalı ki, kendi nefesine güvenemeyen birisi asla kimseye güven telkin edemez, kendini aşamayan, nefsinin terbiye edemeyen, kimseye faydalı olmaz.

Allah bizi bize bırakmasın, Kendine kul Habibine ümmet eylesin. (Âmin) Selam ve dua ile.

Çalkantılarımız

Hanne Meryem BULUT

Var olduğumuz sürece bitmeyen ihtiraslarımız eşiğinde kavgalarımız daimi olacaktır. Varoluş bilincine sahip insanlık birbirini görmezden gelmeye başladığı an'da duyarsızlık baş gösterdi. Bizleri birbirine bu denli hasım eden dürtüyü bırakın hissetmeyi mevcudiyetini inkâr eder olduk.

Toplumdan soyutlandıkça toplumu oluşturan ana kriterdeki aile mefhumunun içini boşalttık. Boşluğa sevk ettik. Gerilim çağını açtık hanelerimize. Gerilen yüreklerimiz acımasızca saldırı oldu etrafına. Gözlerde nem çoğaldı, rahmet nazarları yerine hiddet bakışları ruhumuzda derin izler bıraktı.

Dağıldık. Okyanusa atılan taş misali dalgalar uçsuz bucaksız koylara doğru sürükledi her birimizi. Direnişi yitirdik, ayağa kalkamaz olduk, savrulduk. Kapitalizme yenildik emperyalist savaşçısı olduk evlerimizin. Global cümlelerle aşağılamaya başladık muhatablarımızı. Bilgimizi birbirimize nisbet etmek için kullanır olduk. Riya oturdu en güzide mekânlarımıza. Öteledikçe ötelendi duygularımız nebevi bakışlarımız...

Yalnızlaştık. Kaldırımlarda yalnız gezinen, düştüğünde el uzatılmayan, vermek için elini yüreğine dahi götürmeyen bireylere dönüştük. Ensar olmadık ki muhaciri görebilmek için. Muhacir olmadık ensari gönüller için. Kavgalarımıza entel sloganlar yerleştirdik. 'Ataerkil baba morartır, feminist modern anne kızartır' terennümleriyle ev içi şiddeti meşrulaştırdık.

Fikriyatının despot babası muhatabını her bakımdan morartma güdümüne, annesi ise kı-zartma teorilerine kapıldı. Komşu, akraba, arkadaş ilişkileri hatta sosyal medya bile bu durumdan nasibini aldı.

Şimdi dünya hegemonyasının feodal güce dönüştüğü mekânlarımızda kendimizle çatışıyoruz. Vahyi hayatımızdan çıkardığımız sürece özümüze dönemeyeceğimizi bilmeliyiz. Birileri bizlere önceliğimizin rızayı ilahi olduğunu gerekirse kafamıza tokmak vurarak hatırlatmalı. Nebevi metodun bitmeyen ilkesi rahmet nazariyesini bünyesinde taşımayıncaya dek Rahman'ın razı olacağı bir kul olamayacağını bildirmeli. Hikmet ve güzel sözün tebliğde esas inzali, te-bessümün sadaka olan sünnetiyesi ile yeniliğe açılmalı kalplerimiz. Önce kendimiz yaşamalıyız ki toplumdaki insanlara tesiri olabilsin.

İbn Haldun toplumların insanlar gibi doğma, büyüme ve çökme aşamalarından geçtiğini söyler. Asr-ı Saadet dönemi, halifeler dönemi ve önceki peygamberlerin dönemlerini incelediğimizde bu söylemin hakikati barındırdığına şahit oluyoruz. Şimdiki asır çökme döneminde ise kalkınmak için masumiyet çağı diye isimlendirebileceğimiz doğum evresine Rabb'in inayeti olmadan geçemeyiz. Bu geçiş için önce tevbe etmeliyiz. Allah bizlerden günahsız bir toplumdan ziyade ölçüsünde, sınırlarında kısaca hayatının her aşamasında kendisinin unutulmamasını, tercihin tayin ettiği ölçüler doğrultusunda olmasını istiyor.

Vahiysiz ve Muhammed'siz (sav) hayat bedbaht olmaya mahkûmdur.

Müslümanlara da Sirayet Eden Sonuç Odaklı Okumalar

Mehmet ŞAHİN

Müslümanlar okumalarını (hayatı, çevreyi, sistemi, dünyayı vs) neye göre yapmalıdır? Metotlar, "değişen dünya değerleri!" diye tanımladığımız duruma göre değişiklik arz eder mi?

Konunun başlığına bu ismi verdim çünkü bu durum ağırlıklı olarak, bu güne kadar Gayri Müslim tarafında görülüyordu. Ancak geldiğimiz noktada dünyevileşen, aceleci davranan, yaptığı İslami çalışmalarda hemen sonuç almak isteyen, batılılaşan, dünyevi çıkarlar vs.vs. Müslümanlara da sirayet etmiş vaziyettedir...

Sonuç odaklı okumalar savrulmalara sebep olmaktadır. Müslümanlardan Rabbimizin istediği sonuç odaklı değil emek odaklı hareket etmeleridir. Geçmiş kavimlerin hayatlarını ve peygamberlerin bu durum karşısındaki tutumlarını tahkik ettiğimizde bunu açık ve net bir biçimde görebiliriz. Mesela, bildiğimiz üzere Yunus as, "kavmi inkârda diretiyor diye bunalmış ve tamamen iyi niyeti ile yani İslam davasını anlayan bir toplum bulunur diye kavmini terk etmiştir"... Peki akıbeti ne olmuştur? Bu iyi niyet kendisini balığın karnında bulmasına mani olamamış... Balığın karnına düşmüş ve hakkı ile tövbe ettikten sonra -ki burası önemlidir- balık onu tabiri caizse çırılçıplak bir vaziyette karaya atmıştır;

"İşlediği hatâ yüzünden büyük bir balık tarafından yutulan ve üç gün boyunca balığın karnında kaldıktan sonra, lütfumuz sayesinde kurtulan Zünnûn yani Balık Sahibi adıyla

meşhur Yunus'a da katımızdan ilim ve hikmet vermiştik. Hani Yunus, bütün öğüt ve uyarılara rağmen bir türlü doğru yola gelmeyen kavminin olabildiğince inkârcı ve alaycı tutumu karşısında öfkeye kapılarak, iznimizi almadan görev yerini terk edip gitmişti. Bu davranışından dolayı kendisini cezalandırıp sıkıntıya düşüreceğimizi hiç hesaba katmamıştı. Böylece, kasabadan ayrılıp deniz kenarına gitti. Bir yolcu gemisine binip denize açıldı. Fakat aniden gemi batma tehlikesiyle karşı karşıya kaldı. Bunu aralarında günahkâr bir kişinin bulunmasına bağlayan gemiciler, "Gelin aramızda kura çekelim de, bu felâketin kimin yüzünden geldiğini bulup onu gemiden atalım!" dediler. Çekilen kura sonucu Yunus denize atılıp da büyük bir balık tarafından yutulunca, karanlıklar içerisinde Rabb'ine el açıp şöyle yakardı: "Ey yüce Rabb'im; Senden başka ilâh yok! Acziyetimi itiraf ediyor ve senin sonsuz merhametine sığınıyorum! Sen, eksiklik ve noksanlık ifâde edebilecek bütün sıfatlardan uzaksın, insan hayalinin ulaşabileceği her türlü tasavvurun üstünde ve ötesindesin, yüceler yücesisin! Doğrusu ben, emrini göz ardı etmekle kendime zulmettim!" (Enbiya 87)

Yine Musa (as) da Firavun'u İslam'a davet ederken Rabbimiz üslubuna varana kadar onu ikaz etmiştir, onunla ne şekilde ve nasıl konuşması gerektiği yönünde uyarılarda bulunmuştur;

"Onunla tatlı dille konuşun, hikmetle ve ibreret verici güzel öğütlerle onu hakîkate dâvet edin. Tartışmak gerektiğinde, kaba ve kırıncı

davranmadan, gönül incitmeden konuşarak ona ayetlerimi tebliğ edin ki, belki bu sayede öğüt alır; yâhut en azından ilâhî azaptan korkup zulüm ve haksızlık yapmaktan çekinir.” (Taha 44)

Yani Musa (as)’a git kafana göre takıl, istediğin şekilde tebliğ yapabilirsin dememiştir...

Ve yine gözleri görmeyen bir sahabe Ümmü Mektum olayında Peygamberimizin (s.a.v.) Abese Suresindeki ilk ayetlerle nasıl ikaz edildiğine hepimiz şahidiz, bildiğimiz üzere Peygamberimiz; eğer ki Mekke’nin ileri gelenleri (müşrikler) Müslüman olursa... diye bir okuma yapmış ve Rabbimizin ikazı gecikmemiştir;

“Mekke’nin ileri gelen inkârcılarına büyük bir umut ve heyecanla İslâm’ı tebliğ etmekte olan Peygamber, gözleri görmeyen bir müminin, “Ey Allah’ın Elçisi! Allah’ın sana öğrettiklerinden bana da öğret!” diye seslendiğini duyunca, “yersiz ve zamansız” bulunduğu bu müdâhalede hoşlanmayarak suratını astı ve adamcağıza arkasını döndü! Neden mi? Cahiliye döneminin değer yargılarına göre hem bireysel hem de ekonomik ve sosyal açıdan zayıf kabul edilen, aynı zamanda gözleri görmeyen bir mümin, Peygamberin yanına gelerek, onun çok önemli gördüğü bu konuşmasını yarıda kesti ve kendi ölçülerine göre “ayak takımı” olarak bildikleri kimseleri meclislerinde görmek istemeyen müşrikleri tedirgin edip, onların dâvete kulak vermelerini engelledi diye.

“Hayır, bunu yapmamalıydın, ey Peygamber! Ne biliyorsun, belki de o kör adam, senin okuyacağın birkaç ayet sayesinde günah kirlilerinden arınıp tertemiz bir kul olacak?”

Ya da senin vereceğin öğüdü can kulağıyla dinleyecek de, bu öğüt ona fayda verecek? (Abese 1-4)

İslam davasını kestirmeden insanlara ulaştıracağız diye aradığımız farklı yollar, verdiğimiz tavizler, Rabbimizin çizdiği metoda yeni şeyler eklemek demektir. Unutmayalım ki ve ne kadar iyi niyetli olursak olalım bu manada attığımız her adım dünyevileşmeyi, sisteme entegreyi, demokratikleşmeyi, İslam dışı her türlü kavramları kabullenmeyi beraberinde getirir. İslam adına bizden götürdükleri de azımsanmayacak kadar çoktur... Bu bağlamda İslam davası için aradığımız her yol hüsrانımız olabilir. Bize düşen şartlar ne olursa olsun, bu davayı Rabbimizin istediği şekilde omuzlamaktır.

Daha nice peygamberlerin hayatları bunun gibi örneklerle doludur... Rabbimiz bu ayetlerle de göstermektedir ki; “Eğer bu davanın sahibi ben isem sadece benim metodum işler” mesajını vermektedir... ” Eğer başka yollar başka metotlar ararsanız bu Benim razı olacağım ve sizi de doğruya ulaştıracak yol olmayacaktır” demektedir. Günümüzde bu dava için farklı metotları aramak ve bunu da İslam adına diye nitelendirmek safdillik olur. Bu aynı zamanda Musa as.’dan, Yunus as.’dan, Peygamberimizden daha iyi niyetli olduğu manasına gelir ve Sünnetullah gereği bu mümkün değildir. Farklı yollar aramak Rabbimizin razı olmayacağını beyan ettiği bir durumdur... Bu yüzden metodu iyi tahkik etmemiz gerekir. İslam

davasını kestirmeden insanlara ulaştıracağız diye aradığımız farklı yollar, verdiğimiz tavizler, Rabbimizin çizdiği metoda yeni şeyler eklemek demektir. Unutmayalım ki ve ne kadar iyi niyetli olursak olalım bu manada attığımız her adım dünyevileşmeyi, sisteme entegreyi, demokratikleşmeyi, İslam dışı her türlü kavramları kabullenmeyi beraberinde getirir. İslam adına bizden götürdükleri de azımsanmayacak kadar çoktur... Bu bağlamda İslam davası için aradığımız her yol hüsrانımız olabilir. Bize düşen şartlar ne olursa olsun, bu davayı Rabbimizin istediği şekilde omuzlamaktır. İslam davasının metodu noktasında elçilerine dahi söz hakkı vermeyen Rabbimiz, günümüzdeki İslam davasını omuzladıklarını söyleyenlere söz hakkı vermesi, bu yolu kendiniz belirleyin demesi olacak şey değildir... Bu yüzden yaptığımız çalışmaları sonuç odaklı değil emek odaklı, mücadele, sabır odaklı yürütmemiz gerekir... Gayret bizden başarı Allah’tandır.

Kaynak: Mahmut Kısa – Kur’an-ı Kerim meali

Nübüvvet Kervanı: Habil ile Kabil

Soner ARSLAN

“... Kim bir nefsi, bir başka nefse ya da yeryüzündeki bir fesada karşılık olmaksızın (haksız yere) öldürürse, sanki bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de onu (öldürülmesine engel olarak) diriltirse, bütün insanları diriltmiş gibi olur...” (Maide 32)

Kur'an-ı Kerim'de tek bir yerde müstakil olarak geçen ve isimlerinin zikredilmemesiyle birlikte, İslam âlimlerinin Habil ve Kabil olarak isimlerinde müttefik oldukları¹ Âdemoğullarının kıssası, “Haksız yere adam öldürme” olayı ile Rabbimizin insanlara vermek istediği mesaj üzerinde önemle durulması, tefekkür edip, ibret alınması gereken çok önemli bir konudur.

Kur'an'da bahsi geçen kıssalar birer hikâye veya çocuklarımıza okuduğumuz masal değil, her yönü ile bizlere ve günlük hayattaki yaşamımıza hitap eden öğütlerdir. Yeter ki bizler onları

sadece okuyup bilgilenmek için değil, hayatımıza aksettirmek için okuyalım. Unutmamalıyız ki Kur'an'da bahsi geçen bu kıssalar her devre hitap etmektedir. Şuan içinde yaşamış olduğumuz döneme de hitap eder, kıyamete kadar gelecek olan tüm devirlerde hitap edecektir.

İnsanlık tarihine şöyle bir baktığımızda, insanın insanla ve toplumun toplumla yapmış olduğu mücadele ve savaşlar, ne dillerinin farklı olmasından nede aynı ırk ve kabilelere mensup olmalarındandır. Yapılan bu savaş ve katliamların temelinde “Din farkı” olduğu görülmektedir. Yani asıl neden Tevhid ve Şirk'in bir mücadele-

sidir. Tevhid ve Şirk'in bu mücadelesi kıyamete kadar da hiç şüphesiz devam edecektir. Şunu bilmeliyiz ki Tevhid ve Şirk hiçbir zaman iç içe karışık bir halde bir araya gelmemiştir, eğer ki bir araya gelmiş ve birlikte iseler, ya Şirk bozulmuş Tevhid olmuştur veya Tevhid bozulup Şirk olmuştur. Aynı şekilde bir insanda, içerisinde hem Tevhidi hem de Şirki bir arada barındırmaz ve de hem Müslüman olup hemde İslam dışı bir hayatı yaşayamaz.

Tarih boyunca şirk sistemi, İslamı yani Tevhid'i yok edip ortadan kaldırabilmek için uğraşmış, mücadele etmiş, savaş ve katliamlarda bulunmuş, hatta amacına ulaşabilmek için islamı öğrenmiş ve ilim adamı gözükererek insanları kandırmış, doğru yoldan sapıtmak için uğraşarak "Belam"laşmıştır. Şimdi kendi kendimize şöyle bir düşünüp, tefekkür edelim: bizler Müslümanlar olarak, zalimlerin ve gayri müslimlerin Tevhid'i yok etmek için uğraştıkları kadar, islamı gerçekten anlamaya, yaşamaya ve insanlara tebliğ etmek için uğraşılıyor muyuz? Rahat yataklarımızdan, makam ve mevkiinin verdiği gurur ve kibirden, zenginliğin getirdiği şatafattan feragat edip inandığımız dava uğrunda mücadele edebiliyor muyuz?

Rabbimizin Kur'an'da zikrettiği Âdem (as)'in iki oğlu olan Habil ve Kabil'in aralarında geçen bu olay, tam manası ile Tevhid ve Şirk'in mücadelesinin bir örneğidir. Burada Habil Tevhid'i temsil etmekte, Kabil ise Şirk'i temsil etmektedir.

Kur'an'ın bahsettiği Âdemoğullarının bu kıssası, insanları Tevhid'e yönleltmek ve hidayete yönelik mesajlarla, daha önce Tevrat ve İncil'deki zikredilen "Âdem'in çocukları" kıssasını güncelleyerek uydurulan ve bozulan bilgileri düzeltmek ve de Hz. Muhammed(sav)'inde kendinden önce gönderilen peygamberlerle aynı çizgide olduğu, Tevhid yolunda ortak oldukları, onunda vahyin elçisi olduğu, onunla gönderilen Kur'an'ında hak olduğu vurgulanarak Medine Yahudilerine hitaben Hz. İsmail'in soyundan gelen Muhammed(sav)'i kıskanarak onu ve bazı önde gelen sahabeleri öldürme planlarından dolayı ince ve anlamlı bir biçimde kınayarak uyarmaktadır.

Âdemoğulları kıssasının en önemli özelliği, belki de Kur'an'da zikredilmesinin sebebi, yeryüzünde işlenen ilk cinayet olması, haksız yere adam öldürme ve kardeş katlidir. Şeytanın ve de nefsin dürtüleriyle ortaya çıkan "Kıskançlık, Hased ve Kin" insanın yaratılışında var olan za-

aflarıyla birlikte çok geçmeden ortaya çıkarak, Âdem(as)'in iki oğlu arasında insanlık tarihinin ilk suçu ve haksız yere adam öldürme ve kan dökme olarak ortaya çıkmıştır. Hased, kendisiyle Allaha isyan edilen ilk günahıdır. Önce İblis'in Âdem'e olan Hased'i ile Allaha isyanı, ardından yeryüzünde Kabil'in, Habil'e olan Hased'i ile işlenen ilk adam öldürme suçu. Kur'an bu olayı şu şekilde ifade etmektedir:

"Onlara, Âdem'in iki oğlunun haberini gerçek olarak anlat: Hani birer kurban takdim etmişlerdi de birisinden kabul edilmiş, diğerinden ise kabul edilmemişti. (Kurbanı kabul edilmeyen kardeş, kıskançlık yüzünden), "Andolsun seni öldürecek'im" demişti. Diğer de "Allah ancak takva sahiplerinden kabul eder" demişti. (Maide 27)

Kur'an-ı Kerim de Âdemoğulları kıssasında, kurban dolayısıyla aralarında ihtilaf çıktığı açıkça beyan edilmekle birlikte, kurban sunulmasına vesile olan sebep açıklanmamaktadır. Ve de bu kıssada en önemli unsurlardan biri olan Allah'a ibadette yani kullukta "Takva" vurgulanırken, maalesef birçok müfessir ve peygamberler tarihini kaleme alan ilim adamları, kimseye bir faydası olmayacak, hiçbir fayda getirmeyecek olan gaybi konularda fikir yürütmektedirler. Bu yüzden, bu kıssaya israiliyat ve mitolojik rivayetlerle süslemiş ve uydurma bilgilerle kıssanın Tevhid'i yönü ve asıl mesaj bulandırılarak karartılmıştır. Bu noktada Kur'an'da belirtilmeyen, gaybi bilgiler olan şu 3 hususta insanlar kafa yormuş ve asıl önemli olan husus o bilgileriymiş gibi öncelik verilmiş ve dolayısıyla tabanı olmayan bilgilerle, israiliyat kaynaklarından kitaplarına doldurmuşlardır.

Allah niçin Kurban istemiştir?

Habil ve Kabil kurban olarak ne sunmuşlardır?

Kurban'ın kabul edilip edilmemesi nasıl belli olmuştur?

Kur'an bu üç sorunun da cevabını vermemesine ve de asıl verilen mesajın bu sorular ile alakasının olmamasına rağmen, sözde âlimlerimiz bu sorulara kafa yormuş ve çoğu Tevrat ve İncil kaynaklarından edinilen bilgilerle kitaplar doldurularak bilgi kirliliği oluşturulmuş ve Rabbimizin vermiş olduğu asıl mesaj, öğüt ve ibret'in üstü örtülmüştür. Merhum Seyyid Kutup, İslam kaynaklarında gördüğü bu olgu hakkında şunları dile getirmiştir: "...Nakledilen tüm rivayetler, kitap ehlinde alınmış şüpheli rivayetlerdir."

Kurban, Allaha yaklaşmak için kesilen kurbanlık hayvana denirse de, asıl manası itibariyle "Allah'a yaklaşmak için sunulan herhangi bir şey" anlamına gelmektedir. Âdemoğullarının bu kıssasında en can alıcı ve üzerinde kafa yorulup düşünülecek, tefekkür edip ibret alınacak olayın can damarı şurasıdır: "Allah ancak Takva sahiplerinden kabul eder." Bu ifade ile Rabbimiz tarih boyunca ve kıyamete kadar yeryüzünde yaşam sürecek tüm vahiy muhataplarının dikkat etmesi gerekli olan ilkeyi vurgulamaktadır. Takvanın yalnızca bu kurban olayında değil, tüm kullukta yerine getirilmesi gereken bir husus olduğu Âdem(as) ve yaratılış kıssasında da zikredilmiştir. Yine Hucurat suresinin 13. ayetinde "...Muhakkak ki Allah katında en değerli olanınız, takvaca en üstün olanınızdır." buyurulmuştur.

Rabbimiz yine Hac Suresi 37. ayetinde "Onların ne etleri nede kanları Allaha ulaşır; fakat ona sadece sizin takvanız ulaşır..." buyurmaktadır. Şunu da hatırlatmak isterim ki, Âdemoğullarının kıssasındaki kurban sunumunu daha iyi anlaya bilmek için Rabbimizin İsrail oğullarına emrettiği kurban kısmını anlatan Bakara suresindeki kıssayı okuyup ilişkilendirmek yerinde olacaktır. Allaha sunulan bir kurban eldeki en değerli vasfa sahip olmalıdır ki kabul olunsun. Buradan şu sonuç çıkarılabilir; kurbanı kabul edilmeyen Kabil, Allah'a sunduğu kurbanında gerekli özen ve itina göstermemiş veya isteksizce ve lakayt olarak yerine getirdiği dolayısıyla kabul olunmadığı anlaşılmaktadır. Bu bağlamda şunu unutmamamız gerekmektedir; herhangi bir hayır işlerken, bir anlamda rabbimize kurban sunmaktayız, dolayısıyla yapabildiğimiz en iyisi ve en güzeli ile yapmalıyız. Hoşlanmadığımız, kötü, yırtık, eski, çirkin, değersiz, artık kullanmak istemediğimiz eşyalardan infak etmemeli, tam aksine sevdiğimiz, hoşumuza giden, gönlümüze ferahlık veren, güzel, temiz, yeni ve değerli eşyalardan

Fazilet, Habil'in yaptığı gibi saldıran değil, saldırıya maruz kaldığında, kendini müdafaa etmektir. Müslüman şahıs kimseye kötülük ve zulmetmez, katliamlar yapmaz, haksız yere değil insan öldürme, hiçbir canlıya zarar vermez, fakat zulme uğrar veya herhangi bir yerde bir Müslüman birey veya toplum haksızlık ve zulme maruz kalırsa, o zaman Rabbinin Cihat emri gereğince zulüm ve fitne yok oluncaya kadar elinden gelen bütün imkânları seferber ederek mücadele eder.

infak ederek Rabbimize kurbanlar sunmalıyız ki kabul olunsun.

Kabil, kurbanının kabul edilmediğini anlayınca çok sinirlenmiş, şeytanın vesvesesi ile nefsinin Haset ve Kin duyguları kabarmış, bunun üzerine kardeşine içindeki kin ve nefret duygularını dile getirerek "And olsun seni öldürecekim" demiştir. Bunun aksine kardeşi Habil ona karşı gayet yumuşak, halim bir şekilde davranarak, onda oluşan kin ve nefreti bertaraf etmek için yumuşak bir tavırla kurbanının kabul edilmemesinin sebebini başkasında aramak yerine, kedisinde aramasını ve Allah'ın ancak takva

sahiplerinden kabul edeceğini hatırlatmış ve de kurbanım kabul edilmedi diye benimle uğraşacağına, takva sahibi olmaya gayret et diyerek, kendisine öğüt ve nasihatte bulunmuş, ardından da şöyle demiştir: **"And olsun ki sen beni öldürmek için bana el uzatacak olursan, ben seni öldürmek için sana el uzatacak değilim. Çünkü ben Âlemlerin Rabbi olan Allaktan korkarım."** (Maide 28)

Bu sözün anlamı şudur: Beni öldürmek için kötü niyet besleyebilirsin, beni öldürme planları yapabilirsin, fakat ben senin gibi kötü niyet besleyerek, seni öldürme planına girişmem. Yalnız sen beni fiilen öldürme girişiminde bulunursan, ben de elim kolum bağlı, sessiz sedasız bir köşede oturup, hiç direnmeden, gel beni öldür diyerek karşında da duracak değilim anlamındadır. Yani herhangi bir kişi veya toplum, kötülük ve zulme uğradığı zaman, zalime karşı hiçbir karşılık vermeden öldürmeyi beklemesi fazilet değildir. Fazilet, Habil'in yaptığı gibi saldıran değil, saldırıya maruz kaldığında, kendini müdafaa etmektir. Müslüman şahıs kimseye kötülük ve zulmetmez, katliamlar yapmaz, haksız yere değil insan öldürme, hiçbir canlıya zarar vermez, fakat zulme uğrar veya herhangi bir yerde bir Müslüman birey veya toplum haksızlık ve zulme maruz kalırsa, o zaman Rabbinin Cihat emri gereğince zulüm ve fitne yok

oluncaya kadar elinden gelen bütün imkânları seferber ederek mücadele eder.

Habil'in bütün uyarılarına ve zalimlerin sonunun ne olacağını hatırlatıp öğüt vermesine rağmen, Kabil'i bu emelinden vazgeçirememiş ve nefsi ona kardeşini öldürmeyi hoş göstermiş ve kardeşini öldürerek, bir dost ve yardımcısından olmuştur.

Bildiğimiz gibi Şeytan, cennetten kovulmanın sorumlusunun insan olduğunu düşündüğü için, insanları saptırmak, doğru yolda giden kulları yoldan çıkarmak için kıyamete kadar Rabbimizden izin istemişti.² İşte bu görevini yerine getirmek için, Kabil'in sağından, solundan, önünden, arkasından giderek çeşitli vesveselerle kandırmış ve bu uğraşı sonucu Kabil'i elde etmeyi başararak, ona kardeşini öldürtmeyi hoş göstermiş ve nihayet amacına ulaşmıştır.

Bu iki kardeşin kişiliğinde Melek ve Şeytan kutuplaşması, insanın ruh ve çamur yönü göze çarpmaktadır. Azgınlığından Âdem(as)'i sorumlu tutan Şeytan gibi, kurbanı kabul edilmeyen Kabil, kendi cimriliği ve azgınlığından Habil'i mesul tutarak şeytani duygularını ve çamur yönünü ortaya koymuştur. Buna mukabil Habil ise Rabbine tam bir teslimiyet göstererek takvasını ve insanın ruh tarafını ortaya koymuştur.

"Nihayet nefsi onu kardeşini öldürmeye itti ve onu öldürdü. Bu yüzden de zarara uğrayanlardan oldu. Sonra Allah, kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini ona göstermek için yeri eşeleyen bir karga gönderdi. (Katil kardeş) "Yazıklar olsun bana! Şu karga kadar da olamadım mı ki, kardeşimin cesedini gömeyim" dedi ve ettiğine yananlardan oldu." (Maide 30-31)

Kabil, öldürdüğü kardeşine ne yapacağını bilmez bir halde şaşkın şaşkın dolanırken, Allah kardeşinin cesedine ne yapacağını göstermek üzere bir karga gönderdi ve Kabil, bir cesedi saklama konusunda, karganın bile kendisinden daha donanımlı olduğunu gördükten sonra kötü bir iş yaptığını anlamış ve acziyetinin farkına varmıştı. Fakat Kabil'in bu şaşkınlık ve acziyeti, pişmanlıktan öte giderek tevbeye dönüşmemiştir. Zira tevbeye dönüşmüş olsa idi, babası Âdem(as) gibi Rabbine tevbe ve istiğfarda bulunurdu. Kabil'in pişmanlığı, yaptığı bu işin sonucuna katlanmaktan ve mecburi bir şekilde katlandığı eziyet ve yorgunluktan idi. Kabil karganın yol göstericiliğiyle kardeşini toprağa gömmüş, böylece yeryüzünde ilk ölen insanın

cesedi toprağa konarak kıyamete kadar devam edecek süreçte insan cesedinin ne yapılması gerektiği, insana öğretilmiştir.

İlk haksız yere adam öldürüp katil olan kabil gibi, yeryüzünde haksız yere işlenen cinayetlerde, katillerin pişmanlık duymaları "Vicdan Azabı" çekmeleri, psikolojik bunalımlara girmeleri olağan bir olgudur. Çünkü katil işlediği cinayetin hesabını ahirette vereceği gibi, bir de daha bu dünyada iken Rabbimizin bir hikmeti olarak, vicdan azabı ile başlayan bir süreçle cezalarını çekmektedirler. Öyle ki çoğu sefer katiller, vicdan azabı nedeniyle, kaçıp, gizledikleri suçlarını, itiraf ederek cezalarını çekmek üzere kendi istekleriyle adliye saraylarına veya gerekli mercilere giderek itiraf ettikleri görülmektedir.

Kabil'in, ilk haksız yere adam öldürme suçunun cezası, Hz. Peygamber(sav)'in dilinden de şöyle ifade edilmiştir.

"Zulmen öldürülen her insanın kanının günahında Âdem(as)'in ilk oğluna bir pay mutlaka ayrılır. Çünkü adam öldürmeyi ilk adet haline getiren odur."³

Son olarak Habil ve Kabil kıssasını okurken, kardeşler arasında oluşan Haset ve kıskançlık ve öldürme kastının anlatıldığı Yusuf(as)'un kıssasını da ilişkilendirerek, okuyup idrak etmeli ve tefekkür etmeliyiz.

Unutmamak gerekir ki insan nefsinin ve şeytanın vesvesesine rağbet eder, inandığı gibi yaşamaz da yaşadığı gibi inanmaya başlarsa nefsi onu ele geçirmiş demektir. Ve artık kişi nefsinin ve şeytanın kulu olmuş demektir.⁴

"Allah'ım, yalnız sana kulluk eder, yalnız senden yardım dileriz. Bizi doğru yola ilet. Kendilerine nimet verdiklerinin yoluna; gazaba uğrayanların ve sapmışların yoluna değil." (Âmin)

...Selam, hidayete tabi olanların üzerine olsun...

Dipnotlar

İslam kaynaklarında, Hz. Âdem (as)'in iki oğlunun isimleri Tevrat'taki Hevel'in ismi "Habil", Kayın'ın ismi "Kabil" olarak yer almıştır. İbn. Kesir bunu şöyle ifade etmiştir: "Cumhurun kavline göre bunlar; Habil ve Kabil'dir."

Araf Suresi 14-15. Ayetler

Sahih-i Buhari

Yasin Suresi 60. ayet

Koca Bir Vedanın Ardından

Fatih PALA
fatihpalafatih@gmail.com

Yaşam vesilelerimden diğeri; babam... Tam da "yirminci yüzyıl ümmetinin babası" sayılacak üstad Hasan el-Benna'nın şehadet gününde, yani 12 Şubat (2015) tarihinde son nefeslerini alıp vererek Rabbine yürüdü babam. "İnna lillahi ve inna ileyhi raciun/ Allahu Teâlâ'dan geldik, yine dönüşümüz O'nadır."

Ölümlerin ardından gelen ya da gelecek olan yazıların, en zor yazılar olduğunu söylerlerdi yazarlar, şairler.. Ne de çok haklıymışlar. Var olanların, elindekilerin, görülenlerin üzerine sözler söylemek elbette ki kolay. Ama gittiyse yazdığın, bıraktıysa neyi var neyi yoksa geride; işte orada, işte o anda cümleler buruksu bir hale bürünüyor gayri ihtiyari.

Her ölüm, elbette ki büyük bir öğüt ve ibrettir geride kalanlara. Ateş düştüğü yeri yakarmıymış? Evet, yakarmış; hem de en şiddetli derecesiyle. "Kullu nefsin zaigatul mevt/ Her can sahibi ölümü tadacaktır." buyruğuna iman ettik Rabbimizin. Ölümün eninde sonunda bütün herkesi yoklayacağını biliyorduk. Bilmekten de öte, kuvvetli bir kabullenişle iman ediyorduk buna. Ne zamanki, gelip en yakınımız olana, evimizin reisine, anamızın aslan kocasına, çocuklarının yiğit babasına uğradı ölüm; işte o vakit, asıl anlamını kavradık ölümün.

Veren de O (cc), alan da. Bize göre ne vardı ki! Ama değilmiş öyle. Meğer dağ gibi baba sıcaklığı verirmiş bizlere. Meğer varlığı pek çok şeye değermiş. Meğer başımız, onunla dik durmayı bellermiş. Meğer babayla cana can gelirmiş.

Ana gibi duygularını cömertçe dışa vurmaz baba. Sevmiyor ve önemsemiyor gibi gözüktü-

ğü anlarda bile, titrer yavrularının üzerine.

Öğrencidir bir çocuğu. Halini ve cebini sormaya arar kimi zaman. "İyiym, cebim de iyi." cevabını almasına rağmen, "Tamam, şu kadar gönderiyorum hesabına." deyicidir baba en merhametli yanıyla.

Bazen baba, çocuğuna hissettirmeden gelini aracılığıyla onun durumunu kolağan edendir bir sevgi ajanı misali.

Ne zaman arasa oğlu, "İyiym Allah'a şükür, asıl siz nasılsınız, çocuklar nasıl?" sözü hazırda olan, arandığının mutluluğunu gizlemeyi pek de beceremeyen koca bir yürektir baba.

Arabası vardır oğlunun Allah'ın lutfettiği. Sıla-ı rahim vakitlerinde, oğluna vermediği, belki veremediği, belki verdiğini belli etmek istemediği sevgiyi ve ilgiyi, arabasının eksiklerini gidererek en eli açık haliyle ispatlayan varlıktır, sahiptir baba.

Ve baba, son günlerinde yavrularına "Siz namazlarınızı kılın, belki Allah dualarınız karşılığında yardımcım olur." diye bir bağlılığı ifade eden, Rabbini unutmayan, Rabbi unutmanın nelere mal olacağını hatırdan tutan bir çınardır.

Allah'ım! Ona rahmetinle muamele eyle. Hatalarını, kusurlarını, günahlarını bağışla. Bizlere ise, yani hala nefes alıp verme nimetine sahip olanlara ise, yani hala rızan için yaşama fırsatını kaybetmemişlere ise, Senin yolunda olma, Senin davayı sürdürme bilinci, şevki ve sevdası ver. Âmin. Velhamdulillahi rabbil âlemin...

Hayatın Döngüsü Çok Hızlı

Rumeysa ACAR

Bahar başladı, toprak tomurcuklarıyla kabardı. Her tomurcuk mükemmel bir şekilde görevine kodlanmıştı. Ne elma şaşıp armut olacaktı, ne kayısı canım sıkıldı deyip kiraz... Yalnızca mükemmel düzen sahibine itaat vardı. Tek bir yerden komut almışçasına bu intizamlı hareketlilik ölümden sonra dirilişi andırmaktaydı. Ve biz, bu mükemmel kıpırtıyı seyreden gözler; "İşte ilk yeşillik, ilk filizler, ağaçlar çiçek demeti, rengârenk yaratılış muştusu sanki" demekteydik. Ve zaman ilerledi. "İşte ilk meyveler, cenneteki asıllarından küçük bir değer içindeler. Helal ve temiz olanından, yerin bitirdiklerinden, haydin tadalım! Bismillah! Hımmm, enfes! Rabbim sen aynı topraktan, yan yana komşu iki daldan, aynı ortak bir sudan çeşit çeşidi, farklı bitkileri, tat, koku ve rengi yaratansın. Senin varlığını ve lütfunu haykırmakta bu görüntü. El-hamdulillah!" derken; göz açıp kapamak kadar kısa akılda kalan bir zaman sonra her meyve doğuş ve yeniden toprak oluş sürecini sünnettullahı uygun olarak hızla tamamlamakta. Ve artık baharın sonu kışa giden yolun başı olan bir dönemeçte zaman... Sadece zaman mı? Yoo hayır! Zaman arabasıyla dünya turunu, hayat yolculuğunu tamamlama yolundaki insan! Kış gelecek ardından tekrar bahar ve yine hazan... Yön en sona doğru, tükenmektedir an.

Ve ey insan! Senin de ömrün başlar, daha sen seni sevmezken, seni sevip, milyonlarca hücrenin arasından seni seçip, mükemmel bir şekilde yaratan Rabbindir! Ve Rabbin sana güvenir ki bu kulluk görevini sana verir. Sen de bir kuşluk vakti kadar kalırsın bu konakta ve dönüş hazırlığıyla dönersin ilk başlangıç ve varılacak tek son olan Rabbine. Bu yüzden önemlidir dünya! Çünkü bir tarladır, teferruata takılma. Hasat mahşer gününde ve ebedi âlemedir unutma.

Dönüp dolaşıp huzura vardığında, dönüş hazırlığın seni mutlu edecek mi onu sorgula!

Demeyecek misin bana, ey insan kardeşim; bana hitap ediyorsun da kendin ne âlemdesin? Önce dediklerim hep benim için, bana, yüreğime ve tüm benliğime... Ve işte hitabım kendime; Anlasana nefsim! Dünyada vazgeçilmez değilsin! Zaman arabası, senin dünyanın sonunda da indirecek seni durakta. İlk yaratıldığın an gibi yalnız ve yapayalnız...

Dedim ya mevsimlerin, dünyanın, hayatın, insanın döngüsü çok hızlı! Kim bilir yolun neresindesin? Kaç akçen kaldı harcamayacağın zaman hesabından? Kaç soluğun kaldı, alıp verebileceğini, verip tekrar alacağını garantileyemediğin, bilmekte misin? Yoksa ömrünün son anında mısın? Yoo, hala nefes alıyorsan, bil ki tövbe kapısı hala açık, son an gelmeden önce. Rabbine dönmeye davet ediyorum seni nefsim! Rabbim bilir dünyaya gelen kaçınıcı insansın, son olmayacaksın! Ve bir gün bu dünyada yaşamamışçasına sen de unutulacaksın! Ancak, unutmayacak tek yüceler yücesiyle muhatapsın!

O halde hadi gel! Bu mükemmel döngüde, mükemmelin yöneticisi Rabbimize teslim olup, bir kuşluk vakti kadar bir evrede var olmalıyız Kur'an'la dimdik, ki işte o vakit, Rabbi razı eden ve Rabbinden razı olarak cenneti mekan edindik! Eee peki, hayatın döngüsü bu kadar hızlı ve işin akıbeti, ebedi mutluluk ya da bedbahtlık, yani bu kadar ciddi iken, ki konak olan bu diyarda hız kesmek niye, keyif niyetine?.. Haydi, şeytana karşı Rabbinden yardım dile, niyetini temizle, şu an başla işe, bir besmele çek yüreğinle, Bismillah de ve koyul işe, ve sana müjde, kazan bu kulluk sınavını, Rabbinden bir selam ile gir cennete, selamette!..

Hakka Süresi'nde Hakk'a Yolculuk

Bilal HADİD

Kur'an'ı Kerim'i anlamak, onun huzuruna nasıl gittiğimize ve hangi amaçla okuduğumuza bağlıdır. Kur'an'ı Kerim ile huzur bulmak onun ayetleri karşısında nasıl durduğumuza bağlıdır.

Her Müslümanın gönlünde yer eden, duymaktan zevk aldığı bir Surenin olduğunu zannediyorum. Ben de bugün gönlümde yer eden, duymaktan zevk aldığım Hakka'a Suresini size kısaca aktarmak adına, ben biraz sesli düşünsem; kalemimse isteği ve iradesi dışında, parmaklarımın arasında dolaşsa ve siz de bana kulak verseniz....NE DERSİNİZ???

Sizi bilmem ama sanki benim kalemim boynu bükük vaziyette, bana şu ayeti fısıldar gibi oldu:

"Eğer yerdeki ağaçlar (birer) kalem olsa, deniz de (mürekkep olsa), ardından yedi deniz ona (katılıp) yardım etse yine (bunlar tükenir de) Allah'ın ayetleri tükenmez. Şüphesiz Allah mutlak galip, hüküm ve hikmet sahibidir." (Lokman/27)

Evet, kalem kadar benimde aklım Rabbin kelimelerini dile getirmekten acizdir. Ama şuan öğreneceğimiz Hakka'a Suresinin hakkını az da olsa verebilmek, Hakka'dan hakkımızı alabilmek adına bir özet şeklinde size düşüncelerimi sunmak istedim.

Bismillahirrahmanirrahim....

Hakka Süresi Mekke döneminde nazil olmuştur, 59 ayettir. İsmi 'kesinlikle vuku bulacak olan kıyamet' anlamındaki ilk ayetten almıştır. Surenin indiği zaman; muhtevasına yani içeriğine bir göz attığımızda peygamberliğin 4. veya 5. senesinde, muhalefetin yeni başladığı, henüz şiddete başvurulmadığı bir dönemde nazil olmuştur.

Konusu: Kıyametin hak olduğu, sura üf-rülmesini, büyük bir yemin ile vahyin kesinliği, peygamberin şair veya kâhin olmadığı bildirilip bazı kıssalar (Semud, Ad, Firavun, Lut ve Nuh (a.s)) özet olarak veriliyor.

Kıyamete Hakka denilmesinin sebepleri;

- Kıyamet için bu kelimenin seçilmesi ve sürenin en başında kullanılması, bizatihi onun muhatabının yani Mekkeli Müşriklerin bu habere şaka gözüyle bakmalarıydı. Bu yüzden ilk önce onlara 'bu muhakkak gerçekleşecektir' denilerek işin ciddiyeti vurgulanmaktadır.

- Kıyamet için bu kelimenin seçilmesi; hak-hukuk her şeyin ortaya çıkacağı gün olduğu için.

- Kıyamet için bu kelimenin seçilmesi; O günün her amel işleyeninin amelinin ortaya çıkmasından dolayıdır ve Hakka ismi sadece burada geçmektedir. Süreyi özet şeklinde 5 ana kısma ayırabiliriz.

1. Kısım: 1 ile 13 arası ayetler; Hakka kelimesinin arka arkaya zikredilmesi, olayın büyüklüğünü ve önemini ifade etmek içindir. Özellikle muhatabının dikkatini çekmek için 'nedir Hakka?' diye soru sorar, daha sonra da Hakka'yı kimsenin bilemeyeceğini söyleyip; işte tam bu esnada kıyamete dalmış, koptu kopacak derken Allah(c.c) merhameti gereği, bizleri uyarma adına Hakka'yı yalanlayan kavimlerin nasıl helak edildiklerinden bahsediyor.

Önce Semud kavmi. Allah(c.c) onları (tağiye) korkunç bir ses ile helak etti. Ad kavmine gelince (sarsar-in atıye)önünde şiddetli ve geçilmeyen dondurucu bir kasırga ile helak etti. Daha sonra Firavun, Lut ve Nuh(a.s) kavimlerinin helak edilişleri anlatılıyor. İşte Rabbimiz bütün bu tezkira'dan sonra bizi ruhen gerçeğin ta kendisi olan kıyametin kopuşuna (Hakka'ya) hazırlamış oldu.

2. Kısım: 13 ile 19 arası ayetler, İşte beklediğimiz, ne zaman kopacak dediğimiz kıyamet bir sura üfürülüştü kopacak. Öyle bir sura üfürülüştü ki, dağlar ve yerler yerlerinden sökülüp, birbirine çarpılıp ufalanarak kum yığını haline gelecek. O gün şu üzerinde yaşadığımız arz, kıyametin kopmasıyla parça par-

ça edilecek ve yeryüzü tamamen değişecek. Melekler ise Rablerinin arşının etrafında saf saf toplanacak, insanlar iki grup halinde yaptıklarının hesabını vermek üzere Rabbimizin huzuruna çıkacaklar.

3. Kısım:19 ile 25 arası ayetler; ve hesap başladı. İşte Rabbimizin huzuruna anlı ak bir şekilde çıkan sağ ashabı (ashabul yemin). Bunlar amel defterlerini sağ tarafından alanlardır. Çünkü onlar geçmiş günlerde yaptıkları Salih ameller karşılığında bu mükâfatı kazandılar. Öyle ki onlar sevinç ve mutluluk içerisinde cennette dolaşan kimselerdir.

Rabbimiz bizleri de sağ ashabından eyle (Amin). Allah (c.c) 6 ayet içerisinde, harika bir şekilde cennetliklerin durumunu gözlerimizin önüne serdikten sonra ardından 2. grup insanları gözlerimizin önüne getirecek.

4. Kısım: 25 ile 38 arası ayetler; ikinci grupta Rabbimizin huzuruna boynu bükük, yüzü simsiyah kesilmiş ve perişan bir vaziyette çıkanlar (ashabul şimal) sol ashabıdır. Bunlar amel defterleri sol tarafından verilen kimselerdir. Çünkü Allah'a iman etmemiş ve Rabbimizin buyurduğu gibi yoksula da herhangi bir yardımda bulunmamışlardır. Bundan

dolayı hesap günü Rabbimiz onlara yardım etmeyecektir. Onlar öyle bir azap görecekler ki her an ölümü isteyecekler. Hepimizin bildiği gibi dünyada iken ölümsüz olmak istiyorlardı. İşte onlar aslında ölümlerini ölümsüzleştirdiler.

Dikkatinizi çekti mi acaba? Rabbimiz cennetlikleri 6 ayet ile anlattı. Cehennemlikleri ise bizim sakınmamız, onların ise acıları ve pişmanlıkları artsın diye 18 ayet ile uzun uzun anlattı ve son olarak da;

5. Kısım: 38 ile 52 arası ayetler; Bütün bunlardan sonra Allah Teâla bizlere, Kur'an'ın büyüklüğünü, onun şerefli bir elçinin sözü olduğunu, Muhammed(sav)'in bir şair veya kâhin olmadığını büyük bir yemin ederek açıklıyor.

Evet... Kur'an öyle muhteşem öyle muazzam öyle müthiş ve öyle mucizevi bir kitap ki yukarıda da belirttiğim gibi bunu ne ben dile getirebilirim ne de kalemim kâğıda dökülebilir. Ancak bu güzelliğe dili aşına olarak okuyan kişi sezebilir. Siz onu Arapça okursunuz ama o size Türkçe söyler.

Hani yazar; "söylediğin nedir bilmiyorum ama anlar gibiyim" der ya onun misali. Bu

özelliğe sahip daha pek çok süre ve ayetler vardır. Mesela;

Tebbet (Leheb) süresinde, fevkalade edebi bir uyum vardır. Öfkeden kızaran, ateşler içinde yanan adam ve onun ateşine odun toplayan karısı beraberce ateşe girmektedirler. Sureyi okurken kelimelerdeki 'B' harflerinden bir 'tab-tab' sesi, yani odunların birbirine çarptığında çıkardıkları sese benzer bir ses gelir kulağımıza. Böylece işitilen sesin sûrenin konusunu çağrıştırdığını hissederiz.

Nitekim Nas Suresinde aynı edebi bir uyum vardır. Sûrede insanların gönüllerine vesvese veren, o sinsi vesvese verici insan ve cin (şeytan)'in şerrinden Allah'a sığınılır. Konu fısıltı veya vesvese konusudur. Arapça olarak okuduğumuzda kulağımıza bir fısıltı sesi geliyor değil mi.? İşte Kuran böyledir. Yalnız kelimelerin anlamı değil, kelimelerin kendileri de ses tonlarıyla, anlatmak istedikleri konuyu canlandırır. İşte bundan dolayı ben de bir ayeti anlamadım diye değil, lezzetine doymadığım için onlarca defa okuyorum.

Rabbim bizlere huzuru Kur'an'ın huzurunda bulanlardan eylesin. (Amin) VES'SELAM...

Ölümü Gagasında Taşıcılar

Mehmet ADIGÜZEL

Yağmur yağdı
Eridi bütün çocuklar
Sonra güneş açtı
Uyandı kuşlar
Ağladı saçlarım...
Ve gördüm
Ölümü gagasında tutuyordu,
Bir kuşun tüylü cesedi...
Ve ben
Onun yasını tuttum orada
Ve hatta Ankara'da...
Sonra yağmur yağdı
Toprak canlandı
Güneş bana baktı
Kuşlar ağladılar..

İNNA LİLLAHİ VE İNNA İLEYHİ RACİÛN

Yazarlarımızdan Sn. Fatih Pala'nın babası; Mehmet Pala vefat etmiştir.
Merhuma Allah'tan (C.C.) rahmet, yakınlarına sabrı cemil niyaz ederiz.

Okurlarımızdan Sn. Hüseyin Behar'ın annesi vefat etmiştir.
Merhumeye Allah'tan (C.C.) rahmet, yakınlarına sabrı cemil niyaz ederiz.

Okurlarımızdan Sn. Yusuf Yağmur'un eşi vefat etmiştir.
Merhumeye Allah'tan (C.C.) rahmet, yakınlarına sabrı cemil niyaz ederiz.

GENÇ BİRİKİM

Gel Ya Resulullah (sas)

Ahmet Salih YİĞİTOĞLU

On dört asır önce bir gece Amine’de gözler,
Dirildi bütün kâinat, secde etti melekler.
Açıldı gök kapıları, gün doğdu her yere,
Çünkü rahmetti O, bütün âlemlere.

Yetim kalmıştı doğmadan evvel,
Fakat O’nu himaye eden belliydi.
Derken vahiy geldi nur doldu cebel,
Sararken bedenini, Hatice teselliydi.

Ya Nebi, Senin nuruna yaratıldı âlem,
Ümmiydi ama okudu insan, ellerde kalem.
Rabbini tanımazken, söz verdiği Kal-u Bela’da,
Fani ömrünü heba edecekti bir nefhada.

Lakin yakîne vardı seninle insanlık,
Yaşamak için dünyasını bırakıp, Rızasına lâayık.
Öyle bir geldin ki, âlem Asr-ı Saadeti yaşadı,
Bereketli geceler birbirini kovaladı.

Senin Ömer’in vardı, Sen gelince doğrulurdu.
Dağda bir koyun ölse eğer, ondan sorulurdu.
Ya Ali, daha küçükken iman etmişti,
Yatağında senin için, ölüme gitmişti.

Sen gidince fitneler başladı,
Ashabın seni daha iyi anladı.
Bilal ezan okuyamadı, hep ağladı,
Güller açmaz oldu, toprak çatladı.

Lakîn, Sen üzölme Ya Nebi, bize müstehâk,
Dîn-i Mübin yaşanırsa, dalgalanır sancak.
Yakamızda sayısız günahlar var sel gibi,
Ey, hastalara iyi gelen, sevindiren garibi

Günler birbiri ardında Sen’den uzak,
N’olur görelim çehrende biraz huzur.
Kalbi yaralarken nefsî her tuzak,
Kullar, hicranına yenik, kapında durur.

Heyhat, kalbimizde aşkın canlansa yeniden,
Doğsan ruhlarımıza rüzgâr gibi essen!
Hele bir görünsen karşımızda birden,
Sana ne kadar muhtâcız bir bilsen!

Kadem-î şerifindir Ya Rasul, başlara taç,
Gel dağılsın karanlık, etrafa nurlar saç.
Varırken Huzur-u Kibriya’ya dertli dertli,
Sen çıkagel yanımıza şöyle heybetli.

Gel, dünya onların, ahiret bizim olsun,
Gel, ezanlar okunsun, camiler dolsun.
Göller kurusun, ateşler sönsün.
Gözümüz yaşlı, haydi bekletme gel.

Burçlarda seni görsün Ulubatlı Hasanlar,
Çölleri seninle aşsın Yavuzlar.
Mekke Fatihi gibi gel, yıkılsın Kısralar.
Ruhlarımız buhranlı, özletme gel.

Gel Ya Resulallah, dirilme vaktidir
İslam sancağının açılma vaktidir.
Adının dalga dalga duyulma vaktidir.
Gönüllere girme, sineleri açma vaktidir.

31.03.2014